

صبح جمعه

۹۹/۱۱/۲۴

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۲۴ بهمن ماه ۹۹

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/@kanoonir_e) پیوندید.

۱۵ دقیقه

فارسی ۳

ادبیات انقلاب اسلامی

(فصل شکوفایی)

درس ۱۰

صفحه ۸۲ تا صفحه ۸۷

۱- واژگان کدام گزینه، تماماً درست معنا شده است؟

(الف) زخمه: آوازش، (رهنمون: راهنما)

(ب) داعیه: ادعا، (چشم‌داشت: توقع امری از چیزی یا کسی)

(ج) پالیز: بوستان، (گشاده‌دستی: بخشندگی)

(د) برزخ: حد فاصل بهشت و دوزخ، (کرامت: سخاوت)

(۴) الف، د

(۳) د، ب

(۲) ب، ج

(۱) الف، ج

۲- در همه عبارات غلط املایی وجود دارد، به جز ...

(۱) زینهار تا در ساختن توشه آخرت تقصیر نکنی، که فطرت آدمی آوندی ضعیف است پراخلاط فاسد و زندگانی آن را به منزلت عمادی، چنان که بت زرین که به یک میخ ترکیب پذیرفته باشد.

(۲) می‌ترسم که اگر از این تربت نقل کنیم، هوای قربت ما را نسازد و به توهم سود ده چهل، زبان کنیم که نقش انگیخته تقدیر بیشتر از آن است که در قالب انداخت ما نشیند.

(۳) روزی عظم مهاجرت از وطن درست گردانید و داعیه فقر، زمام ستور او به جانب مقصدی دوردست کشید و به شهری از دیار مغرب رفت و سرمایه تجارت به دست آورد.

(۴) ضبط ممالک بی وزرا و معینان در امکان نیاید و انتفاع از بندگان آن‌گاه میسر گردد که ذات ایشان به خرد و عفاف و صلاح آراسته باشد و ضمیر به حق‌گذاری و هواخواهی پیراسته.

۳- آرایه‌های ادبی بیت «آب آتش می‌برد خورشید شب‌پوش شما/ می‌رود آب حیات از چشمه نوش شما»، در همه گزینه‌ها به جز ... تماماً درست آمده است.

(۲) تشبیه، استعاره

(۱) جناس همسان، تناسب

(۴) تلمیح، تضاد

(۳) حسن تعلیل، واج‌آرایی

۴- یکی از آرایه‌های نوشته‌شده کدام بیت نادرست است؟

(۱) شد فروزان آتش سودایت اندر جان و دل

(۱) شد فروزان آتش سودایت اندر جان و دل

(۲) پس چون کند که کار به سودا همی‌رود (کنایه، ایهام تناسب)

(۲) «سلمان» چو خامه نامه به سودا سیاه کرد

(۳) جام جم در لعل گلگون تو یافت (جناس، تلمیح)

(۳) ملک کسری در سر زلف تو دید

(۴) در گذار سیل بی‌زینهار لنگر کردن است (مجاز، کنایه)

(۴) در جهان آب و گل رنگ اقامت ریختن

۵- در ابیات زیر، مجموعاً چند واژه در نقش «مفعولی» به کاررفته است؟

ما سر فدای پای رسالت رسان دوست

(الف) گر زر فدای دوست کنند اهل روزگار

وز خاک سر برآرم و پرسم نشان دوست

(ب) با خویشان همی‌برم این شوق تا به خاک

که هرچه دوست پسندد به جای دوست نکوست

(ج) مرا جفا و وفای تو پیش یکسان است

به قهرم از نظر خویشان مران ای دوست

(د) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد

(۴) هشت

(۳) هفت

(۲) شش

(۱) پنج

۶- در کدام گزینه، «او» به کاررفته از نوع «او عطف» نیست؟

- (۱) در عشق یار نیست مرا صبر و سیم و زر
 (۲) من پر کاه و غم عشق هم سنگ کوه گران شد
 (۳) معلمت همه شوخی و دلبری آموخت
 (۴) میان عیب و هنر پیش دوستان کریم
- لیک آب چشم و آتش دل هر دو هست یار
 در زیر این بار اندوه ای دل مگر می توان شد
 جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت
 تفاوتی نکند چون نظر به عین رضاست

۷- واژه‌های کدام گزینه به ترتیب برای جاهای خالی در عبارت زیر مناسب است؟

در بیت «چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو» به دلیل وجود رابطه ... در زنجیره سخن از واژه ... دو معنا برداشت می‌شود»

- (۱) تضمن، بی‌قرار (۲) تناسب، بی‌قرار (۳) تناسب، قرار (۴) تضمن، قرار

۸- همه سروده‌های زیر در مضمونی مشترک هستند؛ به جز ...

- (۱) ای منتظر مرغ غمین در آشیانه / من گل به دست می‌دهم من آب و دانه... / می‌کارمت در چشم‌ها گل نقش امید / می‌بارمت بر دیده‌ها باران خورشید
 (۲) جاده‌ها با خاطره قدم‌های تو بیدار می‌مانند / که روز را پیشباز می‌رفتی / هرچند سپیده تو را / از آن پیشتر دمید / که خروسان بانگ سحر کنند
 (۳) بر پرتافتاده‌ترین راهها / پوزار (پای‌افزار) کشید / رهگذری نامنتظر / که هر بیشه و هر پل آوازش را می‌شناخت
 (۴) مجال بی‌رحمانه اندک بود و / واقعه سخت نامنتظر / از بهار حظّ تماشایی نچشیدیم / که قفس / باغ را پژمرده می‌کند

۹- کدام ابیات با بیت «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو» تقابلی مفهومی دارند؟

- (الف) کشید دانه امید ما، سری از خاک
 (ب) این لحظه آتش است به جایی که بود آب
 (ج) امروز نوبهار است ساغرکشان بیایید
 (د) از هجوم زاغ جای خنده بر گل تنگ شد
 (ه) کنون نوید بشارت رسد ز هاتف غیب
- که برق، خنده‌زنان از دل سحاب دمید
 و امروز ماتم است به جایی که بود سوز
 گل جوش باده دارد تا گلستان بیایید
 زین سیاهی زود از این گلزار بلبل می‌پرد
 که ناگزیر عدو رو نهد به راه گریز
- (۱) الف، ه (۲) د، ج (۳) ب، د (۴) ب، ه

۱۰- مفهوم کدام بیت، نادرست آمده است؟

- (۱) بهار عیش هم‌آغوش غنچه خسبان است
 (۲) حیرتم کشت که دیروز به صحرای عدم
 (۳) دیروز بود بار جهانی به دوش من
 (۴) تا نسازد زنده نام خویش مرد نیک‌نام
- به زیر سایه گل پهن، سبزه‌وار مخسب (هوشیاری و اغتنام فرصت)
 خاک بودم نفس از من به چه عنوان گل کرد (شکوفایی و امید)
 امروز می‌کشند مرا چون سبو به دوش (به کام‌بودن گردش ایام)
 از برای شخص فانی کی بقا گردد پدید (جاودانگی نیک‌نامی)

فارسی ۲

۱۱- معنی چند واژه در مقابل آن درست نیست؟

(دوال: چرم)، (مرصاد: کمینگاه)، (برزن: محله)، (جنان: بهشت)، (شفق: سرخی آفتاب به هنگام غروب)، (مرشد: مرید)،

(عارضه: حادثه)، (زایل شدن: برطرف شدن)، (مهمات: کارهای خطیر)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) گر صواب کار خواهی اندر این وادی صعب
(۲) صفیر بلبل شوریده و نفیر هزار
(۳) ناله من دور گرد محفل قرب است و بس
(۴) همچین جمله راهم به سلامت می برد

- از خطای نفس خود تا چند بینی اضطراب
برای وصل گل آمد برون ز بیت حزن
ورنه آواز جرس گاهی به مهمل می رسد
نه در آن طبع ملالت نه در آن طوع اکراه

۱۳- پدیدآورنده چند اثر نادرست آمده است؟

(عباس میرزا آغازگری تنها: مجید واعظی)، (مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد: محمدبن منور)، (زندگانی جلال الدین، مشهور به مولوی: بدیع الزمان فروزانفر)، (روزها: دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن)، (لیلی و مجنون: نظامی)، (تحفة الاحرار: جامی)، (فرهاد و شیرین: وحشی بافقی)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴- کدام گزینه ابیات زیر را بر اساس آرایه‌های «ایهام، تلمیح، کنایه، استعاره» مرتب می کند؟

- (الف) بارها گفتم که پیکانش ز دل بیرون کشم
(ب) ببین که تخت سلیمان چگونه شد بر باد
(ج) به چشمی روی آن مه بینم از شوق و به صد حسرت
(د) ناصح که رخس دیده کف خویش بُریده است
- جهدها کردم ولی برنامد این از دل مرا
اگرچه بود به فرمان او وحوش و طیور
ز بیم صبح چشم دیگرم بر کوب است امشب
هاتف به چه رو می کندم باز ملامت

(۱) الف، د، ب، ج (۲) ب، ج، د، الف (۳) الف، ب، ج، د (۴) ج، الف، ب، د

۱۵- در همه بیت‌های زیر، به جز ... شاعر از تشبیه برای خلق «کنایه» بهره برده است.

- (۱) به چشمت تا که رفتی از بر من
(۲) ز پیراهنش شد نسیمی روان
(۳) چو اسب از پی آهوان تاختند
(۴) در فریب‌آباد گیتی چند باید داشت حرص
- دل من گشته همچون چشم سوزن
که شد پیرهن بر تنم چون قبا
کمین‌آوران گردن افراختند
چشمتان چون چشم نرگس دست چون دست چنار

۱۶- در همه گزینه‌ها پیوند وابسته‌ساز و پیوند هم‌پایه‌ساز «هر دو» وجود دارد؛ به جز

(۱) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است	کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد
(۲) خیز و بالا بنما ای بت شیرین‌حرکات	کز سر جان و جهان دست‌فشان برخیزم
(۳) لرزیده‌ام همیشه ز هر باد و هر نسیم	هرگز نگفتم‌ام که سموم است یا صباست
(۴) دارنده چو ترکیب طبایع آراست	از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست

۱۷- در همه گزینه‌ها «شد» در دو معنای متفاوت آمده است، به جز گزینه

(۱) امروز در فراق تو دیگر به شام شد	ای دیده پاس دار که خفتن حرام شد
(۲) شد دل از دست شام تیره غمین	پی آن آفتاب تابان شد
(۳) محو شد در حسن آن کان ملاحظت، دیده‌ها	از زمین شور، بیرون شد نباشد دانه را
(۴) نامم به عاشقی شد و گویند توبه کن	توبت کنون چه فایده دارد که نام شد؟

۱۸- در عبارت زیر، به ترتیب چند صفت پیشین و چند صفت پسین وجود دارد؟

«مولانا نشان‌هایی از لطف الهی را در شمس یافت و دانست که او همان پیر و مرشدی است که سال‌ها در جست‌وجویش بود و با همه علم

خویش- در این ایام - خدمت شمس زانو زد و نوآموز گشت؛ این خلوت عارفانه، حدود چهل روز طول کشید.»

(۱) شش، دو	(۲) هشت، دو	(۳) هشت، سه	(۴) شش، سه

۱۹- ابیات همه گزینه‌ها با هم تناسب مفهومی دارند؛ به جز

(۱) شکوه عشق هیهات است مغلوب نظر گردد	که کوه قاف عنقا را به زیر پر نمی‌آید
(۲) مکن با عشق ای عقل گران جان دعوی بینش	که کوه قاف هم‌پرواز با عنقا نمی‌گردد
(۳) عقل را بین که همی لاف زند در بر عشق	شرم از جلوه سیمرغ ندارد مگسی
(۴) مرد رزم عشق شیرافکن نه‌ای یک سوی رو	ای خرد آزر می آخر تو کجا و جنگ عشق؟

۲۰- مفهوم کلی کدام ابیات یکسان است؟

(الف) روشن‌گر وجود به راه اوفتادن است	در جویبار، سبزی آب از ستادن است
(ب) ز افتادیم در ره چه باک آن شوخ چابک رخس را	خاری گر افتد در گذر سیلاب رانی را چه غم
(ج) این که روزی بی‌تردد می‌رسد افسانه است	پنجه کوشش کلید رزق را دندان است
(د) از دانش آن چه داد، کم رزق می‌نهد	چون آسمان درست حسابی ندید کس
- (۱) الف، د (۲) الف، ج (۳) ب، ج (۴) ب، د

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۲ و ۳

عربی، زبان قرآن ۳

ثلاث قصص قصيرة

درس ۳

صفحة ۳۷ تا صفحه ۴۲

عربی، زبان قرآن ۲

مواعظ قيمة / صناعة التلميع في

الأدب الفارسي / عجائب المخلوقات

درس ۱ تا پایان درس ۳

صفحة ۱ تا صفحه ۴۴

■ عَيْنُ الْأَصْحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ﴾:

- (۱) و از جنبندگان در زمین نیست و همچنین پرنده‌ای که با بالش پرواز می‌کند مگر آنکه گروه‌هایی مانند شما هستند!
- (۲) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نمی‌باشد و نه پرنده که با دو بالش پرواز کند مگر اینکه آن‌ها گروهی مانند شمایند!

(۳) و از جنبنده‌ای در زمین و پرنده‌ای که با دو بالش پرواز می‌کند نیست مگر گروهی مانندتان باشد!

(۴) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش پرواز می‌کند مگر آنکه آن‌ها گروه‌هایی مانند شما هستند!

۲۲- «إِذَا أَكَلَ التَّمْسَاحُ فَرِيْسَةً أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ أَفْرَزَتْ عَيْوْنُهُ سَائِلًا كَالدَّمْعِ!»:

- (۱) اگر تمساح شکاری بزرگتر از دهانش بخورد، چشمانش مایعی مثل اشک‌ها ترشح می‌کنند!
- (۲) هنگامی که تمساح شکاری خورد، از دهانش مایعی مثل خون جاری شد!
- (۳) هرگاه از چشمان تمساح مایعی مانند اشک‌ها جاری شود، شکاری بزرگتر از دهانش خورده است!
- (۴) اگر تمساح شکار بزرگی در دهانش را بخورد، چشمانش مایعی هم‌چون اشک‌ها را ترشح می‌کنند!

۲۳- «قَدْ أَنْشَدَ الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيَّونَ السَّابِقُونَ أَبِيَاتًا مَمزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ كَانُوا يَسْمُونَهَا بِالْمَلْمَعِ!»:

- (۱) قطعاً شاعران پیشین ایرانی بیت‌هایی را آمیخته به عربی سروده‌اند در حالی که آن را مَلْمَع می‌نامند!
- (۲) شاعران ایرانی گذشته بیت‌های درهم‌آمیخته به زبان عربی را سرودند که آن را مَلْمَع نامیدند!
- (۳) شعرای گذشته ایرانی ابیاتی آمیخته به عربی سروده‌اند که آن‌ها را مَلْمَع می‌نامیدند!
- (۴) شعرای ایرانی در گذشته ابیاتی آمیخته به عربی سروده بودند و آن‌ها را مَلْمَع می‌نامیدند!

۲۴- «مَنْ يُصَدِّقُ أَنَّ هُنَاكَ سَنجَابًا يَقْدِرُ أَنْ يَطِيرَ قَرِيبًا بِمَائِي كِيلُومِتْرٍ وَالْأَعْجَبُ مِنْهُ أَنَّهُ فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ فَقَط!»:

- (۱) چه کسی باور می‌کند که سنجابی وجود دارد که قادر است نزدیک به دویست کیلومتر بپرد و عجیب‌تر از آن این است که آن فقط در یک پرش است!
- (۲) کسی باور می‌کند که سنجابی هست که بتواند نزدیک به صد کیلومتر بپرد؟، عجیب‌تر است که آن فقط در یک پرش است!
- (۳) چه کسی می‌تواند باور کند که سنجابی وجود دارد که نزدیک به دویست کیلومتر می‌پرد و عجیب آنکه آن فقط در یک بار پریدن است!
- (۴) چه کسی است که باور کند که آنجا یک سنجاب قادر است نزدیک به دویست کیلومتر بپرد و عجیب آنکه آن فقط در یک بار پریدن است!

۲۵- «دَعُوا الْأَصْدِقَاءَ الْمُعْجِبِينَ بِأَنْفُسِهِمْ لِأَنَّهُمْ يُمَرِّونَ حَيَاتِكُمْ دُونَ أَنْ تَنْتَفِعُوا بِهِمْ!»:

- (۱) دوستان خودخواه خود را رها کنید، زیرا آنان زندگی را برای شما تباه می‌سازند بدون اینکه شما از آنان بهره‌مند شوید!
- (۲) دوستانی را که به خود می‌نازند طرد کنید، زیرا همان‌ها زندگی شما را تلخ می‌سازند بی‌آنکه سودی به شما برسانند!
- (۳) دوستان خودپسند را ترک کنید، برای اینکه آنان زندگی شما را تلخ می‌کنند بدون اینکه از آنان بهره‌مند شوید!
- (۴) دوستان خودشیفته، شما را رها کرده و باعث تلخی زندگی‌تان می‌شوند بی‌آنکه آنان به شما سودی برسانند!

۲۶- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) شَمَمْتُ رَائِحَةَ الْوُدِّ مِنْ رُفَاتِ الْحَبِيبِ بَعْدَ مَرُورِ الْأَيَّامِ! بعد از گذشت روزگاران، بوی عشق را از خاک قبر دوست استشمام کردم!
- (۲) إِنْ امْتَلَأَ الْمَلْعَبُ مِنَ الْمُتَفَرِّجِينَ فَلَنْ نَجِدَ مَكَانًا لِلْجُلُوسِ! اگر تماشاچیان ورزشگاه را پر کنند، جایی برای نشستن نخواهیم یافت!
- (۳) لَهَا فِي أَعْيُنِ مُحِبِّبِهَا جَمَالٌ أَكْثَرُ فَلِذَا يَحْمَدُونَهَا كَثِيرًا! او در نگاه‌های دوستدارانش زیبایی بیشتری دارد لذا او را بسیار می ستایند!
- (۴) إِذَا أَصَابَتْكَ مُصِيبَةٌ صَبَرْنَا لِأَنَّهُ مِنْ أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ! اگر مصیبتی به ما برسد، صبر می کنیم، زیرا آن از برترین کارها است!

۲۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) كُنْتُ أَمْرًا بِحَدِيقَةٍ فِيهَا أَشْجَارُ الْجُوزِ الْكَثِيرَةُ فَتَعَجَّبْتُ مِنْ إِثْمَارِهَا! از کنار باغی که در آن درختان گردوی فراوانی وجود داشت می گذشتم، پس از میوه‌های‌شان شگفت زده شدم!
- (۲) عَيْنَاكَ غُضَّتَا عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ فِي الدُّنْيَا فَلَنْ تُبْكِيَا فِي الْآخِرَةِ! دو چشمت را در دنیا از حرام‌های خداوند برهم نهادی، پس در آخرت گریان نخواهند بود!
- (۳) مَا ضَاقَ قَلْبِي إِلَّا مِنْ أَصْدِقَاءِ أَكْرَمْتَهُمْ كَثِيرًا وَلَكِنَّهُمْ انْفَضُّوا مِنْ حَوْلِي! قلبم نگرفت مگر از دوستانی که بسیار گرمی‌شان داشتم ولی آنان از پیرامونم پراکنده شدند!
- (۴) الدُّنْيَا تَسْرِعُ إِلَيْكَ وَتَنْتَظِرُ بِأَنَّهَا تُحِبُّكَ حَتَّى تَغْفَلَكَ عَنِ الْآخِرَةِ! دنیا به سوی تو می شتابد و وانمود می کند که دوستت دارد تا تو از آخرت غافل شوی!

۲۸- «اگر تماشاچیان در ورزشگاه بازیکنان تیم خود را تشویق کنند تیم، بهتر بازی می کند!»:

- (۱) إِنْ يُشْجَعِ الْمُتَفَرِّجُونَ لِأَعْبِي فَرِيقَهُمْ فِي الْمَلْعَبِ، الْفَرِيقُ سِيلْعَبُ خَيْرًا!
- (۲) إِذَا شَجَّعَ الْمُتَفَرِّجِينَ لِأَعْبُو الْفَرِيقَ فِي مَلْعَبِهِمْ، يَلْعَبُ الْفَرِيقُ أَحْسَنَ!
- (۳) إِنْ يُشْجَعِ الْمُتَفَرِّجُونَ لِأَعْبِيَنَّ فَرِيقَهُمْ فِي الْمَلْعَبِ، يَلْعَبُ الْفَرِيقُ حَسَنًا!
- (۴) إِذَا شَجَّعَ الْمُتَفَرِّجُونَ لِأَعْبِي فَرِيقَهُمْ فِي الْمَلْعَبِ، فَالْفَرِيقُ يَلْعَبُ خَيْرًا!

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹ - ۳۳) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

يُعدُّ اللِّسَانُ مِنْ أَعْظَمِ النِّعَمِ الَّتِي أَنْعَمَهَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى وَهُوَ مِنْ وَسَائِلِ اتِّصَالِ الْمَرْءِ مَعَ غَيْرِهِ. قَدْ يَكُونُ اللِّسَانُ حِجَّةً لِلْمَرْءِ وَسَبَبًا فِي فَوْزِهِ إِذَا اسْتَخْدَمَهُ الْإِنْسَانُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى، وَالذِّكْرِ، وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ، وَالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ، أَمَّا إِذَا اسْتَخْدَمَهُ الْمَرْءُ فِي الْغَيْبَةِ وَالنَّمِيمَةِ (سخن چینی)، وَغَيْرِهَا مِمَّا نُهَى الْإِنْسَانُ عَنْهُ فَهَذَا يَكُونُ حِجَّةً عَلَيْهِ.

حفظ اللسان من الأخلاق الحميدة والصفات الحسنة، والمقصود بحفظ اللسان ألا يتحدث الإنسان إلا بالخير، ويبتعد عن قبيح الكلام، وعن الغيبة وغير ذلك، وعلى الإنسان أن يعلم أنه مسؤول عن كل لفظ يخرج من فمه، «من يدخل مدخل السوء يتهم و من لا يملك لسانه يندم» جملة عظيمة قالها لقمان لابنه. ولا شك أنها وصية عظيمة جلية إذا عمل بها الناس تخلصوا من شرور اللسان.

٢٩- عَيْنَ الصَّحِيحِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) إِنَّ شُرُورَ اللِّسَانِ أَعْظَمُ مِنْ فِضَائِلِهِ!
- (٢) أَعْظَمُ نِعْمَةٍ أَنْعَمَ اللهُ عَلَى الْبَشَرِ هُوَ اللِّسَانُ!
- (٣) اللِّسَانُ هُوَ الطَّرِيقَةُ الْوَحِيدَةُ لِتَوَاصُلِ الْبَشَرِ مَعَ بَعْضِهِمْ!
- (٤) نَفْسُ اللِّسَانِ طَاهِرٌ وَلَكِنْ سَوْءُ اسْتِعْمَالِهِ يُوَدِّي إِلَى قَبْحِهِ!

٣٠- عَيْنَ الْخَطَأِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) إِنَّمَا قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِمَا يَتَكَلَّمُ بِهِ مِنَ الْكَلَامِ!
 - (٢) اللِّسَانُ يُمْكِنُ أَنْ يَجْعَلَ الْإِنْسَانَ فَائِزًا أَوْ حَقِيرًا!
 - (٣) إِنَّ الْإِنْسَانَ مَسْئُولٌ عَنْ كُلِّ كَلِمَةٍ تَخْرُجُ مِنْ فَمِهِ!
 - (٤) الْحِفَازُ عَلَى اللِّسَانِ هُوَ أَنْ يَتَحَدَّثَ الشَّخْصَ بِالْخَيْرِ وَالْحَسَنَةِ!
- ٣١- عَيْنَ مَا لَا يَنْسَابُ مَفْهُومَ الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ: «مَنْ يَدْخُلُ مَدْخَلَ السَّوِّءِ يُتَّهَمُ وَمَنْ لَا يَمْلِكُ لِسَانَهُ يَنْدَمُ!»

- (١) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ! اجْتَنِبْ مَوَاضِعَ التُّهْمِ!
- (٢) لَا تَقُلْ مَا لَا تَعْلَمُ بَلْ لَا تَقُلْ كُلَّ مَا تَعْلَمُ!
- (٣) الْأَفْضَلُ لِلْمَرْءِ أَلَّا يَتَّهَمَ الْآخَرِينَ وَيَبْرَأَ نَفْسَهُ!
- (٤) مَنْ لَا يَحْفَظُ لِسَانَهُ فِي الْمَجَالِسِ فَعَاقِبَتُهُ هِيَ النَّدَامَةُ!

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ و ٣٣)

٣٢- «يَتَحَدَّثُ»:

- (١) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (مصدره على وزن: تَفَعَّلْ؛ بزيادة حرفين اثنين) / فاعله «الإنسان» و الجملة فعلية
- (٢) للغائب - مزيد ثلاثي (على وزن «يَتَفَعَّلُ»، حروفه الأصلية: ح د ث) - مجهول / فعل و نائب فاعل
- (٣) للغائبة (= للمفرد المؤنث الغائب) - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ح د ث) - معلوم / فاعله «الإنسان»
- (٤) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (مصدره: تَحَدَّثُ، بزيادة حرف واحد) - معلوم / فعل و فاعله «الإنسان»

٣٣- «لِقَمَانٍ»:

- (١) اسم - مفرد مذكّر - نكرة / فاعل لفعل «قال» و مرفوع
- (٢) اسم - مذكّر - معرفة (علم) / مفعول لفعل «قال» و منصوب
- (٣) مفرد - مذكّر - معرفة بالعلمية / فاعل لفعل «قال» و مرفوع
- (٤) معرّف بأل - مأخوذ من فعل مجرد ثلاثي / مفعول أو مفعول به لفعل «قال» و منصوب

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) تَبَدُّ الْأَسْعَارِ مِنْ خَمْسَةِ وَ سَبْعِينَ أَلْفًا إِلَى خَمْسَةِ وَ ثَمَانِينَ أَلْفَ تَومَانٍ!
- (٢) يَا قَنْبِرُ دَعْ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرْضِ الرَّحْمَنَ وَ تُسْخِطِ الشَّيْطَانَ!
- (٣) إِيَّاكَ وَ مُصَادَقَةَ الْكَذَّابِ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقَرِّبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ!
- (٤) فَكَمْ تُمَرَّرُ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلُ شَهْدٍ!

٣٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «لرعاية الاقتصاد في استهلاك الماء، علينا ألا نترك

- (١) الحنفية مغلقة
- (٢) المرافق العامة للآخرين
- (٣) المرافق العامة لأنفسنا
- (٤) الحنفية مفتوحة

٣٦- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ الْمَبَالِغَةِ وَ اسْمُ الْفَاعِلِ مَعًا:

- (١) لَا تَوْجَدُ الصَّدَاقَةَ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ وَ الْمَكَارِ!
- (٢) يَكُونُ لِمَدْرَسَتِي مَدِيرٌ حَازِقٌ وَ فَهَامَةٌ!
- (٣) يَعْمَلُ الْعَمَّالُ الْمُجْدُونَ فِي مَصْنَعِ الْأَبْوَابِ وَ النَّوَافِدِ!
- (٤) إِشْتَرَيْتُ النِّظَارَةَ لِأَخِي الْمَاهِرِ لِإِسْتِخْدَامِهَا فِي مَعْمَلِهِ!

٣٧- عَيْنُ اسْمَا يُفْضَلُ شَيْئًا عَلَى شَيْءٍ آخَرَ:

- (١) رَبَّنَا إِنَّا آمَنَّا بِأَنَّكَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ!
- (٢) عَمَلِكْ هَذَا خَيْرٌ مِنْ كُلِّ مَا فَعَلْتُهَا فِي عَمْرِي!
- (٣) مَا أَسْرَعَ الْجَاهِلُ فِي الْإِجَابَةِ قَبْلَ أَنْ يَدْرِكَ السُّؤَالَ!
- (٤) الْكَذَّابُ كَالسَّرَابِ يُقَرِّبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ!

٣٨- عَيْنُ اسْمِ التَّفْضِيلِ بِمَعْنَى «صَفْتِ عَالِي» فِي الْفَارْسِيَّةِ:

- (١) أَكْرَمُ أَصْدِقَائِي مَنْ هُوَ يُحِبُّ الْآخِرِينَ فِي قَلْبِهِ!
- (٢) أُرِيدُ الْمَسَافِرَةَ إِلَى بَلَدِي مِنْ طَرِيقٍ هُوَ أَحْسَنُ!
- (٣) نَتَمَنَّى أَنْ نَتَخَلَّصَ مِنْ شَرِّ أَعْدَائِنَا الْغَاصِبِينَ!
- (٤) هَذَا قَمِيصٌ قَدْ لَبِسْتُهُ وَ هُوَ أَفْضَلُ مِنَ الْبَاقِي!

٣٩- عَيْنُ «مَا» لَيْسَتْ شَرْطِيَّةً:

- (١) مَا يُقَالُ فِي هَذِهِ الصَّلَاةِ يَسْمَعُهُ الْآخَرُونَ!
- (٢) مَا حَاولْتُ كَثِيرًا فَلَا أَنْتَظِرُ النَّجَاحَ فِي الْمَسَابِقَةِ!
- (٣) مَا تَقَمُّ بِهِ مِنَ الْأَعْمَالِ الْحَسَنَةِ تَشَاهِدُ نَتِيجَتَهُ مُسْتَقْبَلًا!
- (٤) مَا طَالَعْتَ مِنْ هَذِهِ الْكُتُبِ فَهِيَ مُفِيدَةٌ لَكَ!

٤٠- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ لَا تَتَحَقَّقُ الْجُمْلَةُ الثَّانِيَّةُ إِلَّا بَعْدَ تَحَقُّقِ الْجُمْلَةِ الْأُولَى:

- (١) مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ لَا يَبْأَسْ عِنْدَ مُشَاكِلِ الْحَيَاةِ!
- (٢) لَا يَتَقَدَّمُ مَنْ لَا يَهْتَمُّ بِشَأْنِ الْعِلْمِ وَ لَا يَمْشِي فِي طَرِيقِهِ!
- (٣) مَنْ يَفْعَلُ الْأَعْمَالَ الْحَسَنَةَ وَ يَقْدِمُ الْخَيْرَ هُوَ مُحْسِنٌ!
- (٤) إِنْ يَتَحَمَّلُ الطَّالِبُ صَعُوبَاتِ الطَّرِيقِ يَصِلُ إِلَى الْمَعَالِي!

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

بازگشت

درس ۸

صفحة ۹۱ تا صفحه ۱۰۴

۴۱- مفهوم بیت «بازاً بازاً هر آن چه هستی بازاً / گر کافر و گبر و بت پرستی بازاً» با کدام آیه مبارکه، ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) «فسیدخلهم فی رحمة منه و فضل»

(۲) «لا تقنطوا من رحمة الله»

(۳) «إن الله يحب التوابین»

(۴) «یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً»

۴۲- مصداق «شکار توفیق توبه و خود را در دامن مهر خدا انداختن» در کدام عبارت بیان شده است؟

(۱) «برای توبه کردن پشیمانی کافی است.»

(۲) «کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.»

(۳) «اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت.»

(۴) «کسی نزد من محبوب‌تر از جوان توبه‌کار نیست.»

۴۳- مهم‌ترین حق خداوند، مهم‌ترین راه اصلاح جامعه و راه اولیة جبران حق الناس، به ترتیب کدام‌اند؟

(۱) حق بندگی - توبه اجتماعی - طلب دعای خیر و آموزش

(۲) حق بندگی - امر به معروف و نهی از منکر - به‌دست آوردن رضایت صاحبان حق

(۳) حق پروردگاری - امر به معروف و نهی از منکر - به‌دست آوردن رضایت صاحبان حق

(۴) حق پروردگاری - توبه اجتماعی - طلب دعای خیر و آموزش

۴۴- به ترتیب از دقت و توجه در حقوق مادی و معنوی مردم، اهمیت کدام‌یک بر دیگری برداشت می‌شود و اقدام به تأسیس شبکه‌های اجتماعی

ضالّه، مربوط به کدام‌یک است؟

(۱) اولی بر دومی - حقوق مادی

(۲) اولی بر دومی - حقوق معنوی

(۳) دومی بر اولی - حقوق مادی

(۴) دومی بر اولی - حقوق معنوی

۴۵- هر یک از توصیفات زیر به ترتیب به کدام‌یک از حیل‌های شیطان در راستای دور کردن انسان از توبه اشاره دارد؟

- تو که می‌گویی که فردا این بدان / که به هر روزی که می‌آید زمان / آن درخت بد جوان‌تر می‌شود / وین کننده پیر و مضطر می‌شود

- به صورت تدریجی گناه را چنان به پیش می‌برد که فرد خود را غرق در آلودگی و فساد می‌بیند.

- انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست.

(۱) ناامید کردن از توبه - به تأخیر انداختن توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه

(۲) ناامید کردن از توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه - به تأخیر انداختن توبه

(۳) به تأخیر انداختن توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه - ناامید کردن از توبه

(۴) به تأخیر انداختن توبه - ناامید کردن از توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه

۴۶- مفهوم کدام حدیث یا آیه با «التائب من الذنب کمن لا ذنب له» ارتباط دارد؟

(۱) «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»

(۲) «قل یا عبادى الذین اسرفوا علی انفسهم»

(۳) «إن الله یحب التوابین و یحب المتطهرین»

(۴) «فأما الذین آمنوا بالله و اعتصموا به»

۴۷- مژده خداوند متعال به آنان که توبه خود را مزین به ایمان و عمل صالح می کنند، چیست و علت آن چه می باشد؟

(۱) «خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می کند.» - «خداوند پاکیزگان را دوست دارد.»

(۲) «خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می کند.» - «خداوند آمرزنده و مهربان است.»

(۳) «خداوند همه گناهان را می بخشد.» - «خداوند پاکیزگان را دوست دارد.»

(۴) «خداوند همه گناهان را می بخشد.» - «خداوند آمرزنده و مهربان است.»

۴۸- زمینه ساز خروج بندگانی که در ظلم و ستم به خویشان اسراف کرده اند از یأس و ناامیدی چیست و چه مفهومی را در ذهن متبادر

می سازد؟

(۱) «إن الله یحب التوابین» - تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می شود.

(۲) «إن الله یحب التوابین» - با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود.

(۳) «إن الله یغفر الذنوب جمیعاً» - با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود.

(۴) «إن الله یغفر الذنوب جمیعاً» - تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می شود.

۴۹- به فرموده امام راحل (ره)، چرا نباید با مکر و حيله، توبه را به لحظه مرگ مؤکول نمود؟

(۱) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خصلت هاست.

(۲) گناهان قوی تر و محکم تر می شوند و در تمام سطوح نفوذ می کنند، به طوری که اصلاح آن مشکل و گاه غیرممکن می شود.

(۳) در فرایندی تدریجی، انسان متوجه زشتی گناه و قبح آن نمی شود و چه بسا اقدام به توبه نمی کند.

(۴) توبه در لحظه مرگ خیال خام است و آن لحظه جز توبه لفظی از انسان سرنمی زند یا شاید اجل مهلت ندهد.

۵۰- در چه شرایطی لازم می شود که انسان های بزرگی با ایثار و جان فشانی خود، جامعه را از تباهی برهانند و مانع خاموشی نور هدایت شوند؟

(۱) انحراف های اجتماعی در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح نشود.

(۲) مردم در برابر گناهان اجتماعی حساسیت به خرج ندهند.

(۳) مردم در توبه اجتماعی کوتاهی کنند و انحراف از حق، ریشه بدوانند.

(۴) جامعه در برخی از ابعاد، از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود.

دین و زندگی ۲

۱۵ دقیقه

تفکر و اندیشه

درس ۵ تا پایان درس ۷
صفحه ۵۱ تا صفحه ۹۲

۵۱- استحکام سندی کدام حدیث در میان جمیع روایات کم‌نظیر است و پس از نزول کدام آیه، مقام اخوت و وصایت و

خلافت حضرت علی (ع) اعلام شد؟

(۱) جابر - انذار (۲) جابر - ابلاغ (۳) غدیر - ابلاغ (۴) غدیر - انذار

۵۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام یک از ابعاد رهبری پیامبر (ص) ارتباط دارد؟

- هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید.

- از این که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی.

- گاهی در حضور پیامبر (ص) شعر می‌خواندند، یا از گذشته خود می‌گفتند؛ در همه این موارد آنان را منع نمی‌کرد.

(۱) محبت و مدارا با مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - تلاش برای برقراری عدالت

(۲) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم - محبت و مدارا با مردم

(۳) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم

(۴) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم - تلاش برای برقراری عدالت

۵۳- بنابر کلام نبوی، هر یک از موارد زیر، به ترتیب به خروج از کدام حیطة می‌انجامد؟

- شب را با شکم سیر خوابیدن در حالی که همسایه گرسنه است.

- همت نگماردن در رسیدگی به امور مسلمانان

(۱) اسلام - ایمان (۲) اسلام - اسلام

(۳) ایمان - اسلام (۴) ایمان - ایمان

۵۴- خداوند با کدام تعبیر، شرایط مردم را پیش از وجود نعمت پیامبر اسلام (ص) ترسیم می‌نماید و اولین وظیفه نبی مکرم اسلام (ص) پس از

منت‌گذاری خدا بر مردم در بعثت ایشان کدام است؟

(۱) «لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ» - «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ» (۲) «أَنْ يُضَلِّهِمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» - «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ»

(۳) «أَنْ يُضَلِّهِمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» - «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ» (۴) «لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ» - «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ»

۵۵- در منظر قرآن کریم خداوند، پیامبر عظیم‌الشأن اسلام را برای چه گروهی سرمشقی نیکو معرفی می‌کند و علت انحطاط و سقوط اقوام و

ملل سلف در کلام نبوی کدام است؟

(۱) «کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیراً» - دوری از مسیر الگویی پیشوایان دین

(۲) «آذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» - دوری از مسیر الگویی پیشوایان دین

(۳) «آذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» - روا داشتن تبعیض در اجرای عدالت

(۴) «کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیراً» - روا داشتن تبعیض در اجرای عدالت

۵۶- مفاهیم «یکسانی منزلت انسانی زن و مرد» و «هدف خداوند از قبیله قبیله آفریدن مردم» به ترتیب در کدام عبارات شریفه نهفته است؟

(۱) «وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ» - «لِتَعَارَفُوا»

(۲) «إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى» - «أَتَقَانُمْ»

(۳) «وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ» - «أَتَقَانُمْ»

(۴) «إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى» - «لِتَعَارَفُوا»

۵۷- این عبارت که «دین اسلام، کامل ترین دین الهی است و پیامبر آگاه ترین مردم است» به ابطال کدام یک از فرض های مربوط به

مسئولیت های رسالت می انجامد؟

(۱) پیامبر اسلام (ص) خود جانشینان بعد خود را مشخص کرد و به معرفی آنها اقدام کرد.

(۲) ولایت معنوی هم چون سایر مسئولیت های پیامبر بعد از رحلتشان ادامه می یابد.

(۳) مرجعیت دینی و ولایت ظاهری مانند دریافت و ابلاغ وحی با رحلت پیامبر پایان می پذیرد.

(۴) قرآن کریم و پیامبر اسلام (ص) درباره تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری سکوت کرده اند.

۵۸- با توجه به آیه مبارکه «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ...» کدام گزینه درست است؟

(۱) این آیه که در خانه ام سلمه نازل شده است و در زمان نزول مربوط به عصمت همه امامان و حضرت فاطمه (س) می باشد.

(۲) چون اهل بیت معصوم اند، سخن و عمل آنان معیار و ملاک است و اگر درباره معارف، نظری ارائه کردند؛ آن نظر برای ما حجیت دارد.

(۳) در این آیه دو انحصار وجود دارد که به ترتیب عبارت انداز: تطهیر اهل بیت و دور کردن پلیدی از آنها.

(۴) پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول آیه شریفه فرمود: «خدا یا اینان از اهل بیت من هستند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.»

۵۹- لازمه بنای جامعه ای بر پایه عدل چیست و علت آن کدام است؟

(۱) وجود نظام حکومتی سالم - خداوند حکیم هر هدفی را در نظر دارد، مقرون با هدایت خود می گرداند و موجودات را به سوی آن سوق می دهد.

(۲) وجود نظام حکومتی سالم - نمی شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد.

(۳) نفی سلطه طاغوت - نمی شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد.

(۴) نفی سلطه طاغوت - خداوند حکیم هر هدفی را که در نظر دارد، مقرون با هدایت خود می گرداند و موجودات را به سوی آن سوق می دهد.

۶۰- مفاهیم «اعتماد مردم به دین» و «امکان هدایت مردم» به ترتیب به ضرورت عصمت در کدام یک از مسئولیت های پیامبر اشاره دارد؟

(۱) اجرای احکام الهی - اجرای احکام الهی

(۲) اجرای احکام الهی - دریافت وحی و رساندن آن

(۳) تعلیم و تبیین تعالیم دین - اجرای احکام الهی

(۴) تعلیم و تبیین تعالیم دین - دریافت وحی و رساندن آن

زبان انگلیسی ۲ و ۳

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳
Look it Up!
درس ۲
صفحه ۶۰ تا صفحه ۶۹
زبان انگلیسی ۲
Understanding
People
A Healthy Lifestyle
درس ۱ و ۲
صفحه ۱۵ تا صفحه ۵۷

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- A: Have you decided to stay at that five-star hotel?

B: No. If it ..., ... there.

- 1) weren't so expensive – we'd stay
2) was so expensive – we could stay
3) was less expensive – we'll stay
4) were no more expensive – we could stay

62- The young researcher needs ... hundred dollars for doing one of the best research ... she has ever done.

- 1) few – project
2) a little – projects
3) little – project
4) a few – projects

63- What would happen if the train ... the bus carrying the students travelling to London?

- 1) hitting
2) has hit
3) hit
4) hits

64- She was so sick and she couldn't believe her doctor can ... her early death.

- 1) exist
2) prevent
3) measure
4) vary

65- When I was your age, I didn't think I was very ..., but I had a father who honestly thought I was the greatest.

- 1) depressed
2) harmful
3) smart
4) emotional

66- After suffering a serious heart attack, my father changed his eating habit and went on a vegetarian ...

- 1) health
2) diet
3) point
4) sign

67- The success or failure of the project was ... on the amount of money they wanted to spend on it.

- 1) available
2) conditional
3) frequent
4) specific

68- There was almost no human life in the large areas of land and the frozen sea which ... the village.

- 1) combined
2) surrounded
3) founded
4) created

69- The doctor always recommends that I eat vegetables which are rich in vitamins and minerals to protect my body from

1) situation	2) exclamation
3) infection	4) generation

70- The amount of money you have to pay when eating at that local restaurant has no ... to the service they provide.

1) communication	2) pattern
3) relationship	4) explanation

71- The people who try to cross the sea and settle in European countries face a(n) ... of difficulties.

1) term	2) shape
3) entry	4) host

72- The magazine ... contained pictures of animals in which he didn't seem to be interested, but there was also one photograph of a rare plant which caught his attention.

1) calmly	2) repeatedly
3) mostly	4) fluently

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Obesity rates are climbing fast and we need to find new techniques to help people control overeating. According to the new ...(73)..., 'imaginary eating' could be one such technique. A psychologist in the United States reports that if you imagine ...(74)... a specific food, your interest in that food will drop. And if you are less interested in that food, you'll eat less of it. Carey Morewedge explains that people often try to ...(75)... thinking about food when they need to lose weight. However, this might not be a good strategy. ...(76)..., if you force yourself to think about chewing and actually swallowing food, you'll reduce your hunger.

73- 1) success	2) research	3) population	4) matter
74- 1) to eat	2) being eaten	3) eat	4) eating
75- 1) practice	2) avoid	3) consider	4) keep on
76- 1) A little later	2) For instance	3) On the other hand	4) Not surprisingly

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Today, just about everyone has a camera. We can take pictures with our cell phones, e-mail photos to our friends, and print out photos from a computer in a matter of seconds. Thirty years ago, however, cameras were not as simple to use or readily available. They used film, which was expensive and had to be processed with special chemicals to make prints. Then, in 1982, a new type of camera made photography easier and more affordable. It was a film camera, but it had a built-in flash and other conveniences. The camera was called the Holga.

The Holga camera was made completely of plastic. Even the lens, which was normally made from high-quality glass on most cameras, was plastic. Plastic was cheaper than metal or glass, so the camera makers could keep the Holga's price low enough for most people to afford.

However, once people began using the Holga, they noticed problems. Sometimes dark spots appeared at the corners of the photos. Sometimes the colors that appeared in the photos were different from the colors of the actual objects photographed. The camera's cheap construction and materials allowed light to leak inside the camera and affect the film.

Although some customers were upset about these defects, many people liked the strange and often unique effects that the camera produced. Professional photographers began using the camera to photograph landscapes, people, and street scenes. Even today, in a world filled with precision equipment, some people choose the unpredictable Holga to take unique pictures.

77- The author makes all the following points about the Holga EXCEPT

- 1) it was cheap enough for ordinary people to buy
- 2) the photographs that people take with it are unusual
- 3) people rejected it because it was cheap
- 4) every part of it is made of plastic

78- Which idea does the passage support?

- 1) Imperfect tools can still be useful.
- 2) Nobody takes artistic pictures anymore.
- 3) A plastic lens is worthless to a professional photographer.
- 4) Plastic cameras are better than metal cameras.

79- The author's purpose in writing the passage is to

- 1) warn people about using the Holga
- 2) inform people about an unusual camera
- 3) encourage people to use digital cameras
- 4) prove that photography has changed since 1982

80- How does the author most likely feel about the Holga?

- 1) It is good for taking pictures of landscapes but not of people.
- 2) It has no promising future because of its low quality and price.
- 3) It is not worth the price and it shouldn't be produced any longer.
- 4) It produces interesting images despite all its technical problems.

صبح جمعه

۹۹/۱۱/۲۴

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۲۴ بهمن ماه ۹۹

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز‌ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

الگوی خطی
صفحه‌های ۳ تا ۶۰

۸۱- در یک دنباله بازگشتی داریم: $a_1 = 1, a_{n+1} = a_n + (n+1)$ ، جمله چهارم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۱۸ (۴) ۲۲

۸۲- اگر جملات یک دنباله از قانون تابع خطی $y = \frac{3}{4}x + 1$ پیروی کنند، رابطه بازگشتی دنباله کدام است؟

(۱) $a_{n+1} = 3a_n + 2$ و $a_1 = \frac{5}{4}$ (۲) $a_{n+1} = 3a_n - 2$ و $a_1 = 1$

(۳) $a_{n+1} = a_n + \frac{3}{4}$ و $a_1 = \frac{5}{4}$ (۴) $a_{n+1} = \frac{3}{4}a_n + 1$ و $a_1 = 1$

۸۳- اگر $a_n = [2n + \frac{1}{4}]$ و $b_n = (-1)^{n+1}$ باشد، حاصل $a_3 \times b_4$ کدام است؟ []، علامت جزء صحیح است.

- (۱) ۶ (۲) -۶ (۳) ۷ (۴) -۷

۸۴- اگر $x^2 - 1, 4x + 1, 7x$ به ترتیب از چپ به راست سه جمله متوالی یک دنباله فیبوناچی باشند، مقدار x کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) صفر یا ۳

۸۵- جمله پنجم دنباله $a_1 = 2, a_{n+1} = \begin{cases} 2a_n & \text{زوج } n \\ \frac{1}{2}a_n + 1 & \text{فرد } n \end{cases}$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۸۶- در دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \begin{cases} 5\sqrt{n} - 1 & \text{زوج } n \\ \frac{3+n}{n-6} & \text{فرد } n \end{cases}$ تفاضل جمله هفتم از جمله صدم چقدر است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۸ (۳) ۳۰ (۴) ۳۹

۸۷- اگر $a_n = n^2 + 8n$ و $a_{m+1} = a_{m-1} + 60$ باشد، m کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴) ۱۳

۸۸- در دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n$ ، اگر $a_1 = 1$ و $a_3 = 7$ باشد، جمله هفتم کدام است؟

- (۱) ۱۲۱ (۲) ۱۲۳ (۳) ۱۲۵ (۴) ۱۲۷

۸۹- کدام جمله دنباله با جمله عمومی $a_n = \frac{-n^2 + 6}{10n}$ برابر با $-\frac{1}{4}$ است؟

- (۱) چهارم (۲) پنجم (۳) ششم (۴) هفتم

۹۰- مجموع جملات هفتم دنباله مربعی و هشتم دنباله مثلثی چند واحد کمتر از جمله یازدهم دنباله فیبوناچی است؟

(۱) ۲ ... و و و الگوی دنباله مربعی

(۲) ۳

(۳) ۴ ... و و و الگوی دنباله مثلثی

(۴) ۶

محل انجام محاسبات

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها (نمودارهای یک متغیره)
صفحه‌های ۸۷ تا ۱۲۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- مطلب ذکر شده در کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) سازمان‌ها، همیشه اطلاعات ثبتی (دادگان) را در اختیار آمارگیر قرار می‌دهند.
(۲) یک روش آماری مناسب هم نمی‌تواند دقیق‌تر یا صحیح‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.
(۳) در انتخاب نمونه تصادفی، باید همه اعضای جامعه آماری، شانس یکسانی برای انتخاب شدن داشته باشند.
(۴) برای بررسی کیفیت چای یک زمین کشاورزی، بهتر است نمونه تصادفی از محصول را گرفته و از روش آزمایش و مشاهده استفاده کنیم.

۹۲- نوع و مقیاس اندازه‌گیری مربوط به متغیر «رتبه دانش‌آموزان یک کلاس» کدام است؟

- (۱) کمی فاصله‌ای (۲) کمی نسبتی (۳) کیفی اسمی (۴) کیفی ترتیبی

۹۳- میانگین داده‌های $2, 3, 4, 4, a$ برابر ۳ است. میانگین داده‌های $(102 + 5a), 2, 3, 4, 4$ کدام است؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۲۳ (۳) ۲۵ (۴) ۲۶

۹۴- در خم بهنجار (منحنی نرمال) تقریباً ۶۸ درصد از داده‌ها در فاصله کمتر از ... برابر انحراف معیار نسبت به میانگین قرار دارند.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۹۵- در یک بررسی آماری مجموع مربعات اختلاف داده‌ها از میانگین برابر ۴۰ و انحراف معیار $\sqrt{2}$ شده است. تعداد داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۶ (۳) ۲۰ (۴) ۲۴

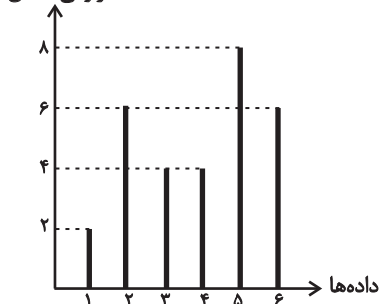
۹۶- اگر انحراف معیار داده‌های $1-2a, a+5, b+5, a+8$ و $c-4$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های a, b و c تقریباً کدام است؟

- (۱) $4/7$ (۲) $4/9$ (۳) $5/1$ (۴) $5/4$

۹۷- در نمودار جعبه‌ای داده‌های «مضرب‌های عدد ۳ که بین ۱ تا ۴۰ هستند»، دامنه میان چارکی کدام است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۱ (۳) $20/5$ (۴) $21/5$

فراوانی مطلق

۹۸- در نمودار میله‌ای زیر، تفاضل میانگین از مد تقریباً کدام است؟

- (۱) $2/1$

- (۲) $1/1$

- (۳) $2/5$

- (۴) $3/1$

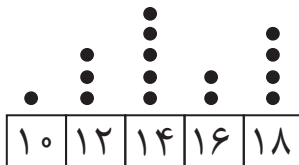
۹۹- با توجه به نمودار نقطه‌ای زیر، اگر هر داده را یک دسته در نظر بگیریم، اندازه زاویه مرکزی داده ۱۲ در نمودار دایره‌ای چند درجه است؟

- (۱) 45°

- (۲) 60°

- (۳) 72°

- (۴) 80°

۱۰۰- انحراف معیار داده‌های داخل و روی جعبه در نمودار جعبه‌ای داده‌های $8, 14, 19, 9, 23, 7, 3, 21, 1, 12, 16, 5, 20, 11$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۱۵ (۴) $\sqrt{15}$

محل انجام محاسبات

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فقر و توزیع درآمد
دولت و اقتصاد
بودجه و امور مالی دولت
صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸

۱۰۱- چگونه می‌توان انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کرد؟

- (۱) توانمندسازی افراد و به ویژه مولد کردن آنها
(۲) آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی
(۳) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر
(۴) افزایش سرمایه‌گذاری و پس‌انداز در جامعه و افزایش تولید ملی

۱۰۲- عبارت کدام گزینه در خصوص سیاست‌های اقتصادی دولت نادرست است؟

- (۱) برای حل اساسی مشکل رکود اقتصادی در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.
(۲) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن بانک مرکزی سیاست افزایش حجم پول در گردش (سیاست پولی انقباضی - مانند خرید اوراق مشارکت) را به کار می‌گیرد.
(۳) سیاست مالی انقباضی عبارت است از کاهش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی
(۴) در مواقع رکود اقتصادی سیاست مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات) بهترین راه تحریک تقاضای کل است.

۱۰۳- عبارات کدام گزینه، جاهای خالی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- الف) بودجه، برنامه ... است که در آن منابع درآمدی و مخارج برنامه‌ای پیش‌بینی شده است.
ب) لایحه بودجه شامل یک ... و چندین ... است.
ج) لایحه بودجه ابتدا در ... مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس در ... مطرح می‌شود.

- (۱) الف) کوتاه‌مدت یک‌ساله، ب) ماده واحد - تبصره، ج) جلسه علنی مجلس - کمیسیون بودجه مجلس
(۲) الف) بلندمدت دو ساله، ب) تبصره - ماده، ج) کمیسیون بودجه مجلس - جلسه علنی مجلس
(۳) الف) کوتاه‌مدت یک‌ساله، ب) ماده واحد - تبصره، ج) کمیسیون بودجه مجلس - جلسه علنی مجلس
(۴) الف) بلندمدت یک‌ساله، ب) تبصره - ماده، ج) جلسه علنی مجلس - کمیسیون بودجه مجلس

۱۰۴- هر یک از فعالیت‌های زیر بیانگر تلاش دولت برای رسیدن به کدام یک از «اهداف اقتصادی دولت» است؟

- «تصمیم دولت برای پرداخت ماهانه صد هزار تومان به مدت ۴ ماه به ۳۰ میلیون نفر از اقشار کم درآمد کشور در دوران همه‌گیری ویروس کرونا»
- «توزیع مرغ یخ‌زده به قیمت ارزان در بازار»
- «برگزاری دوره‌های آموزش کلاس‌های آنلاین برای آموزگاران و دبیران»
- «دستور بانک مرکزی به بانک‌ها برای پایین آوردن نرخ بهره وام پرداختی به شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی»

- (۱) بهبود توزیع ثروت و درآمد - بهبود توزیع ثروت و درآمد - رشد و پیشرفت اقتصادی - ثبات قیمت‌ها
(۲) ثبات قیمت‌ها - بهبود توزیع ثروت و درآمد - اشتغال کامل از طریق پیشگیری از بیکار شدن افراد شاغل - ثبات قیمت‌ها
(۳) بهبود توزیع ثروت و درآمد - ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل از طریق پیشگیری از بیکار شدن افراد شاغل - رشد و پیشرفت اقتصادی
(۴) ثبات قیمت‌ها - ثبات قیمت‌ها - رشد و پیشرفت اقتصادی - رشد و پیشرفت اقتصادی

محل انجام محاسبات

۱۰۵- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد مربوط به کشور A را در طول یک سال نشان می‌دهد، با توجه به این جدول:

جدول وضعیت توزیع درآمد کشور A	
۲	سه‌م دهک اول
۳	سه‌م دهک دوم
۴	سه‌م دهک سوم
۵	سه‌م دهک چهارم
۸	سه‌م دهک پنجم
۱۱	سه‌م دهک ششم
۱۴	سه‌م دهک هفتم
۴	سه‌م دهک هشتم
۱۸	سه‌م دهک نهم
۴	سه‌م دهک دهم
۱۰۰ درصد درآمد ملی	۱۰۰ درصد جمعیت کشور

الف) سهم دهک‌های سوم، هشتم و دهم کدام است؟

ب) عدد مربوط به شاخص وضعیت توزیع درآمد کدام است؟

ج) چنانچه درآمد ملی کشور A در این یک سال ۶۵ هزار دلار باشد، سهم ۳۰ درصد

کم‌درآمد جامعه از درآمد ملی چند دلار است؟

د) چنانچه شاخص توزیع درآمد در کشور فرضی B برابر با ۱۰، باشد وضعیت توزیع درآمد در

کدام کشور ناعادلانه‌تر است؟

۱) الف) ۳ - ۱۵ - ۲۱ (ب) ۱۰/۵ (ج) ۵۲۰۰ (د) A

۲) الف) ۴ - ۱۴ - ۲۰ (ب) ۱۰/۵ (ج) ۶۵۰۰ (د) B

۳) الف) ۳ - ۱۵ - ۲۱ (ب) ۱۱/۵ (ج) ۵۲۰۰ (د) A

۴) الف) ۴ - ۱۴ - ۲۰ (ب) ۹/۵ (ج) ۶۵۰۰ (د) B

۱۰۶- کدام گزینه پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) چرا سرمایه‌گذاری اجتماعی مهم‌ترین سرمایه‌گذاری دولت است؟

ب) آنچه را که مالیات بر آن وضع می‌شود، چه می‌نامند؟

ج) «...» جایگاه ویژه‌ای در مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی جامعه و حاکمیت دارد.

۱) الف) این سرمایه‌گذاری‌ها نیز همچون سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی زمینه لازم تولید سایر کالاها را فراهم می‌سازد. (ب) نرخ مالیاتی، (ج) خزانه‌داری

۲) الف) بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد، انجام دادن سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی فراهم نخواهد شد. (ب) نرخ مالیاتی، (ج) دیوان محاسبات

۳) الف) این سرمایه‌گذاری‌ها نیز همچون سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی زمینه لازم تولید سایر کالاها را فراهم می‌سازد. (ب) پایه مالیاتی، (ج) دیوان محاسبات

۴) الف) بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد، انجام دادن سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی فراهم نخواهد شد. (ب) پایه مالیاتی، (ج) خزانه‌داری

۱۰۷- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از «هزینه‌های سرمایه‌ای یا عمرانی دولت» است؟

«کارخانه مواد غذایی - امور فرهنگی - ساخت نیروگاه‌ها - احداث جاده‌ها - خودروسازی»

۱) زیربنایی - اجتماعی - زیربنایی - زیربنایی - مولد

۲) زیربنایی - اجتماعی - مولد - مولد - زیربنایی

۳) مولد - اجتماعی - زیربنایی - زیربنایی - مولد

۴) مولد - زیربنایی - مولد - زیربنایی - مولد

محل انجام محاسبات

۱۰۸- کدام گزینه، مشتمل بر پاسخ درست و کامل سوالات زیر است؟

- الف) چگونه از طریق بودجه می‌توانیم میزان اولویت و اهمیت امور نسبت به هم را در کشور، تشخیص دهیم؟
 ب) مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات بر «.....» است که «.....» را از پرداخت مالیات «.....»
 ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله «.....» به‌شمار می‌رود.
 د) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای «.....» به حساب‌های معرفی شده از سوی «.....» واریز می‌شود.
 ه) استقراض برای تأمین «.....» کار معقولی نیست، ولی چنانچه وجوه قرض گرفته شده صرف: «.....»
 ۱) الف) با تعیین درآمدها و هزینه‌های یک‌سال مالی کشور در بودجه، ب) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌رهاند. ج) سیاست‌های توسعه‌ای، د) بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی از سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه‌داری کل کشور، ه) هزینه انتقالی - سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و شالوده‌ای گردد، می‌تواند قیمت‌ها را تثبیت نماید.
 ۲) الف) با بررسی سهم هر برنامه از کل بودجه، ب) فروش چند مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند. ج) سیاست‌های توسعه‌ای، د) بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی از سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه‌داری کل کشور، ه) هزینه‌های جاری - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد.
 ۳) الف) با تعیین درآمدها و هزینه‌های یک‌سال مالی کشور در بودجه، ب) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌رهاند. ج) سیاست‌های بیابان‌زدایی از روستاها و توسعه مزارع و کشتزارهای روستایی، د) بیمه‌ها و سازمان‌های توسعه‌ای - مجلس، ه) هزینه‌های جاری - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد.
 ۴) الف) با بررسی سهم هر برنامه از کل بودجه، ب) فروش چند مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند. ج) سیاست‌های بیابان‌زدایی از روستاها و توسعه مزارع و کشتزارهای روستایی، د) بیمه‌ها و سازمان‌های توسعه‌ای - مجلس، ه) هزینه‌های کارکنان - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند مهارکننده تورم باشد.

۱۰۹- میزان درآمد ملی، جمعیت و شاخص دهک‌ها در کشوری در شرق آسیا در ۵ سال مختلف اندازه‌گیری شده است. بر اساس داده‌های آماری زیر،

الف) بالاترین سطح «رفاه اجتماعی» مربوط به کدام سال است؟

ب) وسعت فقر در کدام سال بیشتر است؟

سال‌های سرشماری	جمعیت (به میلیون نفر)	درآمد ملی (به میلیون واحد پولی)	شاخص دهک‌ها
۱۹۷۰	۶۰	۱۲۰,۰۰۰	۳
۱۹۸۰	۶۲	۱۵۵,۰۰۰	۳
۱۹۹۰	۶۵	۱۶۲,۵۰۰	۴/۵
۲۰۰۰	۷۰	۱۰۵,۰۰۰	۴
۲۰۱۰	۷۵	۹۰,۰۰۰	۵

۱) الف) ۱۹۹۰، ب) ۱۹۷۰ ۲) الف) ۱۹۸۰، ب) ۲۰۰۰ ۳) الف) ۱۹۹۰، ب) ۱۹۸۰ ۴) الف) ۱۹۸۰، ب) ۲۰۱۰

۱۱۰- با توجه به جداول زیر:

الف) مانده خالص سالیانه فرد B چند ریال است؟

ب) تفاضل مالیات ماهانه پرداختی فرد A و C کدام است؟

جدول مالیاتی
درآمدهای تا ۵۰,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۵ درصد
درآمدهای تا ۷۵,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۸ درصد
درآمدهای تا ۱۰۰,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۱۰ درصد
درآمدهای تا و بیشتر از ۱۱۵,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۱۲ درصد

فرد	درآمد ماهیانه به ریال
A	۵۵,۰۰۰
B	۱۲۰,۰۰۰
C	۸۰,۰۰۰

۲) الف) ۱,۲۶۷,۲۰۰، ب) ۳,۶۰۰

۴) الف) ۱,۲۶۷,۲۰۰، ب) ۶,۳۰۰

۱) الف) ۱,۶۲۷,۲۰۰، ب) ۳,۶۰۰

۳) الف) ۱,۶۲۷,۲۰۰، ب) ۶,۳۰۰

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲) و ژنی
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

۱۱۱- در میان آثار زیر چند اثر منظوم از قیصر امین‌پور وجود دارد؟

«طوفان در پراتنز، آیین‌های ناگهان، دستور زبان عشق، از آسمان سبز، بی بال پریدن، دری به خانه خورشید، در کوچه آفتاب، خواب ارغوانی، برآشفتن گیسوی تاک»

(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۱۱۲- توضیح کدام گزینه درباره نویسنده کتاب «خسی در میقات» نادرست است؟

(۱) ارزیابی شتابزده، نام مجموعه مقالات اوست.

(۲) در داستان دید و بازدید، نشر تلگرافی او را به کمال می‌بینیم.

(۳) اولین داستانش با عنوان زیارت، در مجله سخن چاپ شد.

(۴) پیوستن به احزاب سیاسی، تجربه شغل معلمی و نویسندگی از فعالیت‌های اوست.

۱۱۳- توضیحات مربوط به کدام دوره شعر معاصر در برابر آن نادرست است؟

(۱) دوره اول: جدال بر سر شعر کهنه و نو بین سال‌های ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۰

(۲) دوره دوم: گسترش شعر نو تغزلی و تقویت آن از سوی حکومت

(۳) دوره سوم: رواج یافتن جریان سمبولیسم اجتماعی

(۴) دوره چهارم: دستیابی بهتر شاعران به جوهر شعر با مضمون نقد اجتماعی

۱۱۴- کدام شعر نیما به عنوان «بیانیة شعر نو» مطرح می‌شود و جریان نوگرایی شعری نیما در کدام شعر و در چه سالی تثبیت شد؟

(۱) زمستان - افسانه - ۱۳۰۱ (۲) افسانه - افسانه - ۱۳۰۱

(۳) افسانه - ققنوس - ۱۳۱۶ (۴) زمستان - ققنوس - ۱۳۱۶

۱۱۵- به ترتیب نام نویسندگان و شاعران آثار زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

«آتش خاموش - چشم‌هایش - سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ - صدای سبز»

(۱) بزرگ علوی - سیمین دانشور - زین‌العابدین مراغه‌ای - علی مؤذنی

(۲) سیمین دانشور - صادق چوبک - عبدالرحیم طالبوف - موسوی گرمارودی

(۳) بزرگ علوی - احمد محمود - عبدالرحیم طالبوف - علی مؤذنی

(۴) سیمین دانشور - بزرگ علوی - زین‌العابدین مراغه‌ای - موسوی گرمارودی

۱۱۶- در نخستین رکن کدام بیت، اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» به کار نرفته است؟

- (۱) ای کمان خم ابروی تو پیوسته به زه
شد ز تیر غم تو ترکش و قربان دل من
- (۲) هان که در خواب بوده‌ای همه شب
چه نصیبت ز بلبل سحر است
- (۳) همه آفاق گرفت و همه اطراف گشاد
صییت مسعودی و آوازه شہ سلطانی
- (۴) شربت‌ی تلخ‌تر از زهر فراق‌ت باید
که کند لذت وصل تو فراموش مرا

۱۱۷- در کدام بیت، هر دو اختیار «فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال» وجود دارد؟

- (۱) کاشکی جز تو کسی داشتمی
یا به تو دسترسی داشتمی
- (۲) کی غمم بودی اگر در غم تو
نفسی، هم نفسی داشتمی
- (۳) یا در این غم که مرا هر دم هست
همدم خویش کسی داشتمی
- (۴) سر و زر ریختمی در پایت
گر از این دست بسی داشتمی

۱۱۸- در کدام مصراع، همهٔ اختیارات شاعری «بلند بودن هجای پایانی»، «ابدال» و «حذف همزه» دیده می‌شود؟

- (۱) آبی است پیش کوثر آتش‌نشان ما
(۲) برگ چشمان ما همیشه تر است
- (۳) آهم از سینه چو عیسی به فلک برمی‌رفت
(۴) ابر و باران و من و یار ستاده به وداع

۱۱۹- در کدام مصراع، اختیار وزنی «قلب» به کار رفته است؟

- (۱) شهری دل در آستین، بر درش آستان‌نشین
(۲) صبر کن ای دل که صبر سیرت اهل صفاست
- (۳) با رخ تو خاک بود صورت مردی و زنی
(۴) گرفت در جان ما نوبت دیدار خاست

۱۲۰- بیت زیر، «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟

- «اجل به کشتن من قصد داشت عشقت گفت
که این وظیفه از آن من است، فرما تو»

(۱) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

(۲) ابدال

(۳) بلند بودن هجای پایانی

(۴) حذف همزه

علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲)؛ وزنی
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

۱۲۱- جریان موسوم به «شعر نو حماسی» در چه شرایطی برای اولین بار رواج یافت؟

- (۱) یأس و سرخوردگی ناشی از وقایع ۲۸ مرداد
- (۲) آشفتنگی جامعه در مبارزات بین سال‌های ۴۲ تا ۵۷
- (۳) آزادی حاکم بر جامعه در آغاز حکومت پهلوی دوم
- (۴) همزمان با تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران

۱۲۲- کدام مطلب در مورد سبک نیما صدق نمی‌کند؟

- (۱) تا حد امکان از واژگان عامیانه بهره نمی‌برد.
- (۲) از کسانی است که کوشید شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند.
- (۳) در قالب، زبان و مضمون شعر تغییراتی ایجاد کرد.
- (۴) سیر آزاد تخیل و ترکیب‌های تازه از ویژگی‌های اشعار اوست.

۱۲۳- شخصیت‌های ذکر شده در کدام گزینه، موسوم به نویسندگان نسل اول ادبیات معاصر هستند؟

- (۱) علی‌محمد افغانی - جلال آل احمد - جمال میرصادقی
- (۲) بزرگ علوی - صادق هدایت - صادق چوبک
- (۳) احمد محمود - محمود اعتمادزاده - سیمین دانشور
- (۴) علی‌محمد افغانی - غلامحسین ساعدی - محمدعلی جمال‌زاده

۱۲۴- نام پدیدآورنده چند اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

(ضیافت: سیدمهدی شجاعی)، (همسایه‌ها: محمود اعتمادزاده)، (سووشون: سیمین بهبهانی)، (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری)، (شوهر آهوخانم:

محمدعلی جمال‌زاده)، (شهری چون بهشت: جلال آل احمد)

- (۱) یک (۲) سه (۳) چهار (۴) دو

۱۲۵- در مورد ادبیات دوره انقلاب اسلامی کدام مورد صحیح نیست؟

- (۱) هوشنگ ابتهاج و حسین منزوی از جمله هنرمندانی بودند که در عصر انقلاب، به روال گذشته به خلق آثاری پرداختند.
- (۲) سلمان هراتی از شاعران جوانی بود که الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را با پشتوانه ادبی خود تلفیق کردند.
- (۳) با تأثیر فرهنگ جنگ و دفاع مقدس، نگرش حماسی در زبان و محتوای شعر انقلاب تأثیر گذاشت.
- (۴) زمینه فعالیت ادبی محمود دولت‌آبادی و علی‌محمد افغانی در دوران انقلاب، گاهی متأثر از ادبیات جهان بود.

۱۲۶- در کدام بیت اختیار وزنی ابدال به کار نرفته است؟

- (۱) ما در خطر افتادیم از عشق چه گوئیم
 (۲) عشق رخ تو بابت هر مختصری نیست
 (۳) هر چند مه ما را از ما خبری نیست
 (۴) بر تو بدلی نارم دیگر نکنم یاد
- کان جا دل و جان و تن ما را خطری نیست
 وصل لب تو در خور هر بی خبری نیست
 دل برده‌ای از ما دل ما را اثری نیست
 هر چند که آرام تو جز با دگری نیست

۱۲۷- در کدام بیت اختیار بلند بودن هجای پایانی به کار نرفته است؟

- (۱) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
 (۲) هر دو بحری آشنا آموخته
 (۳) چون برآورد از میان جان خروش
 (۴) چون به خویش آمد ز غرقاب فنا
- تا بگویم شرح درد اشتیاق
 هر دو جان بی‌دوختن بردوخته
 اندر آمد بحر بخشایش به جوش
 خوش‌زبان بگشاد در مدح و دعا

۱۲۸- در بیت زیر همهٔ اختیارات زبانی و وزنی به‌استثنای به‌کار رفته است.

- «دل عاشق چه غم از سوزش دوران دارد
 کشتی نوح چه اندیشهٔ طوفان دارد»

- (۱) ابدال (۲) قلب (۳) تغییر کمیت مصوت‌ها (۴) فاعلاتن به‌جای فاعلاتن

۱۲۹- در کدام گزینه هیچ اختیار وزنی به‌کار نرفته است؟

- (۱) عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه‌سرشت
 (۲) در راه عشق مرحلهٔ قرب و بعد نیست
 (۳) سمن بویان غبار غم چو بنشینند نشانند
 (۴) ترسم که اشک در غم ما پرده‌در شود
- که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت
 می‌بینمت عیان و دعا می‌فرستمت
 پری رویان قرار از دل چو بستیزند بستانند
 وین راز سر به مهر به عالم سمر شود

۱۳۰- در بیت زیر چند اختیار شاعری وزنی به کار رفته است؟

- «نه خود اندر زمین نظیر تو نیست
 که قمر چون رخ منیر تو نیست»

- (۱) صفر (۲) سه (۳) دو (۴) یک

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم

فصل دوم: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم،
هشتم و نهم (سبک عراقی)
پایه‌های آوازی همسان (۱)، مجاز
صفحه‌های ۵۶ تا ۱۰۰

۱۳۱- نویسنده هر یک از آثار زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«محاکمة اللغتين، مجالس سبعه، تحفة الاحرار، اخلاق الاشراف، تذكرة الاولياء، انوار سهیلی»

(۱) امیر علیشیر نوایی - عبید زاکانی - عطار نیشابوری - مولوی - جامی - ملاحسین واعظ کاشفی

(۲) امیر علیشیر نوایی - مولوی - جامی - عبید زاکانی - عطار نیشابوری - ملاحسین واعظ کاشفی

(۳) سلطان حسین بایقرا - مولوی - نظامی - عبید زاکانی - جامی - شمس قیس رازی

(۴) سلطان حسین بایقرا - عبید زاکانی - جامی - نظامی - مولوی - شمس قیس رازی

۱۳۲- کدام گزینه برای پر کردن جاهای خالی زیر مناسب است؟

«نثر فنی کم‌کم در قرن ... ضعیف می‌شود و در قرن ... با سیطره ... بر ایران از میان می‌رود».

(۱) هشتم - نهم - سلجوقیان

(۲) هفتم - هشتم - سلجوقیان

(۳) هشتم - نهم - تیموریان

(۴) هفتم - هشتم - تیموریان

۱۳۳- با توجه به ویژگی‌های فکری، ابیات کدام گزینه همگی مربوط به یک سبک هستند؟

الف) گرچه غم دارم و غمخوار ندارم لیکن

ب) همیشه شاد و ندانستی که غم چه بود؟

ج) قلم به ساعتی آن کارها تواند کرد

د) صبر و تحمل است و رضا چاره با قضا

ه) دوستان عیب کنندم که برآرم دم عشق

(۱) الف، ب، ه (۲) ب، ج، د (۳) ه، د، ج (۴) د، الف، ه

۱۳۴- کدام بیت «فاقد» آرایه مجاز است؟

(۱) پس از این دست من و دامن سودای شما

(۲) سخت بیمارم و غیر از تو هوس نیست مرا

(۳) تا نفس هست به یاد تو برآید نفسم

(۴) کی بود کی که به وصلت رسم ای عمر عزیز؟

چند گردم پی سودای پراکنده بسم

به عیادت به سر آ تا به سر آید هوسم

ور به غیر از تو بود، هیچکس همیچکس

ترسم این عمر به پایان رسد و من نرسم

۱۳۵- واژه «خون» در همه ابیات در معنای مجازی به کار رفته است؛ به جز:

الف) از خون پیاده‌ای چه خیزد

ب) افسوس که سرمایه ز کف بیرون شد

ج) بر من اگر حرام شد وصل تو نیست بوالعجب

د) چو ضحاک بشنید اندیشه کرد

ه) گرت آرزوی آن است که خون خلق ریزی

ای بر رخ تو هزار شه مات

وز دست اجل بسی جگرها خون شد

بوالعجب آن که خون من بر تو چرا حلال شد

ز خون پدر شد دلش پر ز درد

چه کند که شیر گردن نهد چو گوسفندت

(۱) الف، د (۲) ج، ب (۳) ه، ج (۴) ب، ه

۱۳۶- واژه مشخص شده در کدام مصراع، «مجاز» نیست؟

- (۱) با لعلت آب حیوان آبی به جو ندارد
(۲) من هم از دست تو دارم گله چون ساز امشب
(۳) ماندم به چمن شب شد و مهتاب برآمد
(۴) ندار عشقم و با دل سر خمارم نیست

۱۳۷- وزن همه ابیات «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است؛ به جز:

- (۱) یک نفس با او بساز ار ره به جایی می‌بری
(۲) این سخن آبی است از دریای بی‌پایان عشق
(۳) بیدلان را چاره از روی دلارامی نباشد
(۴) تا کی ای دلبر دل من بار تنهایی کشد
(۱) همدم او باش کوهم دم ز جایی می‌زند
(۲) تا جهان را آب بخشد جسم‌ها را جان کند
(۳) هرکه عاشق گردد او را در دل آرامی نباشد
(۴) ترسم از تنهایی احوالم به رسوایی کشد

۱۳۸- از رکن پایانی همه مصراع‌ها، یک هجا کم شده است؛ به جز:

- (۱) عشق تو ما را بخواهد کشت، آه
(۲) دلم هر لحظه از داغی به داغ دیگر آویزد
(۳) سحر بلبل حکایت با صبا کرد
(۴) می‌کشم دردی که درمانیش نیست

۱۳۹- وزن کدام مصراع، فاقد رکن «مفاعیلن» است؟

- (۱) که خون از ناخن من چون شرار از تیشه می‌افتد
(۲) تو در عالم نمی‌گنجی ز خوبی
(۳) بر آن است جانم که ناگه برآید
(۴) کجا پرسی نشان از من که هست از نام من ننگت

۱۴۰- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «از لعل تو گر یابم انگشتری زنه‌ار
صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد»
(۱) برگذرم ز نه فلک گر گذری به کوی من
(۲) وصف لعلت کرده ساقی وز هوای شکرت
(۳) زنه‌ار از آن تبسم شیرین که می‌کنی
(۴) درم از دیده چکان است به یاد لب لعلت
پای نهم بر آسمان، گر به سرم امان دهی
آتش اندر جان جام خوش‌گوار انداخته
کز خنده شکوفه سیراب خوش‌تر است
نگهی باز به من کن که بسی در بچکانم

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

ثلاث قصص قصيرة

درس ۳

صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲

عربی زبان قرآن (۲)

مواظظ قیمة / صناعة التلميع في

الأدب الفارسی / عجائب المخلوقات

درس ۱ تا پایان درس ۳

صفحه‌های ۱ تا ۴۴

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «لما شاهدت جدّي و جدتي بعد الرجوع من السفر الطويل حزنتهما و بكيت من الفرحة!»:

(۱) وقتی پدر بزرگ و مادر بزرگم را بعد از بازگشت از سفر طولانی دیدم، آنان را در آغوش گرفتم و از شادی گریه کردم!

(۲) هنگامی که پدر بزرگ و مادر بزرگم مرا دیدند که از سفری طولانی بازگشته‌ام، من را بغل کردند و شادمانه گریستند!

(۳) هرگاه مادر بزرگم و پدر بزرگم را بعد از بازگشت از سفر طولانی‌شان ببینم، آنان را در آغوش می‌گیرم و از شادی گریه می‌کنم!

(۴) پدر بزرگ و مادر بزرگم را زمانی دیدم که از سفری طولانی برگشتند، هر دو را بغل کردم و از شادی گریستم!

۱۴۲- «يستمرّ المحسن على عمله الحسن و يقوم به مسروراً و إن منع عن القيام به!»:

(۱) نیکوکار به کار نیکش پایبند است و با خوشحالی آن را انجام می‌دهد، هر چند از انجام آن بازداشته شود!

(۲) انسان نیکوکار کار خوب خود را ادامه می‌دهد و با خوشحالی به آن می‌پردازد، هر چند از اقدام به آن بازداشته شود!

(۳) شخص نیکوکار با خوشحالی به کار خوبش ادامه می‌دهد و به آن اقدام می‌کند، اگرچه او را از پرداختن بدان منع کنند!

(۴) نیکوکار به ادامه دادن کار نیک خویش پایبند می‌باشد و با خوشحالی به آن اقدام می‌کند، اگرچه از اقدام به آن منع شود!

۱۴۳- عین الخطأ:

(۱) الملعب سوف يمتلئ من المتفرجين! : ورزشگاه از تماشاچیان پر خواهد شد!

(۲) شرّ الناس من لا يجتنب الخيانة! : بدترین مردم کسی است که از خیانت دوری نکند!

(۳) فريق كرة القدم لدينا فائز في المسابقات العالمية! : تیم فوتبال ما در مسابقات جهانی برنده است!

(۴) من يفكر قبل الكلام يسلّم من الخطأ! : هرکس قبل از حرف زدن بیندیشد از خطا در امان می‌ماند!

۱۴۴- «این درختان را می‌کاریم تا دیگران از میوه‌هایشان بخورند!»:

(۱) نغرس هذه الأشجار لكي يأكل الآخرون من ثمارها!

(۲) نغرس هذه الأشجار لكي يأكل من ثمراتها الأخرى!

(۳) هذه أشجار نزرعها لكي يأكل الآخريين من ثمارها!

(۴) نزرع هذه الأشجار ليأكل من ثمراتها الآخرون!

۱۴۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(۱) أحبُّ مُطالعةَ آراءِ عدّةِ كُتّابِ حَوْلَ المَوْضوعِ الواحِدِ!

(۲) أهُمُّ مُواصِفةِ الشَّجَرَةِ هي أَنَّ عُمرها قَدْ يَبْلُغُ ألفي سَنَةٍ!

(۳) لا يُوجَدُ في ميزانِ الأعمالِ شيءٌ أَثْقَلُ مِنَ الخُلُقِ الحَسَنِ!

(۴) في السَّنَةِ القادِمةِ تَنمو تلكَ الجُوزةِ الصَّغِيرَةِ و تَصيرُ شَجَرَةً!

١٤٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «الصَّدِيقُ مَنْ كَانَ نَاهِيًا عَنِ الْغَدْوَانِ مُعِينًا عَلَى الْإِحْسَانِ!»

- (١) مُعِينٌ: مفرد مذكر - اسم مفعول (من فعل: يُعِينُ) - مبني - نكرة / خبر «كَانَ» و منصوب
 - (٢) الْإِحْسَانُ: اسم - مصدر (ماضيه: حَسَّنَ؛ مضارعه: يُحَسِّنُ) - معرّف بأل / مجرور بحرف الجرّ
 - (٣) نَاهِيٌ: اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل (من فعل مجرّد ثلاثي) - معرب / خبر «كَانَ» و منصوب
 - (٤) الْغَدْوَانُ: اسم - متنى للمذكر - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ؛ عن الغدوان: جازّ و مجرور و خبر
- ١٤٧- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ جَاءَ مُتْرَادِفٌ لِفِعْلِ «يَأْمَلُ»:

- (١) كَانَ أَبِي يُكْرِمُ أُخْتِي وَ يُخَيِّرُهَا فِي الْأُمُورِ!
- (٢) يَنْزِعُ أَبِي حِينَ يُشَاهِدُ رَجُلًا يُفَرِّقُ بَيْنَ أَوْلَادِهِ!
- (٣) لَا رَجُلٌ يَسْعَى فِي طَرِيقٍ إِلَّا مِنْ يَرْجُو ثَمْرَتَهُ!
- (٤) يُعْجِبُنِي كَلَامُ أُمِّي فَأَشَاوَرُهَا فِي كُلِّ أَمْرٍ فِي الْحَيَاةِ!

١٤٨- عَيْنَ كَلِمَةِ «خَيْرٌ» تَدُلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ:

- (١) الْخَيْرُ هُوَ مَا يُقَدَّرُ اللَّهُ لِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ!
- (٢) أَعَلِمْتَ أَنَّ خَيْرَ الْأَوْلَادِ مَنْ يُسَاعِدُ وَالِدِيهِ!
- (٣) مَنْ يَعْمَلُ عَمَلًا خَيْرًا يَجِدُ ثَوَابَهُ فِي الْآخِرَةِ!
- (٤) إِنَّ الْأَصْدِقَاءَ الْأَوْفِيَاءَ يَصِلُ إِلَيْنَا خَيْرَهُمْ لَا شَرَّهُمْ!

١٤٩- عَيْنَ أُسْلُوبِ الشَّرْطِ:

- (١) مَنْ يُسَاعِدُ زَمِيلَنَا فِي تَعَلُّمِ الدَّرْسِ السَّابِقِ!
- (٢) مَنْ يُسَاعِدُ الزَّمْلَاءَ فِي الدَّرُوسِ يُحِبُّوهُ جَدًّا!
- (٣) مَنْ يُسَاعِدُ زَمَلَانَهُ فِي الدَّرْسِ مُحِبُّوبٌ عِنْدَهُمْ!
- (٤) تُكْرَمُ مَنْ يُسَاعِدُ زَمِيلَهُ فِي الدَّرْسِ وَ لَا يَتْرُكُهُ وَحِيدًا!

١٥٠- عَيْنَ جَوَابِ الشَّرْطِ جُمْلَةً اِسْمِيَّةً:

- (١) مَنْ يَمْدَحُ إِنْسَانًا بِغَيْرِ مَا فِيهِ فَلَا تَنْتَظِرُ مِنْهُ خَيْرًا!
- (٢) مَنْ يَتَكَلَّمُ فِي الصَّفِّ وَ هُوَ عَالِمٌ بِعَمَلِهِ يَضُرُّ الْآخِرِينَ!
- (٣) مَا تَزْرَعُ مِنْ خَيْرٍ لِنَفْسِكَ وَ إِنْ كَانَ قَلِيلًا فَأَنْتِ تَحْصِدُ ثَمْرَتَهُ!
- (٤) إِذَا تَكَلَّمَ الْمُعَلِّمُ فِي الصَّفِّ فَلَا تَسْبِقْهُ بِالْكَلَامِ فَهُوَ عَمَلٌ سَيِّئٌ!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

درس ۷
صفحه‌های ۹۲ تا ۹۸

۱۵۱- چرا دولت انگلستان برای پیگیری منافع خود ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده در ایران استفاده کند؟ زیرا ...

- (۱) انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران بیم داشتند.
- (۲) انگلیسی‌ها دریافته بودند که نمی‌توانند ایران را مانند هندوستان به خاک خود ضمیمه کنند.
- (۳) ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو منطقه کالا جابه‌جا کند.
- (۴) هزینه‌هایی که برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد بسیار بالا بود.

۱۵۲- کدام عامل این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که نمی‌توانند ایران را مانند هندوستان به خاک بریتانیا اضافه کنند؟

- (۱) اقدامات اصلاحی و مترقی امیرکبیر
- (۲) هزینه بسیار بالای این اقدام
- (۳) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹
- (۴) انتشار اندیشه‌های انقلابی روسیه در ایران

۱۵۳- کدام گزینه در ارتباط با کودتای سیاه نادرست است؟

- (۱) آبرون سایید، به کمک سیدضیاءالدین طباطبایی، رضاخان را برای کودتا مناسب تشخیص داد.
- (۲) آبرون سایید در تهران با رضاخان ملاقات کرد و توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.
- (۳) آبرون سایید بعد از آماده کردن رضاخان، به احمدشاه چنین القا کرد که اقدام نظامی رضاخان برای حفظ سلطنت ضروری است.
- (۴) پس از انجام کودتا، احمدشاه تحت فشار انگلیسی‌ها سیدضیاءالدین را به نخست‌وزیری منصوب کرد.

۱۵۴- پس از کودتای سیاه، مهره سیاسی این کودتا به چه اقدامی دست زد؟

- (۱) در مقام وزیر جنگ روزبه‌روز بر قدرت و نفوذ خود افزود.
- (۲) به شاه القا کرد که حرکت رضاخان برای حفظ کشور الزامی بوده است.
- (۳) به فاصله کوتاهی از مقام نخست‌وزیری استعفا کرد و به اروپا رفت.
- (۴) در غیاب شاه اوضاع و شرایط داخلی را برای رسیدن به سلطنت آماده کرد.

۱۵۵- کدام‌یک از شخصیت‌های مذهبی، استفاده از نام مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب در اداره کشور می‌دانست؟

- (۱) آیت‌الله مدرس
- (۲) آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری
- (۳) شیخ محمد خیابانی
- (۴) آیت‌الله سیدکاظم یزدی

۱۵۶- چرا رضاشاه دستور داد تا مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند؟ زیرا ...

- (۱) سبب می‌شد تا ایران به خط ترانزیتی تجارت بین‌المللی بین آسیا و اروپا متصل شود.
- (۲) دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس را آسان می‌نمود.
- (۳) می‌توانست مسیر شمال به جنوب دسترسی زمینی به کشور هندوستان را برای انگلستان تسهیل کند.
- (۴) پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که راه‌آهن سراسری به این ترتیب ساخته شود.

۱۵۷- کدام مورد از اقدامات رضاشاه، سبب برانگیخته شدن خشم عمومی در سطوح مختلف شد؟

- (۱) اسکان اجباری عشایر
- (۲) احداث خط راه‌آهن سراسری
- (۳) یک شکل کردن لباس و کشف حجاب
- (۴) انباشت سرمایه شخصی

۱۵۸- به نظر رضاشاه مهم‌ترین راه توسعه و پیشرفت کشور چه بود؟

- (۱) داشتن ارتش مدرن
- (۲) مبارزه با کهنه‌پرستی
- (۳) ترویج فرهنگ غربی
- (۴) تحول در بخش اداری

۱۵۹- در کدام شهر، رضاشاه سرسخت‌ترین و جدی‌ترین دشمن خود را مسموم و به شهادت رساند؟

- (۱) کاشمر
- (۲) خواف
- (۳) کاشان
- (۴) ملایر

۱۶۰- سیاستمداران انگلیسی، به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش از جمله رضاشاه اجازه سرمایه‌گذاری کدام کشور اروپایی را در کشور خود دادند؟

- (۱) هلند
- (۲) فرانسه
- (۳) آلمان
- (۴) آمریکا

جغرافیا (۳)

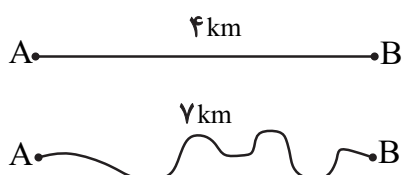
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس ۴
(تا پایان حمل و نقل چندوجهی)
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۶

۱۶۱- آنچه مدیریت حمل‌ونقل و پایداری آن را به یکی از موضوعات مهم در همه جوامع تبدیل کرده است، کدام است؟

- (۱) آلودگی‌های محیطی ناشی از جابه‌جایی و حمل‌ونقل
- (۲) نقش و اهمیت حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی
- (۳) اثر حمل‌ونقل بر نواحی طبیعی و افزایش میزان مخاطرات
- (۴) لزوم مراقبت از شبکه‌های حمل‌ونقل به علت سرمایه‌گذاری بالا

۱۶۲- شاخص انحراف در احداث مسیر بین دو شهر فرضی A و B که در زیر نشان داده شده است، کدام است؟

- (۱) ۱۵۰
- (۲) ۱۷۵
- (۳) ۱۲۵
- (۴) ۱۴۵

۱۶۳- آنچه که از تحلیل مسیرها و گره‌های یک شبکه عاید یک جغرافی‌دان می‌شود، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) سرمایه لازم برای احداث آن
- (۲) دوام و ماندگاری کیفیت آن
- (۳) قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه
- (۴) ظرفیت رفت‌وآمد وسایل نقلیه در آن

۱۶۴- در مدیریت حمل‌ونقل کدام گزینه، گزاره درستی در زمینه عامل «دسترسی» به دست نمی‌دهد؟

- (۱) هر چقدر مسیرهای پیموده شده از یک مکان به مکان‌های دیگر کمتر باشد، دسترسی آن مکان به سایر مکان‌ها بهتر است.
- (۲) در رفتن از یک مکان به مکان دیگر، هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند، کمتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان مطلوب‌تر است.
- (۳) مکان‌هایی که نقاط بیشتری بر سر راه خود دارند، به علت تراکم بالا، دسترسی مطلوبی ندارند.
- (۴) میزان نقاط بر سر راه دو مکان، اهمیت کمتری از طول مسیرهای پیموده‌شده از نظر دسترسی دارد.

۱۶۵- عبارت زیر درباره کدام نوع حمل‌ونقل است؟

«این نوع حمل‌ونقل به سرمایه فراوانی نیاز دارد؛ اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و

ترافیک ندارد.»

- (۱) حمل‌ونقل هوایی
- (۲) حمل‌ونقل جاده‌ای
- (۳) حمل‌ونقل ریلی
- (۴) حمل‌ونقل دریایی

۱۶۶- ارتباط بین حجم محموله‌ها و میزان هزینه حمل آن‌ها چگونه است و هزینه حمل کدام مجموعه پایین‌تر است؟

- (۱) مستقیم - گندم
(۲) معکوس - گندم
(۳) مستقیم - تجهیزات الکترونیکی
(۴) معکوس - تجهیزات الکترونیکی

۱۶۷- کدام یک از نواحی زیر از اولویت پایین‌تری در زمینه برنامه‌ریزی حمل‌ونقل برخوردار هستند؟

- (۱) یک منطقه توریستی با پذیرش فصلی گردشگران
(۲) یک منطقه شهری با نقاط روستایی پرشمار در اطراف آن
(۳) شهر جدیدی که نیازمند رساندن خدمات آموزشی است.
(۴) نقاط شهری کوچک با فاصله اندک و فاقد امکانات بهداشت و درمان

۱۶۸- به ترتیب هریک از عوامل زیر، منجر به کدام مشکل زیست‌محیطی می‌شوند؟

- (الف) تخریب پوشش گیاهی به منظور راه‌سازی
(ب) تردد کشتی‌ها و نفت‌کش‌ها در بنادر
(ج) احداث جاده‌ها و حفر تونل‌ها
(د) انبوه موتورسیکلت‌ها
(ه) انبوه کانتینرها

- (۱) کاهش تنوع زیستی - آلودگی آب - فرسایش خاک - آلودگی منظر - آلودگی منظر
(۲) فرسایش خاک - آلودگی صوتی - فرسایش خاک - آلودگی صوتی - آلودگی آب
(۳) کاهش تنوع زیستی - آلودگی صوتی - آلودگی خاک - آلودگی صوتی - آلودگی منظر
(۴) فرسایش خاک - آلودگی آب - آلودگی خاک - آلودگی منظر - آلودگی آب

۱۶۹- بحث ایمنی که از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل است، از چه جهت در شیوه حمل‌ونقل جاده‌ای اهمیت بالاتری پیدا می‌کند؟

- (۱) بالاتر بودن میزان استقبال از این شیوه حمل‌ونقل
(۲) بالاتر بودن حجم محموله‌ها و تعداد جمعیت انسانی در این شیوه حمل‌ونقل
(۳) پوشش گسترده‌تر حمل‌ونقل جاده‌ای در جهان
(۴) بالاتر بودن حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای در جهان

۱۷۰- جمله «امروزه برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند تا از طریق آن زمان و هزینه‌های حمل‌ونقل را به‌خوبی مدیریت کنند»، به چه موضوعی اشاره دارد؟

- (۱) حمل‌ونقل ریلی
(۲) حمل‌ونقل چندوجهی
(۳) فرهنگ بیمه در حمل‌ونقل
(۴) ایمن‌سازی تجهیزات حمل‌ونقل

تاریخ (۱)

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیا (۱) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

فصل‌های اول تا سوم
(درس‌های ۱ تا ۴)
صفحه‌های ۱ تا ۳۵

۱۷۱- کدام مرحله در یک پژوهش تاریخی، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود؟

- (۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات
(۲) تدوین پرسش‌های تحقیق
(۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات
(۴) انتخاب موضوع

۱۷۲- کدام مرحله از فعالیت باستان‌شناسان، مستلزم دانش، تجربه و دقت فراوان است؟

- (۱) کشف
(۲) حفاری
(۳) تنظیم اطلاعات
(۴) تعیین سن

۱۷۳- شهرت تمدن مصر بیش از هر چیز مرهون چه عاملی است؟

- (۱) مجسمه‌سازی
(۲) ابداع خط دموتیک
(۳) ساخت جنگ‌افزارها
(۴) ابداع کاغذ پاپيروس

۱۷۴- در نتیجه کدام اقدام، جمهوری رم به قدرتی بزرگ در مدیترانه و شمال آفریقا تبدیل شد؟

- (۱) شکست حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی
(۲) براندازی بقایای حکومت سلوکی در شرق مدیترانه
(۳) سرکوب شورش سرداران جاه‌طلب و بردگان
(۴) تسلط بر سر تا سر شبه‌جزیره ایتالیا

۱۷۵- نظر و عقیده بیشتر اسطوره‌شناسان و محققان درباره محتوای افسانه‌ها چیست؟

- (۱) به کلی غیرواقعی و حاصل خیال‌پردازی انسان هستند.
(۲) با وجود اطلاعات قابل توجه در برخی از آن‌ها، غیرقابل استفاده هستند.
(۳) بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده اما با گذشت زمان تغییر کرده‌اند.
(۴) بی‌محتوا و حاصل ارتباط انسان‌های نخستین با محیط طبیعی هستند.

۱۷۶- چرا داریوش هخامنشی به مناطقی در شمال دریای سیاه لشکرکشی کرد؟

- (۱) تصرف جزایر دریای اژه و تنبیه آتنی‌ها
(۲) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی
(۳) فرونشاندن شورش‌های مردمی در نواحی داخلی
(۴) سرکوب گوماته مغ و دیگر مدعیان قدرت

۱۷۷- سیاست نخستین فرمانروایان اشکانی در ابتدای تأسیس این سلسله چه بود؟

- (۱) ایجاد حس یگانگی و همزیستی با اقوام ایرانی
(۲) اظهار اطاعت ضمنی از سلوکیان
(۳) گسترش فعالیت‌های تجاری با سرزمین‌های دیگر
(۴) اتحاد با خاندان‌های نواحی شمال شرقی ایران

۱۷۸- کدام پادشاه ساسانی، با استفاده از نیروی دریایی توانست یمن را از اشغال حبشیان نجات دهد و خلیج عدن را تحت تسلط خویش درآورد؟

- (۱) بهرام یکم
(۲) شاپور دوم
(۳) خسرو انوشیروان
(۴) خسرو پرویز

۱۷۹- کدام شهر در قلب پادشاهی هخامنشی، مرکز تجاری مهمی به‌شمار می‌رفت و بازرگانی از سرزمین‌های مختلف در آن شهر مشغول داد و ستد بودند؟

- (۱) اکباتان
(۲) شوش
(۳) پاسارگاد
(۴) بابل

۱۸۰- مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتابی که در عصر ساسانی بر اساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی تألیف شده، کدام است؟

- (۱) بندهش
(۲) شاپورگان
(۳) مادیان هزاردادستان
(۴) دینکرد

جغرافیای ایران

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

فصل‌های اول تا سوم
درس‌های (۱۰ تا ۱۵)
صفحه‌های (۹۸ تا ۱۰۱)

۱۸۱- کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا یادآور چیست؟

- (۱) تلاش بی‌وقفه انسان برای معلوم ساختن ناشناخته‌های جهان هستی با استفاده از علوم مختلف
- (۲) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.
- (۳) وجود ارتباط بین جغرافیا و سایر رشته‌ها و کمک گرفتن این رشته از سایر علوم
- (۴) اهمیت این رشته در مطالعه پراکندگی پدیده‌ها در نواحی مختلف

۱۸۲- آنچه پژوهشگران جغرافیایی را از پرداختن به یک مسئله تکراری باز می‌دارد، کدام است؟

- (۱) بیان واضح و روشن مسئله
- (۲) نحوه نوشتن صورت مسئله مورد نظر
- (۳) توجه به این نکته که انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد.
- (۴) مطالعه سابقه و پیشینه مسئله

۱۸۳- ایران به ترتیب طولانی و کوتاه‌ترین مرز را با کدام کشورها دارد؟

- (۱) عراق - ارمنستان
- (۲) پاکستان - ارمنستان
- (۳) عراق - جمهوری آذربایجان
- (۴) پاکستان - جمهوری آذربایجان

۱۸۴- موقعیت توده کوهستانی سهند نسبت به دریاچه ارومیه و اشترانکوه نسبت به زردکوه چگونه است؟

- (۱) در شرق دریاچه ارومیه - در جنوب شرق زردکوه
- (۲) در غرب دریاچه ارومیه - در جنوب شرق زردکوه
- (۳) در شرق دریاچه ارومیه - در شمال غرب زردکوه
- (۴) در غرب دریاچه ارومیه - در شمال غرب زردکوه

۱۸۵- ویژگی‌های مربوط به کمربند کم‌فشار حاره‌ای در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) گرمی هوا - آب‌وهوای مرطوب - قابلیت صعود هوا
- (۲) آب‌وهوای گرم‌و خشک - فرونشینی هوا - بارندگی محدود
- (۳) گرمی هوا - فرونشینی هوا - ممانعت از صعود هوا
- (۴) آب‌وهوای گرم‌و خشک - قابلیت صعود هوا - بارندگی محدود

۱۸۶- به ترتیب روبه‌روی هر یک از پیکان‌های زیر کدام مکان قرار می‌گیرد؟

- (الف) محل اتصال خلیج فارس به دریای عمان ←
- (ب) بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس ←
- (ج) تنها بندر اقیانوسی ایران ←

- (۱) جزیره هندورابی - جزیره کیش - بندر لنگه
- (۲) تنگه هرمز - جزیره قشم - بندر لنگه
- (۳) تنگه هرمز - جزیره کیش - بندر چابهار
- (۴) تنگه هرمز - جزیره قشم - بندر چابهار

۱۸۷- کدام گزینه راجع به ساختمان جمعیت نادرست است؟

- (۱) در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.
- (۲) ساختمان جمعیت به معنای ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت است.
- (۳) تفاوت جمعیت کره زمین از لحاظ جنسی، همواره چشمگیر بوده است.
- (۴) میزان رشد موالیید، تعداد افراد سالمند و تعداد جمعیت فعال اقتصادی را می‌توان بر روی هرم سنی نمایش داد.

۱۸۸- کدام گزینه درباره تقسیمات کشوری ایران، از گذشته تا کنون، صحیح نیست؟

- (۱) در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم‌بندی می‌شد.
- (۲) در سال ۱۳۱۶ ایران به ده استان، که نام هر استان یک عدد بود، و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.
- (۳) در تقسیمات کشوری و از لحاظ نظام اداری، بخش تابع شهر است.
- (۴) دهستان، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که توسط ده‌دار اداره می‌شود.

۱۸۹- سؤالاتی نظیر اینکه «توسعه صنایع کوچک چه آثاری بر تحول کشاورزی روستایی دارد؟» به کدام گزینه مربوط است؟

- (۱) برطرف کردن مشکلات تولیدات زراعی برای جلوگیری از واردات محصولات زراعی
- (۲) نقش اساسی و زیربنایی فعالیت کشاورزی در اقتصاد
- (۳) لزوم توجه همه‌جانبه به سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات
- (۴) لزوم بهره‌گرفتن از تمام توان مالی برای پیشرفت و توسعه اقتصادی

۱۹۰- کدام گزینه برای قراردادن ایران در رتبه پنجم جهانی در زمینه جاذبه‌های مختلف گردشگری، مؤثر نبوده است؟

- (۱) وجود تنوع اقلیمی و چشم‌اندازهای طبیعی
- (۲) وجود بیش از یک میلیون اثر باستانی و تاریخی در کشور
- (۳) تنوع زیستی و برخورداری از زیست بوم‌های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری
- (۴) پیکره‌بندی طبیعی این سرزمین که گردشگری زمین‌گردی را ایجاد کرده است.

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

قدرت اجتماعی، ناپایداری اجتماعی
(تفاوت یا ناپایداری)
صفحه‌های ۵۴ تا ۶۹

۱۹۱- در ارتباط با جامعه‌شناسی و مطالعه ارزش‌های سیاسی، کدام گزینه درست است؟

- ۱) جامعه‌شناسان تفسیری رویکردهای قبل از خود را محافظه‌کار می‌دانند و معتقدند که آن‌ها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند.
- ۲) فرهنگ‌های مختلف معمولاً به مرزهای خودشان محدود می‌مانند و جامعه‌شناس را ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند.
- ۳) برای جلوگیری از بی‌توجهی به معانی فرهنگی باید جوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان، یعنی با رویکرد انتقادی مطالعه کرد.
- ۴) اگر علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و دآوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.

۱۹۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- انقلاب‌های رنگین با استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها، درصد براندازی حکومت‌های دست‌نشانده غربی برآمدند.
 - جامعه‌شناسی تفسیری صرفاً به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند و ملاکی برای ارزیابی علمی آن‌ها ارائه نمی‌دهد.
 - امور سیاسی، اموری خنثی هستند، یعنی همواره مورد تأیید، ستایش و انتخاب انسان‌ها قرار می‌گیرند.
 - اسلام‌هراسی به عنوان شیوه‌ای برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌رود تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام، راضی و همراه سازد.
- ۱) ص - ص - غ - غ ۲) غ - ص - غ - ص ۳) ص - غ - ص - ص ۴) غ - ص - غ - ص

۱۹۳- کدام گزینه با توجه به پیامد یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی با عبارت «ماکس وبر، شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و بارو و برج و بازار و دادگاه مستقل است تعریف می‌کند» مرتبط نیست؟

- ۱) اگر علوم اجتماعی در مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها، به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نکنند و آن‌ها را از منظر غرب مطالعه کنند، معنای پدیده‌های اجتماعی در آن فرهنگ‌ها را به درستی دریافت نمی‌کند.
- ۲) جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت هستند و می‌توان نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌اند، به همه جوامع دیگر تعمیم داد.
- ۳) مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها از منظر خودشان علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌سازد که ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص آن‌ها می‌شود.
- ۴) اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد، این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

۱۹۴- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسان تفسیری در رابطه با مطالعه ارزش‌های سیاسی، درست و نادرست است؟

- ۱) امور سیاسی را پدیده‌هایی فاقد معنا و ارزش می‌دانند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن‌ها ارائه نمی‌دهند - با منحصر کردن علم به علم تجربی ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی می‌دانند.
- ۲) یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌دانند - با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کنند.
- ۳) هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند و محافظه‌کارند - به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده نمی‌کنند بلکه ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن‌ها نیز ارائه می‌دهند.
- ۴) دست‌شستن از دآوری علمی درباره آرمان‌های سیاسی را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند - صرفاً به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده نمی‌کنند و امور سیاسی را پدیده‌هایی ارزشی می‌دانند.

۱۹۵- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، پیامد کدام مورد است؟

- مطالعه قدرت به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا

- شکل‌گیری قدرت مقبول و غیرمشروع

- از دست رفتن امکان مقایسه و دآوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها برای علوم اجتماعی

- ۱) منحصر کردن علم به علم تجربی از سوی جامعه‌شناسان تبیینی - قدرت مطابق قانون و حکم الهی نباشد و تبعیت از آن با رضایت و میل همراه باشد. - مطالعه فرهنگ فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند.
- ۲) بسنده کردن به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی - قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از آن از روی رضایت باشد - عدم یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی و دست‌شستن از آن
- ۳) ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - فرهنگ عمومی مردم دینی باشد و قدرت نامشروع مقبولیت داشته باشد - عدم وجود راهی برای بهتر ساختن وضعیت موجود
- ۴) دست‌شستن از دآوری آرمان‌ها و ارزش‌های سیاسی - قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از آن نیز از روی رضایت نباشد - منحصر کردن علم به علم تجربی از سوی جامعه‌شناسان تفسیری

هژمونی	مقبولیت	تبعیت با کراهت	الیگارش
ب	د	الف	ج

۱۹۶- کدام گزینه به ترتیب در جای «الف»، «ب»، «ج» و «د» قرار می‌گیرد؟

- ناشی از تهدید و ترس - استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه - حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بودند - با استفاده از تهدید و رضایت به دست می‌آید.
- به خدمت گرفتن کار ارادی دیگران - پیامد آن، سلطه اقتصادی و سیاسی است - حکومت پاپ بر واتیکان از جمله حکومت‌های الیگارش است - مدار آن حق و باطل است.
- ناشی از تهدید و ترس - سلطه به شیوه فرهنگی که بیشتر مورد رضایت و پذیرش است - اقلیتی از حاکمان که بر اساس خواست و میل خود حکومت می‌کنند - با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید.
- توان تأثیرگذاری بیشتر بر دیگران و اراده آنان - مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی آمریکا - حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند - قدرت فردی بدون ابراه

۱۹۷- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- حکومت اقلیتی است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.
- هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد.
- کنشگران فردی که با استفاده از شبکه‌های مجازی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند.

- آریستوکراسی - مشروعیت - مقبولیت
- آریستوکراسی - قدرت - سلبریتی
- الیگارش - مقبولیت - مشروعیت حقیقی
- الیگارش - قدرت اجتماعی - سلبریتی

۱۹۸- کدام گزینه در رابطه با تفاوت میان افراد یک جامعه، نادرست بیان شده است؟

- تفاوت‌های میان افراد از یک نوع تفاوت نیستند.
- نابرابری میان افراد در قد یا ضریب هوشی از نوع نابرابری‌های طبیعی است.
- تفاوت‌های میان افراد به دو نوع تفاوت رتبه‌ای و طبیعی تقسیم می‌شود.
- نابرابری در قد و هوش همانند نابرابری در ثروت و تحصیلات افراد نیست.

۱۹۹- هر یک از تفاوت‌های زیر، بیان‌گر کدام یک از انواع تفاوت‌هاست؟

- موقعیت خانواده‌ای که در آن متولد شده‌ایم
- تفاوت در تحصیلات

- تفاوت در رنگ پوست

- تفاوت در میزان ثروت افراد مختلف

- تفاوت رتبه‌ای - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای
- تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی
- تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای
- تفاوت رتبه‌ای - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی

۲۰۰- کدام گزینه درست نیست؟

- تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های اجتماعی که به نابرابری‌های طبیعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.
- جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند.
- علت نابرابری‌های اجتماعی، توزیع نابرابر مزایای اجتماعی مثل قدرت، دانش و ... است.
- برخی افراد در بالای سلسله‌مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و برخی افراد در پایین آن هستند.

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهفصل اول: فرهنگ جهانی
فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
(درس‌های ۶ تا ۷)
صفحه‌های ۵۴ تا ۵۵

۲۰۱- هریک از عبارات زیر در رابطه با «تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی» به ترتیب به کدام دیدگاه اشاره می‌کند؟
- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.
- جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(۱) دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم
(۲) دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه اول
(۳) دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم
(۴) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم

۲۰۲- هریک از موارد زیر به ترتیب نتیجه فقدان کدام ویژگی فرهنگ جهانی مطلوب است؟

- بهره‌کشی ظالمانه از انسان‌ها
- ناتوانی در دفاع از هویت فرهنگ
- ایجاد زمینه ظلم بر انسان
- ناتوانی در دفاع از حقانیت ارزش‌ها
(۱) عدالت - سطح اول عقلانیت - آزادی - عقلانیت
(۲) آزادی - تعهد و مسئولیت - عدالت - سطح اول عقلانیت
(۳) عدالت - سطح اول عقلانیت - آزادی - حقیقت
(۴) آزادی - تعهد و مسئولیت - معنویت - سطح اول عقلانیت

۲۰۳- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی هستند؟

- شکل‌گیری جوامع اسلامی بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای
- حذف مظاهر فرهنگ اسلامی
- مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام
(۱) دوران خلافت - استبداد ایلی قومی - عصر نبوی
(۲) عصر نبوی - استبداد استعماری - دوران خلافت
(۳) دوران خلافت - استبداد استعماری - عصر نبوی
(۴) عصر نبوی - استبداد ایلی قومی - دوران خلافت

۲۰۴- جوامع اسلامی به ترتیب در عصر بیداری اسلامی و در دوران خلافت، چه وضعیتی پیدا کردند؟

(۱) برای مقابله با استعمار از روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند - مقاومت آشکارا در برابر اسلام و حفظ ظواهر دینی در صورت لزوم
(۲) مرحله جدیدی در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز شد - نمایان شدن دوباره ارزش‌های جاهلی در جامعه اسلامی
(۳) مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ دوران خلافت داشت - ناتوانی در آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی
(۴) متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب را گوشزد می‌کردند - هضم و جذب بیگانگان به دلیل قدرت سیاسی خود

۲۰۵- کدام گزینه در رابطه با امپریالیسم درست و در رابطه با استعمار، نادرست است؟

(۱) امپریالیسم به هر نوع سلطه‌ای اطلاق می‌شود - به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.
(۲) دارای انواع سیاسی و فرهنگی و اقتصادی است - در استعمار قدیم استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند ولی در استعمار فرانو، استعمارگران آشکار و مجریان پنهان‌اند.
(۳) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم، به وجود آمد - جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد.
(۴) در امپریالیسم سیاسی جوامع ضعیف‌تر با تکیه بر قدرت‌های سیاسی و اقتصادی زیر سلطه جوامع غربی می‌روند - در استعمار نو، دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند.

۲۰۶- کدام یک از عبارات زیر، درست است؟

- (۱) غلبه نظامی به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق مورد تهاجم منجر می‌شود و همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال می‌آورد.
- (۲) هدف در جامعه تغلب، خوار و مقهور کردن دیگران است.
- (۳) استعمار اروپایی در سده نوزدهم و بیستم، بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.
- (۴) هدف کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد، ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران بود.

۲۰۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- ادبیات مدرن، حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند.
- با افول حس‌گرایی در سراسر قرن بیستم فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.
- حقوق انسان در فرهنگ دینی مبتنی بر فطرت انسان است.
- اصالت انسان دنیوی و این جهانی از نتایج منطقی سکولاریسم است.

(۱) ص - غ - غ - ص

(۲) غ - ص - ص - غ

۲۰۸- به ترتیب هر یک از عبارات زیر مرتبط با کدام دوره از تحولات روشنگری فرهنگ غرب است؟

- ناتوانی در تشخیص درست و غلط بودن باورها و اندیشه‌ها

- شکل‌گیری دانش ابزاری

- کنار گذاشتن وحی و شهود

(۱) پایان قرن بیستم - دوران نفی عقل و وحی - صد سال اخیر فرهنگ غرب

(۲) اواسط قرن بیستم - دوران عقل‌گرایی - قرون نوزدهم و بیستم

(۳) پایان قرن بیستم - دوران نفی عقل و وحی - تمامی دوران‌های تحولاتی

(۴) اواسط قرن بیستم - دوران عقل‌گرایی - چهارصد سال اخیر فرهنگ جدید غرب

۲۰۹- علت هریک از عبارات زیر به ترتیب چیست؟

- آغاز فرهنگ جدید غرب

- ظهور قشر جدید سرمایه‌داران

- شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر به جای حقوق فطری الهی انسان

(۱) بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - تغییر روابط ارباب رعیتی به روابط کارگران سرمایه‌داران - ظهور رقیبان دنیاطلب کلیسا

(۲) پیدایش فلسفه‌های روشنگری - تحول اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - توجیه دنیوی رفتارهای دینی

(۳) بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - تحول اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - توجیه دینی رفتارهای دنیوی

(۴) پیدایش فلسفه‌های روشنگری - گسترش تجارت و رشد صنعت - حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس

۲۱۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام قسمت جدول مربوط است؟

ب	فئودالیسم	لیبرالیسم	علم تجربی
سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق گسترش داد	ج	الف	د

- فناوری و صنعت رهاورد آن است.

- آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی که مستقل از او باشد.

- فلسفه‌های روشنگری

- نظام ارباب رعیتی در غرب که نوعی برده‌داری بود.

(۱) د - الف - ب - ج

(۲) الف - ج - ب - د

(۳) د - ب - الف - ج

(۴) د - ج - ب - الف

عقل در فلسفه (۱)
صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- کدام عبارت در مورد عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال نادرست است؟

(۱) توانایی شناخت بایدها و نبایدها را دارد.

(۲) توانایی شناخت هست‌ها و نیست‌ها را دارد.

(۳) همه انواع استدلال را دربر می‌گیرد.

(۴) بعد از به فعلیت رسیدن نیازی به تربیت و تقویت ندارد.

۲۱۲- به چه دلیل استفاده از عقل در فلسفه بیشتر از سایر دانش‌هاست؟

(۱) مبنای پذیرش هر گزاره در این دانش استدلال عقلی است.

(۲) این دانش به امور ماورایی می‌پردازد که در گستره تجربه مکشوف نیستند.

(۳) فلسفه شاخه‌ای از معرفت است که با استدلال‌های عقلی محض سروکار دارد.

(۴) تعریف عقل در آن شامل عموم استدلال‌های عقلی اعم از تجربی، ریاضی و ... می‌باشد.

۲۱۳- کدام گزینه در مورد عقول صحیح نیست؟

(۱) نمی‌توان حیات آن‌ها را در ظرف زمان سنجید.

(۲) اهل فلسفه با شهود به وجود آنان پی می‌برند.

(۳) نمی‌توان برای آن‌ها مکانی در نظر گرفت.

(۴) در کسب علم بی‌نیاز از تصور و تصدیق‌اند.

۲۱۴- از نظر فلاسفه الهی آن جنبه از انسان که می‌تواند به مرتبه عقول برسد، ... انسان است، که ...

(۱) ذات - با گذر از سطح استدلال و برهان، تنها به شهود حقایق می‌پردازد.

(۲) روح - نمی‌توان گفت تعلق نسبت به ماده و جسم در آن باقی می‌ماند.

(۳) ذات - نمی‌توان گفت تعلق نسبت به ماده و جسم در آن باقی می‌ماند.

(۴) روح - با گذر از سطح استدلال و برهان، تنها به شهود حقایق می‌پردازد.

۲۱۵- کدام گزینه پیرامون عقل در ایران باستان، نادرست است؟

(۱) در ایران باستان به معنای دوگانه عقل باور نداشتند.

(۲) خرد مزدا، راهبر جهان است.

(۳) خردها، مخلوق مخلوق خدا هستند.

(۴) عقل با وجود آفریدگار، اتحاد دارد.

۲۱۶- عبارت موجود در کدام گزینه تعریف مناسب‌تری از «لوگوس» را در نظام فکری هراکلیتوس بیان می‌کند؟

- (۱) لوگوس عقل کل و علت‌العلل نظام آفرینش است.
- (۲) لوگوس به معنای صحبت کردن و سخن گفتن (نطق) است.
- (۳) لوگوس نشانه‌ها و عنایات عقل برتر است که در جهان کائنات یافت می‌شود.
- (۴) لوگوس قانون پنهان در هستی است که وحدت‌بخش دگرگونی‌های آن است.

۲۱۷- هر یک از مباحث زیر به‌ترتیب مربوط به کدام‌یک از قوای عقل در نظر ارسطو می‌باشد؟

«شناخت احکام هستی اشیاء - بررسی حرکت و سکون در اشیاء - علم به اموری که در ذات خود، افعال ما هستند»

(۱) عقل نظری - عقل نظری - عقل عملی	(۲) عقل عملی - عقل نظری - عقل عملی
(۳) عقل نظری - عقل عملی - عقل نظری	(۴) عقل نظری - عقل عملی - عقل عملی

۲۱۸- کدام گزینه در رابطه با عقل در دوره جدید اروپا درست است؟

- (۱) ضدیت با عقل از صفات مؤمنان در دوره دوم حاکمیت کلیسا برشمرده شده است.
- (۲) در دوره اول حاکمیت کلیسا دو جریان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی شکل گرفت.
- (۳) دکارت عقل‌گرا، برخلاف بیکن تجربه‌گرا، اهمیتی به تجربه نداد.
- (۴) محور سیر تغییر اندیشه‌ها از رنسانس تاکنون، آراء فیلسوفان درباره محدودۀ کارکرد عقل است.

۲۱۹- از چه جهت فرانسیس بیکن از فیلسوفان خواست که از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند، دست بردارند؟

- (۱) رد استدلال عقلی محض و مستقل از تجربه
- (۲) توجه به کارکرد شناخت تجربی در سعادت بشر
- (۳) مخالفت با تقسیم‌بندی عقل به انواع نظری و عملی
- (۴) قرار گرفتن مسیر رنسانس در تقابل با معارف دینی

۲۲۰- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«از نظر دکارت وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او ...»

- (۱) از بدیهیات اولیۀ عقلی نزد آدمی هستند.
- (۲) اموری مستقل از حس و تجربه آدمی هستند.
- (۳) نمی‌توانند موصوف به عقل به عنوان حقیقتی متعالی گردند.
- (۴) اموری هستند که در نتیجۀ استدلالات عقلی محض حاصل می‌شوند.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

احکام قضایا
قیاس اقترانی
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

۲۲۱- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... رابطه قضیه اول و دوم با قضیه سوم به‌ترتیب تداخل و تضاد است.

- (۱) بعضی حقوق‌خوانده‌ها وکیل نیستند - هر حقوق‌خوانده‌ای وکیل است - هیچ حقوق‌خوانده‌ای وکیل نیست
- (۲) بعضی کنکوری‌ها دانش‌آموز نیستند - هیچ کنکوری دانش‌آموز نیست - هر کنکوری دانش‌آموز است
- (۳) بعضی استادها دکترا ندارند - هر استادی دکترا دارد - هیچ استادی دکترا ندارد
- (۴) بعضی دانشجویها معلم هستند - هیچ دانشجویی معلم نیست - هر دانشجویی معلم است

۲۲۲- متناقض عکس مستوی قضیه «برخی غیر ایرانی‌ها دریافت‌کننده واکسن کرونا هستند» با کدام گزینه رابطه تضاد دارد؟

- (۱) هر دریافت‌کننده واکسن کرونا غیر ایرانی است.
- (۲) برخی دریافت‌کنندگان واکسن کرونا غیر ایرانی هستند.
- (۳) هیچ ایرانی دریافت‌کننده واکسن کرونا نیست.
- (۴) هر غیر ایرانی دریافت‌کننده واکسن کرونا است.

۲۲۳- در کدام گزینه صادق یا کاذب بودن قضیه دوم به درستی از قضیه اول نتیجه گرفته شده است؟

- (۱) بعضی الف ب است (صادق) - هر الف ب است (صادق)
- (۲) هیچ الف ب نیست (کاذب) - برخی الف ب نیست (کاذب)
- (۳) هر الف ب است (کاذب) - بعضی الف ب است (کاذب)
- (۴) هیچ الف ب نیست (صادق) - هر الف ب است (کاذب)

۲۲۴- در کدام گزینه مغالطه ایهام انعکاس رخ نداده است؟

- (۱) بعضی گیاهان سنگ نیستند (صادق) - بعضی سنگ‌ها گیاه نیستند (صادق)
- (۲) هر مثلث سه‌ضلعی است (صادق) - هر سه‌ضلعی مثلث است (صادق)
- (۳) بعضی لباس‌ها سفید نیستند (صادق) - بعضی سفیدها لباس نیستند (صادق)
- (۴) هر ایرانی آسیایی است (صادق) - بعضی آسیایی‌ها ایرانی هستند (صادق)

۲۲۵- با توجه به اشکال قیاس، مقدمات استدلال‌های مطرح‌شده در کدام گزینه با هم تفاوت دارند؟

- (۱) بعضی قیاس‌ها منتج هستند، هیچ قیاسی شکل چهارم نیست - هر آزمون‌ی استاندارد است، بعضی آزمون‌ها جامع هستند.
- (۲) هر جلد سختی کتاب است، هر کتابی کاغذی است - بعضی جمله‌ها قضیه هستند، هیچ قضیه‌ای انشایی نیست.
- (۳) بعضی برنامه‌ها نرم‌افزار نیستند، هر برنامه‌ای طراحی‌شده است - هیچ استدلالی تعریف نیست، بعضی فکرها استدلال هستند.
- (۴) هر ویروس کرونایی خطرناک است، بعضی کشنده‌ها ویروس کرونا هستند - بعضی سازها زهی هستند، بعضی الکترونیکی‌ها ساز هستند.

۲۲۶- درباره استدلال‌های زیر چه می‌توان گفت؟

- «شیر در قفس است، قفس از آهن است؛ پس شیر از آهن است»
 - «در دست او تیر است، تیر یکی از سیارات منظومه شمسی است؛ پس در دست او یکی از سیارات منظومه شمسی است»
- (۱) هر دو استدلال به دلیل عدم تکرار معنایی حد وسط بی‌اعتبار هستند.
 (۲) در استدلال اول حد وسط به صورت لفظی تکرار نشده است و استدلال دوم مغالطه توسل به معنای ظاهری دارد.
 (۳) در هر دو استدلال، عدم تکرار حد وسط باعث ایجاد مغالطه شده است.
 (۴) اشتراک لفظ باعث بی‌اعتباری هر دو استدلال است.

۲۲۷- کدام قضیه از نظر دامنه مصادیق موضوع یا محمول با سایر قضایا متفاوت است؟

- (۱) حسین دیروز سرکارش رفت.
 (۲) محمد هفته گذشته خوب امتحان داد.
 (۳) ایران کشور ثروتمندی است.
 (۴) تبریز گدا ندارد.

۲۲۸- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... دارای شروط اول و دوم و فاقد شرط سوم از شرایط اعتبار قیاس هستند.

- (۱) هیچ استدلالی تعریف نیست، هر تعریفی فکر است؛ هیچ استدلالی فکر نیست.
 (۲) بعضی کشورها دموکرات نیستند، هر کشوری دارای قانون است؛ بعضی دموکراسی‌ها دارای قانون نیستند.
 (۳) هیچ علف‌خواری اسب نیست، بعضی پستانداران علف‌خوار هستند؛ بعضی اسب‌ها پستاندار نیستند.
 (۴) هر تصویری غیرتصدیق است، هیچ غیرتصدیقی استدلال نیست؛ هیچ تصویری استدلال نیست.

۲۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر یک قیاس معتبر است؟

- (۱) هیچ دزدی پاک دست نیست. هیچ پاک دستی خائن نیست. پس هیچ دزدی خائن نیست.
 (۲) برخی از شرکت‌ها، دارای خدمات پس از فروش مناسب نیستند. هر شرکت ماندگاری، دارای خدمات پس از فروش مناسب است. پس برخی از شرکت‌ها، شرکت ماندگار نیستند.
 (۳) هر فرد مبتلا به کووید ۱۹، نیازمند به قرنطینه است. برخی از افراد نیازمند به قرنطینه، فقیر هستند. پس برخی افراد مبتلا به کووید ۱۹، فقیر هستند.
 (۴) هر کودک بالای هفت سال، در سن تحصیل است. بعضی از افراد محروم از تحصیل، کودک بالای هفت سال نیستند. پس بعضی از افراد در سن تحصیل، محروم از تحصیل نیستند.

۲۳۰- اگر در یک قیاس اقترانی معتبر، حدوسط در هر دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد، نتیجه آن قیاس حتماً ...

- (۱) جزیی خواهد بود. (۲) کلی خواهد بود. (۳) موجبه خواهد بود. (۴) سالبه خواهد بود.

امکان شناخت
ابزارهای شناخت
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گاهی ممکن است در حل یک مسئله ریاضی دچار اشتباه شده باشیم، سپس راه دیگری را انتخاب کنیم و به پاسخ صحیح برسیم. پی بردن به خطا

نشانه چیست؟

- (۱) خطاپذیر بودن شناخت
(۲) محدود بودن شناخت
(۳) توانایی انسان برای شناخت
(۴) تدریجی بودن شناخت

۲۳۲- کدام گزینه می‌تواند دلیل خوبی بر امکان شناخت باشد؟

- (۱) تهی بودن از شناخت در آغاز تولد
(۲) کنار آمدن با اختلاف‌نظرها
(۳) تغییر دادن روش حل مسئله
(۴) وجود حقایقی که هنوز آن‌ها را نشناخته‌ایم.

۲۳۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) طرح سؤال‌های اساسی، معرفت‌شناسی را به صورت یک شاخه مستقل از فلسفه ایجاد کرده است.
(۲) رشد معرفت‌شناسی در قرون جدید تا حد زیادی مرهون توجه فلسفه کانت است.
(۳) هنگامی که فیلسوفی درباره موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان می‌اندیشد بحث شناخت نیز مطرح است.
(۴) فلسفه در هر بحثی به نوعی ناظر بر شناخت است که در این حالت معرفت‌شناسی نامیده می‌شود.

۲۳۴- کدام نوع تعریف را برای معرفت می‌توان به کار برد؟

- (۱) تعریف مفهومی
(۲) تعریف از طریق ذکر مصادیق
(۳) تعریف لغوی
(۴) تعریف تحلیلی

۲۳۵- پذیرش یا عدم پذیرش امکان شناخت مبتنی بر چیست؟

- (۱) واقعیت داشتن یا واقعیت نداشتن جهان
(۲) بداهت یا عدم بداهت شناخت
(۳) اعتبار یا خطاپذیری قوه شناخت انسان
(۴) وجود دریافت‌های متفاوت درباره یک امر واحد

۲۳۶- کدام گزینه در مورد خطاهای ناشی از شناخت حسی نادرست است؟

- (۱) چنین پیش‌آمدهایی سبب سلب اعتماد ما از شناخت حسی می‌شود.
(۲) برای پی بردن به خطای خود به ابزاری غیر از حواس مراجعه می‌کنیم.
(۳) درک و آگاهی انسان از خطای خود، از موارد توجیه‌کننده امکان شناخت است.
(۴) با وجود این خطاها، حس مبنای ما برای رفع نیازهایمان است.

۲۳۷- کدام مورد تفاوت شناخت عقلی را با شناخت تجربی به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) استفاده از نیروی عقل
(۲) استفاده از قواعد اولیه تعقل
(۳) استفاده از استدلال محض
(۴) استفاده از تحلیل گری عقل

۲۳۸- کدام گزینه از قواعد عقلانی که مبنای شناخت تجربی قرار می‌گیرند، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند و در آن انتظامی خاص حاکم است.
(۲) اشیاء خصوصیات و ویژگی‌های خاص خود را دارند و از هم متمایزند.
(۳) پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است.
(۴) هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید.

۲۳۹- کدام گزینه درباره شناخت شهودی نادرست است؟

- (۱) یک معرفت بی‌واسطه است که منوط به بندگی است.
(۲) ممکن است در همین دنیا، بخشی از آخرت را مشاهده کرد.
(۳) از طریق سلوک و تزکیه نفس و از راه چشم به فرد القا می‌شود.
(۴) بدون استفاده از استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند.

۲۴۰- عمل تعمیم به کمک کدام ابزار قابل انجام است؟

- (۱) عقل
(۲) قلب
(۳) حس
(۴) وحی

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۱) حل مسئله
تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ (۵ تا ۱۵۷)

۲۴۱- به چه دلیل دانشمندان قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش‌آمده، هستند؟

- (۱) متفاوت بودن نوع نگاه آن‌ها به مسائل
(۲) بهره‌مندی از اثر نهفتگی
(۳) بازیابی تجربیات گذشته خود
(۴) داشتن توانایی در تشخیص دقیق مسائل

۲۴۲- استفاده از روش‌های میان‌بر، در کدام نوع از تصمیم‌گیری‌ها کاربرد بیشتری دارد؟

- (۱) معمولی پیچیده
(۲) مهم ساده
(۳) مهم پیچیده
(۴) معمولی ساده

۲۴۳- مطابق مراحل پنج‌گانه حل مسئله، به ترتیب قبل و بعد از مرحله اصلاح راه‌حل، کدام مراحل مطرح هستند؟

- (۱) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بازیابی راه‌حل
(۲) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - به‌کارگیری راه‌حل مناسب
(۳) ارزیابی راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
(۴) ارزیابی راه‌حل - تشخیص و اجرای مسئله

۲۴۴- کدام گزینه درباره «ملاک‌های تصمیم‌گیری» درست است؟

- (۱) در اکثر مواقع تصمیم‌گیری با خطر همراه است و اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.
(۲) فردی که در خرید یک کالا به کیفیت و ماندگاری آن توجه می‌کند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری وی بر اساس میزان سودمندی است.
(۳) فردی که با توجه به طوفانی بودن دریا، از شنا کردن در آن امتناع می‌کند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری وی بر اساس هزینه‌ها است.
(۴) افرادی که به علت وجود ضرر زیاد مواد مخدر از استعمال آن پرهیز می‌کنند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری آن‌ها، بر اساس میزان هزینه است.

۲۴۵- در «سوگیری تأیید» کدام اطلاعات مورد توجه فرد قرار می‌گیرند و کدام اطلاعات از دید او پنهان می‌مانند؟

- (۱) اطلاعات مؤید دیدگاه شخص - اطلاعات مرتبط با جنبه‌های هیجانی مسئله
(۲) اطلاعات مخالف دیدگاه شخص - اطلاعات مرتبط با جنبه‌های هیجانی مسئله
(۳) اطلاعات مؤید دیدگاه شخص - اطلاعات مخالف دیدگاه شخص
(۴) اطلاعات مخالف دیدگاه شخص - اطلاعات مؤید دیدگاه شخص

۲۴۶- کدام یک از سوالات زیر، خوب تعریف نشده است؟

(۱) علت گرم شدن کره زمین چیست؟

(۲) آیا وضعیت اقتصادی بر افت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار است؟

(۳) آیا هر عددی که یکان آن صفر باشد، بر عدد پنج بخش پذیر است؟

(۴) آیا می‌توان گفت که به ازای هر هزار متر ارتفاع، شش درجه دمای هوا کاهش می‌یابد؟

۲۴۷- با توجه به ویژگی‌های مسئله، حل مسئله چه نوع فرایندی است و مطابق کدام ویژگی حل یک مسئله، هر چه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب راه‌حل

بہتر، بیشتر است؟

(۱) فرایندی برای ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه - در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.

(۲) فرایندی برای پیدا کردن راه‌حل مناسب برای مشکل - حل مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است.

(۳) فرایندی برای پیدا کردن راه‌حل مناسب برای مشکل - در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.

(۴) فرایندی برای ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه - حل مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است.

۲۴۸- آقای کریمی با مدرک مدیریت امور بانکی می‌خواهد شغل جدیدی انتخاب کند، هر یک از موارد «بررسی حقوق مشاغل مربوط به رشته مدیریت» و

«انتخاب شغل کارمندی بانک» به کدام یک از مراحل تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

(۱) بیان ویژگی هر اولویت - اجرای بهترین اولویت (۲) ارزیابی پیامدهای هر اولویت - تعهد به اجرای اولویت

(۳) شناسایی تعداد اولویت‌ها - تعهد به اجرای اولویت (۴) بیان ویژگی هر اولویت - ارزیابی پیامد هر انتخاب

۲۴۹- با توجه به گزاره‌های «الف» و «ب» تفاوت آن‌ها از نظر نوع تصمیم‌گیری در چیست؟

الف) انتخاب رشته تحصیلی از بین دو رشته نظری و فنی

ب) انتخاب غذای مورد نظر از بین دو غذا در یک رستوران

(۱) تعداد اولویت (۲) تعداد افراد تصمیم‌گیرنده

(۳) هزینه و مزیت‌ها (۴) میزان اهمیت

۲۵۰- کدام یک از روش‌های زیر بیشترین کاربرد را در حل مسئله زیر دارد؟

«محدثه که تا پیش از این اصلاً درس نمی‌خواند با دیدن یک سخنرانی انگیزشی تصمیم گرفت برای کنکور سال جاری آماده شود، او یک برنامه

ماهانه با روزی ۱۰ ساعت مطالعه را برای خود طراحی کرد اما پس از گذشت سه روز تمام برنامه‌هایش را کنار گذاشت و با ناراحتی زیاد از تصمیمش

برای شرکت در کنکور صرف‌نظر کرد.»

(۱) بارش مغزی (۲) شروع از آخر

(۳) خرد کردن مسئله (۴) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

کانون
فرهنگی
آموزش
قلمچی

۳۸۰۰ سؤال

سه سطحی کنکور انسانی

(دهم، یازدهم و دوازدهم)

 دشووارتر
 ۱۳۴۰ سؤال

 دشووار
 ۱۲۶۸ سؤال

 نسبتاً دشوار
 ۱۱۹۲ سؤال

۳۸۰۰ سؤال اختصاصی

ریاضی و آمار (۳) (دوازدهم)	ریاضی و آمار پایه (دهم، یازدهم)	تاریخ و جغرافیا کنکور (دهم، یازدهم و دوازدهم)	علوم و فنون ادبی (۳) (دوازدهم)	علوم و فنون ادبی کنکور (دهم، یازدهم و دوازدهم)	عربی کنکور (دهم، یازدهم و دوازدهم)	جامعه‌شناسی کنکور (دهم، یازدهم و دوازدهم)
۴۰۰ سؤال	۳۰۰ سؤال	۶۰۰ سؤال	۳۰۰ سؤال	۹۰۰ سؤال	۹۰۰ سؤال	۴۰۰ سؤال
۲۲۰۰۰ تومان	۲۵۰۰۰ تومان	۴۵۰۰۰ تومان	۲۸۰۰۰ تومان	۵۵۰۰۰ تومان	۵۵۰۰۰ تومان	۴۲۰۰۰ تومان

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۴ بهمن ۱۳۹۹

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	محسن اصغری، حمید اصفهانی، حنیف افخمی ستوده، بهروز نروتی، عبدالحمید رزاقی، ابراهیم رضایی مقدم، هامون سبیطی، ساسان فضلی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک، محمد جهان بین، کاظم غلامی، ابراهیم غلامی نژاد، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، پیمان کشاورز صدر، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه
دین و زندگی	محمد آقاصالح، امین اسدیان پور، آرمان جیلاردی، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، محمدعلی عبادتی، علی فضلی خانی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	ناصر ابوالحسنی، رحمت اله استیری، حسن روحی، میرحسین زاهدی، علی شکوهی، عمران نوری

نام درس	نام طراحان	اختصاصی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، نسترن صمدی، علیرضا عبدی	
ریاضی و آمار (۱)	کوروش داودی، امیر زراندوز، علی شهرایی، علیرضا عبدی، فاطمه فهیمیان	
اقتصاد	نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	
علوم و فنون ادبی (۳)	سعید جعفری، سیدجمال طباطبایی نژاد، عارفه سادات طباطبایی نژاد، سمیه قان بیللی، حمید محدثی، اعظم نوری نیا	
علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال های آشنا	منتخب از سؤال های کتاب آبی پیمان های علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	
علوم و فنون ادبی (۲)	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سمیه قان بیللی، حمید محدثی، اعظم نوری نیا	
عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	ابراهیم احمدی، نوید امساک، ولی برجی، عمار تاج بخش، سیدمحمدعلی مرتضوی	
تاریخ	میلاد باغ شیخی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار	
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	
جامعه شناسی	آرژنتا بیدقی، میناسادات تاجیک، محمدابراهیم سلیمانی، ارغوان عبدالملکی	
منطق و فلسفه	مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، کیمیا طهماسبی، فرهاد قاسمی نژاد	
روان شناسی	پریسا ایزدی، میناسادات تاجیک، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی پور
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	محمد آقاصالح، سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچهلو، رحمت اله استیری، محدثه مرآت
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	مریم بوستان
علوم و فنون ادبی (۳)	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی، نازنین زهرا افشار
علوم و فنون ادبی (۲)	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی، نازنین زهرا افشار
عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	پریسا ایزدی، زهرا دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی نژاد، امیرکیا باقری
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمدابراهیم مازنی، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

۱- گزینه ۲

(مفسر اصغری)

معنای درست واژه‌ها:

الف) زخمه: ضربه، ضربه‌زدن

د) برزخ: حد فاصل میان دو چیز، زمان مرگ تا رفتن به بهشت و دوزخ

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۲- گزینه ۱

(مفسر اصغری)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «قربت ← غربت (دوری از وطن)

گزینه ۳: «عظم ← عزم (قصد کردن)

گزینه ۴: «حق‌گذاری ← حق‌گزاری (به‌جا آوردن و ادا کردن حق)

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳- گزینه ۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

واج‌آرایی: تکرار صامت «ش»/ حسن تعلیل ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «جناس همسان: آب (آبرو) و آب (مایع)/ تناسب: «آب و آتش» و «آب و چشمه»

گزینه ۲: «تشبیه تفضیل: ترجیح زیبایی رخسار خورشیدوش معشوق بر آتش/ همچون آب حیات بودن چشمه نوش (لب) معشوق/ استعاره: «خورشید» استعاره از «رخسار معشوق» و «چشمه نوش» استعاره از «لب معشوق»

گزینه ۴: «تلمیح: «آب حیات»/ تضاد: آب و آتش

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه ۱

(ساسان قفلی)

«آتش سودا» تشبیه/ بیت اسلوب معادله ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «کنایه: سیاه کردن نامه کنایه از «نوشتن»/ ایهام تناسب: سودا (در مصراع دوم): ۱- عشق (معنای مورد نظر) ۲- سیاه (با نامه و خامه تناسب دارد. خامه: قلم)

گزینه ۳: «جناس: «جام و جم»/ تلمیح: اشاره به خسرو انوشیروان و جمشید دارد.

گزینه ۴: «آب و گل» مجاز از «مادیات»/ «لنگر کردن» کنایه از اقامت گزیدن.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه ۴

(کاظم کاظمی)

کلماتی که در نقش مفعولی به کاررفته‌اند:

الف) ز، سر (۲ مفعول)/ ب) شوق، سر، نشان (۳ مفعول)/ ج) هرچه (۱ مورد)/ د) خون، م در «قهرم» (۲ مفعول)

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۸۶)

۶- گزینه ۲

(هنیف اخفی سئوره)

«واو» در بیت گزینه ۲، نشانه عطف نیست بلکه حرف ربط است که میان دو جمله قرار گرفته است: من پر کاه [هستم] و غم عشق هم‌سنگ کوه گران شد.

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۸۶)

۷- گزینه ۳

(هامون سبطی)

از کلمه «قرار» در این‌جا دو معنا قابل برداشت است: ۱- قرار گذاشتن و عهد دیدار کردن» که با «جا» و «من و تو» تناسب دارد. ۲- «قرار و آرامش» که با «دریا» تناسب دارد. (دریا محل به آرامش رسیدن سیلاب‌ها و رودخانه‌هاست.)

در واقع آرایه ایهام به دلیل وجود شبکه معنایی با هر دو معنای یک واژه در یک متن (بیت) به وجود می‌آید. این شبکه معمولاً از نوع تناسب است اما گاهی ممکن است، ترادف، تضمن یا تضاد در این میان نقش بازی کنند.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۸- گزینه ۴

(هامون سبطی)

مضمون مشترک سه گزینه دیگر، امید و آبادانی است. در گزینه ۴، شاعر به دلیل از دست رفتن شادکامی‌ها حسرت می‌خورد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۸۴)

۹- گزینه ۳

(کاظم کاظمی)

مفهوم بیت صورت سؤال: تغییر شرایط نامساعد به شرایط مطلوب و دلخواه مفهوم مقابل بیت صورت سؤال: پدیدآمدن شرایط نامساعد که در ابیات «ب، د» آمده است.

توجه: سایر ابیات با بیت صورت سؤال تناسب مفهومی دارند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۸۴)

۱۰- گزینه ۲

(مرتضی منشاری - اردبیل)

مفهوم بیت گزینه ۲: «به آفرینش انسان اشاره دارد که با عنایت الهی از خاک ناچیز آفریده شده و همچون گل ارزشمند به عرصه هستی آمده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۷)

فارسی ۲

۱۱- گزینه ۲

(عبدالحمید رزاقی)

جنان: (ج جنه) بهشت‌ها/ مرشد: راهنما، پیشوا

(فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۳

(کاظم کاظمی)

صورت صحیح واژه، محمل است.

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳- گزینه ۱

(الهام ممدری)

«مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» از نجم‌الدین رازی (معروف به نجم دایه) است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- گزینه ۱

(حمید اصغفائی)

الف) «این از دل برنیامد» ایهام دارد: ۱- این تیر برنیامد ۲- این کار ممکن نشود
د) بیت به داستان یوسف و زیبایی او تلمیح دارد. جایی که زنان میهمان زلیخا به جای ترنج از شدت حیرت، دستان خود را در برابر او بریدند.

ب) «بر باد شدن» کنایه از «ناپود شدن»

ج) «مه» استعاره از «معشوق»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه ۳

(هامون سبطی)

افرادی (مشبه حذف‌شده) به «آهوان» مانند شده‌اند و وجه شبه «تاختن» است و منظور دیگری از «تاختن» در میان نیست، بنابراین تشبیه در پی خود، کنایه ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «دل به چشم (سوراخ) سوزن مانند شده است: وجه شبه: کوچکی و تنگی ← تنگی دل، خود کنایه است از رنج‌کشیدن در غم دوری و هجران

گزینه ۲: «پیرهن به قبا» مانند شده است: وجه شبه: بازبودن و چاک داشتن ← پیرهن چاک شدن خود کنایه از بی‌قراری و هیجان بسیار است.

گزینه ۴: «چشم حریصان به چشم نرگس تشبیه شده است: وجه شبه: خیره‌ماندن ← خیره‌ماندن چشم بر امور دنیایی کنایه از انتظار داشتن و حریص بودن است.

دست حریصان (دستان برگ‌های) به چنار مانند شده است: وجه شبه: دراز و گشاده بودن ← درازبودن دستان باز، نشانه و کنایه از گدایی کردن است.

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۵۵)

۱۶- گزینه ۴

(ابراهیم رضایی مقرر - لاهیجان)

«چو» به معنی «وقتی که» آمده و پیوند وابسته‌ساز است. «و» در «کم و کاست» میان‌وند است نه حرف ربط.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «که» وابسته‌ساز / «اما» هم‌پایه‌ساز
گزینه «۲»: «و» در مصراع اول هم‌پایه‌ساز / «که» در مصراع دوم وابسته‌ساز
گزینه «۳»: «که» وابسته‌ساز / «یا» هم‌پایه‌ساز

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۴)

۱۷- گزینه «۴»

(بهروز ثروتی)

«شد» در هر دو مصراع به معنای «سپری شدن و گذشتن» است و غیر اسنادی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شد» در مصراع اول به معنای «سپری شد» و در مصراع دوم فعل اسنادی است.

گزینه «۲»: «شد» در مصراع اول فعل اسنادی است و در مصراع دوم به معنای «گذشت» آمده است.

گزینه «۳»: «شد» در مصراع اول فعل اسنادی و در مصراع دوم به معنای «رفتن» است.
(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۴)

۱۸- گزینه «۱»

(ابراهیم رضایی مقرر ۳- لاهیجان)

صفت‌های پیشین: همان پیر، همان مرشد، همه علم، این ایام، این خلوت، چهل روز صفت‌های پسین: لطف الهی، خلوت عارفانه
(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۴)

۱۹- گزینه «۱»

(کاترم غلامی)

مفهوم بیت گزینه «۱»: بیان عظمت عشق است.

معنای بیت گزینه «۱»: شکوه عشق هیچ‌گاه شکست نمی‌خورد، همان‌طور که کوه قاف در زیر سایه سیمرغ، قرار نمی‌گیرد.

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: تقابل عقل و عشق (غلبه عشق بر عقل)

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۵۵)

۲۰- گزینه «۲»

(ابراهیم رضایی مقرر ۳- لاهیجان)

مفهوم بیت «الف» و «ج»: توصیه به تلاش و پویایی برای به دست آوردن رزق

مفهوم بیت «ب»: بی‌ارزشی عاشق در برابر عظمت معشوق

مفهوم بیت «د»: این رسم روزگار است، هرچه علم و دانش انسان بیشتر باشد، رزق و روزی او کم‌تر است.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۵)

عربی، زبان قرآن ۲ و ۳

۲۱- گزینه «۴»

(ابراهیم غلامی نزار)

«و ما من دابة» و هیچ جنبنده‌ای نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی الأرض»: در زمین / «و لا طائر»: و نه هیچ پرنده‌ای (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳) / «طیر»: پرواز می‌کند (رد گزینه ۲) / «بجناحیه»: با بال‌هایش، با دو بالش (رد گزینه ۱) / «إلا أمم»: مگر گروه‌هایی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أمثالکم»: مانند شما، مانندندان
(ترجمه)

۲۲- گزینه «۱»

(پیمان کشاورز صدر)

«إذ» هرگاه، اگر / «فریسة»: شکاری / «أكبر من»: بزرگتر از / «أقرت»: ترشح کرد / «الدموع»: اشک‌ها

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: هنگامی که (هرگاه - اگر) / «أكبر» نیامده است / شکاری (شکاری بزرگتر از) / دهانش (چشمانش) / خون (اشک‌ها) / جاری شد (ترشح کرد)

گزینه «۳»: هرگاه بر سر جواب شرط آمده / چشمان تماش (چشمانش) / جاری شود (ترشح کند) / خورده است (بخورد)

گزینه «۴»: شکار بزرگی (شکاری بزرگتر از)

نکته: در جملات شرطیه، می‌توان فعل ماضی را به صورت مضارع ترجمه کرد.

(ترجمه)

۲۳- گزینه «۳»

(ابراهیم غلامی نزار)

«قد أشد»: سروده‌اند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الشعراء» ایرانیون السابقون: شعرای گذشته ایرانی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «آیاتاً»: بیت‌هایی، ابیاتی (رد گزینه ۲) / «ممزوجة بالعریبة»: آمیخته به عربی (رد گزینه ۲) / «كانوا یسمونها»: آن‌ها را می‌نامیدند (رد گزینه‌های ۱ و ۲).
(ترجمه)

۲۴- گزینه «۱»

(الله مسیح‌فواه)

«من یصدق»: چه کسی باور می‌کند (رد گزینه «۲»، گزینه «۴» نیز معادل دقیقی نیست) / «هناک» در ابتدای جمله اسمیه به معنای «وجود دارد» و «است» می‌باشد (رد گزینه ۴) / «الأعجب»: عجیب‌تر (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
در گزینه «۳»، «یقدر» به جای جمله دوم در جمله اول ترجمه شده است.

(ترجمه)

۲۵- گزینه «۳»

(کاترم غلامی)

«دعوا»: رها کنید، ترک کنید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الأصدقاء المعجبین بأنفسهم»: دوستان خودپسند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «یمررون»: تلخ می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أن تنتفعا»: بهره‌مند شوید (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
(ترجمه)

۲۶- گزینه «۲»

(مهمربهان‌بین- قانئات)

«إن امتلاً الملعب من المتفرجين»: اگر ورزشگاه از تماشاچیان پر شود، چون فعل لازم «امتلاً» از باب افتعال یعنی «پرشد» و «الملعب» فاعل آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: زفات: خاک قبر / استخوان پوسیده

گزینه «۳»: فی أعین محبتیها: در نگاه‌های دوستدارانش [أعین: جمع عین / محبتین + ها = محبتیها]

گزینه «۴»: أصابتنا: به ما برسد (فعل شرط را می‌توان مضارع ترجمه کرد)
(ترجمه)

۲۷- گزینه «۳»

(کاترم غلامی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: فراوانی («الكثیرة» معرفه است) - میوه‌ها («إثمار» مصدر است: «میوه دادن») / گزینه «۲»: برهم نهادی («غضبتا» مجهول است: «برهم نهاده شدن») - گریان نخواهند بود (صحیح: گریه نخواهند کرد)

گزینه «۴»: غافل شوی («حتی تغفلک»: تا تو را غافل کند)
(ترجمه)

۲۸- گزینه «۴»

(مهمربهان‌بین- قانئات)

«اگر» / «إن، إذا» / «تشویق کنند»: تشجّع، شجّع / «تماشاچیان»: المتفرجون (رد گزینه ۲) / «بازیکنان»: لاعبی (مضاف شده است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تیم خود»: فریقهم / «در ورزشگاه»: فی الملعب (رد گزینه ۲) / «بازی می‌کنند»: یلعب (رد گزینه ۱) / «بهتر»: خیراً، أحسن (رد گزینه ۳)
(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان از بزرگترین نعمت‌هایی محسوب می‌شود که خداوند منزه و بلندمرتبه آن را عطا کرده است و آن یکی از وسایل ارتباط فرد با دیگران است. گاهی زبان حجتی برای انسان و دلیلی برای رستگاری اوست، اگر انسان آن را برای اطاعت از خداوند منزه و بلندمرتبه و ذکر و قرائت قرآن و امر به معروف و نهی از منکر به کار ببرد، اما اگر شخص آن را در غیبت و سخن‌چینی و سایر مواردی که انسان از آن بازداشته شده است، به کاربرد، حجتی بر ضد او می‌شود.

حفظ زبان از اخلاق نیکو و صفات خوب است و منظور از حفظ زبان، این است که شخص فقط به خوبی صحبت کند و از گفتار زشت، غیبت و غیره دوری نماید و انسان باید بداند که او مسئول هر کلامی است که از دهانش خارج می‌شود. «هرکس وارد محلّ بدی شود، متهّم می‌گردد و هرکس مالک زبان خود نباشد، پشیمان می‌شود» جمله بزرگی است که لقمان به پسرش گفت، و هیچ شکی نیست که آن، وصیت بزرگ و گرانبگداری است که اگر مردم به آن عمل کنند، از بدی‌های زبان رهایی می‌یابند.

۲۹- گزینه «۴»

(معمردلی کاظمی نصرآباری - کاشان)

«نفس زبان پاک است ولی استفاده بد از آن به زشتی‌اش منجر می‌شود» (صحیح)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «همانا بدی‌های زبان از فضیلت‌هایش بیشتر است!» نادرست است، در متن به آن اشاره نشده است.

گزینه «۲»: «بزرگترین نعمتی که خداوند به بشر اعطا کرده است، همان زبان است!» نادرست است، زیرا طبق متن، زبان یکی از بزرگترین نعمت‌های اعطاشده توسط خداوند است.

گزینه «۳»: «زبان همان تنها راه برای ارتباط بشر با یکدیگر است!» نادرست است، چون طبق متن، زبان یکی از راه‌های ارتباط انسان‌ها با یکدیگر است.

(درک مطلب)

۳۰- گزینه «۱»

(معمردلی کاظمی نصرآباری - کاشان)

«ارزش انسان تنها به آن چیزی از کلام است که بدان سخن می‌گوید» عبارتی نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «زبان ممکن است انسان را رستگار یا خوار و ذلیل گرداند!» (صحیح)

گزینه «۳»: «انسان مسؤول هر کلمه‌ای است که از دهانش خارج می‌شود!» (صحیح)

گزینه «۴»: «نگهداری از زبان، آن است که شخص به خوبی و نیکویی سخن بگوید» (صحیح)

(درک مطلب)

۳۱- گزینه «۳»

(سیر معمردلی مرتضوی)

با توجه به عبارت داده شده (هرکس وارد محلّ بدی شود، مَتَّهَم می‌گردد و هرکس مالک زبان خود نباشد، پشیمان می‌شود)، عبارت گزینه «۲» (برای فرد بهتر است که دیگران را مَتَّهَم نکند و خودش را تبرئه سازد) مفهوم مناسبی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «ای انسان! از جایگاه‌های تهمت‌ها دوری کن!»

گزینه «۲»: آنچه را که نمی‌دانی نگو، بلکه هر آنچه را هم می‌دانی نگو!

گزینه «۴»: هرکس زبانش را در مجالس حفظ نکند، عاقبتش پشیمانی است!

(درک مطلب)

۳۲- گزینه «۱»

(معمردلی کاظمی نصرآباری - کاشان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «مجهول، نائب فاعل» نادرست است. چون فعلی معلوم است و فاعل دارد.

گزینه «۳»: «للاغایة» نادرست است. «یتحدّث» مفرد مذکر غایب است.

گزینه «۴»: «بزیادة حرف واحد» نادرست است. فعل از باب تفعّل است و دو حرف زائد دارد.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۳- گزینه «۳»

(معمردلی کاظمی نصرآباری - کاشان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «تکررة» نادرست است. «لقمان» اسم شخص و معرفه از نوع علم است.

گزینه «۲»: «مفعول» نادرست است. نقش «لقمان»، فاعل است.

گزینه «۴»: «معرف بال، مأخوذ من ... مفعول ...» همگی نادرست است.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۴- گزینه «۱»

(ابراهیم غلامی نژاد)

«مین» از حروف جر است و «ب» صحیح است - «ثمانین» از اعداد عقود می‌باشد و «ثمانین» با «ن» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه «۴»

(سیر معمردلی مرتضوی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «برای رعایت میانروی در مصرف آب، نباید شیر را (به صورت) باز رها کنیم!»

با توجه به ترجمه سایر گزینه‌ها، تنها عبارتی که معنای جمله را به صورت صحیح کامل می‌کند، «الحنفیة مفتوحة» می‌باشد.

(واژگان)

۳۶- گزینه «۳»

(ابراهیم غلامی نژاد)

در این عبارت «العَمال (جمع عامل)» و «المُجَدّن» اسم فاعل هستند و هیچ اسم مبالغه‌ای وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «المُتَكَبِّر: اسم فاعل / المَكَّار: اسم مبالغه

گزینه «۲»: «حاذق: اسم فاعل / فَهَامَة: اسم مبالغه

گزینه «۴»: «الماهر: اسم فاعل / النظارة: اسم مبالغه

(قواعد اسم)

۳۷- گزینه «۲»

(کظم غلامی)

در صورت سؤال آمده است: «اسمی را مشخص کن که چیزی را بر چیزی دیگر برتری دهد.» منظور آن اسم تفضیل است که در گزینه «۲» آمده است: «این کارت از تمام آنچه در عمرم انجام دادم، بهتر است.» («خیر» در اینجا اسم تفضیل است).

(قواعد اسم)

۳۸- گزینه «۱»

(نوبر امسالی)

صورت سؤال اسم تفضیلی را می‌خواهد که به معنی صفت عالی (ترین) در فارسی است. «اکرم» در گزینه «۱» به معنای «گرامی‌ترین» به کار رفته است: «گرامی‌ترین دوستانم، کسی است که در قلبش دیگران را دوست دارد».

«أحسن» در گزینه «۲» و «أفضل» در گزینه «۴» «صفت برتر» و «شرف» در گزینه «۳» به معنای «بدی» است.

(قواعد اسم)

۳۹- گزینه «۲»

(نوبر امسالی)

«ها» به کار رفته در این جمله «ها» نافی (منفی کننده) است نه شرطیه: «زیاد تلاش نکردم، پس منتظر موفقیت در مسابقه نیستم.» «ها» در سایر گزینه‌ها «ها» شرطیه است.

(انواع جملات)

۴۰- گزینه «۴»

(الله مسیح‌فواه)

منظور سؤال این است که در کدام گزینه جمله شرطی وجود دارد؛ زیرا در جملات شرطی، جمله دوم در صورت تحقق جمله اول محقق می‌شود. مثلاً وقتی می‌گوییم «من یدرس ینجح» یعنی موفقیت در صورتی محقق می‌شود که درس بخواند.

با این توصیف جواب صحیح گزینه «۴» است چون تنها در گزینه «۴» جمله شرطی وجود دارد.

«هن» در گزینه «۱» اسم پرسشی و در گزینه‌های «۲» و «۳» اسم موصول (به معنای: کسی که) است.

(انواع جملات)

دین و زندگی ۳

۴۱- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

شیطان می‌خواهد انسان را از رحمت الهی مأیوس کند، این بیت در بیان این مفهوم است که نباید انسان از رحمت خدا مأیوس شود و عبارت قرآنی «لا تقنطوا من رحمة الله» بیانگر این مفهوم است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹۷ و ۹۹)

۴۲- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

در توبه همیشه باز است اما توفیق توبه همواره میسر نیست. باید لحظه‌های توفیق را شکار کرد و خود را در دامان مهر خداوند انداخت. بشرین حارث با شنیدن این جمله که: «اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت.» تحت تأثیر قرار گرفت و در همان لحظه توفیق را شکار کرده و توبه کرد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹۵ و ۹۷)

۴۳- گزینه ۲»

(امین اسیران پور)

مهم‌ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی و مهم‌ترین راه اصلاح جامعه امر به معروف و نهی از منکر است. در جریان حقوق مردم، توبه‌کننده باید بکوشد حقوق مادی یا معنوی از دست رفته را در حد توان، ادا کند و رضایت صاحبان حق را به‌دست آورد.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۴۴- گزینه ۴»

(مهمدر علی عبارتی)

باید توجه کنیم که حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. راه انداختن (تأسیس) یک شبکه اجتماعی گمراه‌کننده (ضالّه) منجر به ضایع شدن حقوق معنوی افراد می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۱)

۴۵- گزینه ۳»

(مهمدر رضایی‌بغا)

به تأخیر انداختن توبه (تسویف) به معنای امروز و فردا کردن آن و به فردا انداختن توبه است که با آیات «تو که می‌گویی که فردا این بدان / که به هر روزی که می‌آید زمان / آن درخت بد جوان‌تر می‌شود / وین کننده پیر و مضطر می‌شود» مرتبط است. گام به گام کشاندن به سوی گناه، همان به صورت تدریجی پیش بردن به سوی آن است که غرق شدن در فساد و آلودگی را به دنبال دارد.

وقتی انسان به خود می‌گوید که «کار از کار گذشته ...» نشان از ناامید شدن از توبه است.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۴۶- گزینه ۱»

(فرزین سماقی - لرستان)

با توجه به سخن امام علی (ع) که فرمود: «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب: توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید»، با حدیث نبوی: «للتائب من الذنب کمن لا ذنب له: کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.» ارتباط دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۴۷- گزینه ۲»

(مهمدر آقاصالح)

قرآن کریم می‌فرماید: «کسی که بازگردد (توبه کند) و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۹۷)

۴۸- گزینه ۳»

(علی فضلی‌فان)

مطابق آیه ۵۳ سوره زمر، وعده خداوند مبنی بر: «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا: خداوند همه گناهان را می‌بخشد» زمینه‌ساز خروج بندگانی که در ظلم به خویشتر اسراف کرده‌اند: «یا عبادِ الذینِ أَسْرَفُوا عَلٰی أَنْفُسِهِمْ» از یأس و ناامیدی می‌باشد که بیانگر این است که با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۹۷)

۴۹- گزینه ۴»

(مهمدر رضایی‌بغا)

امام خمینی (ره) خطاب به جوانان می‌نویسد: «پس ای عزیز، از فریب‌های شیطان بترس و در حذر باش، و با خدای خود مکر و حیله مکن که پنجاه سال یا بیشتر شهوت‌رانی می‌کنم و دم مرگ با کلمه استغفار جبران گذشته می‌کنم؛ این‌ها خیال خام است. اگر در حدیثی دیدی یا شنیدی که حق تعالی بر این امت لطف فرموده و توبه آن‌ها را تا قبل از مشاهده آثار مرگ یا خود آن قبول می‌فرماید، صحیح است؛ ولی هیبت که در آن وقت توبه از انسان سرزند! مگر توبه لفظ است؟! اقدام به توبه زحمت دارد؛ ... چه‌بسا باشد که قبل از فکر توبه یا عملی کردن آن، آجل مهلت ندهد و انسان را با بار معصیت‌های سنگین و ظلمت بی‌پایان گناهان، از این جهان منتقل نماید.»

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۳)

۵۰- گزینه ۳»

(مهمدر رضایی‌بغا)

اگر مردم در انجام امر به معروف و نهی از منکر (توبه اجتماعی) کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق بیش‌تر و بیش‌تر شود، اصلاح آن مشکل می‌شود و نیاز به تلاش‌های بسیار و فعالیت‌های اساسی و زیربنایی پیدا می‌شود تا آن‌جا که ممکن است نیاز باشد انسان‌های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند. تا جامعه را از تباهی برهاند و مانع خاموشی کامل نور هدایت شوند.

بررسی گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: موجب گسترش و ماندگاری گناه می‌شود.

گزینه «۲»: موجب آسان نبودن مقابله با گناه می‌شود.

گزینه «۴»: موجب نیاز به توبه اجتماعی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۲)

دین و زندگی ۲

۵۱- گزینه ۴»

(مهمدر رضایی‌بغا)

سخنان پیامبر (ص) در واقعه غدیر از جهت سلسله روایان حدیث، چنان محکم است که شاید کمتر حدیثی مانند آن وجود داشته باشد.

پس نزول آیه انذار، پیامبر (ص) در مراسم دعوت خویشان، پس از اعلام وفاداری حضرت علی (ع) بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.» و این‌گونه مقام‌های اخوت، وصایت و خلافت حضرت علی (ع) را نزد خویشان معرفی نمود.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه‌های ۸۳ و ۹۰)

۵۲- گزینه ۳»

(مرتضی منسکی‌کبیر)

پیامبر (ص) به مسلمانان سفارش می‌کرد: «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید... هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید...» که این موضوع اشاره به «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت مردم» دارد.

قرآن کریم می‌فرماید: «لَعَلَّکَ بَاخِعَ نَفْسِکَ أَلَّا یَکُونُوا مُؤْمِنِینَ: از این‌که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی» که این آیه نیز مؤید «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است. پیامبر (ص) همواره با مردم با محبت و مدارا برخورد می‌کرد: «... گاهی در حضور پیامبر، شعر می‌خواندند، یا از گذشته خود می‌گفتند، در همه این موارد آنان را منع نمی‌کرد مگر این‌که کار حرامی مانند غیبت کردن از آنان سر می‌زد، در این موارد بود که آنان را از ادامه بحث باز می‌داشت.»

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۵۳- گزینه ۳»

(مهمدر رضایی‌بغا)

با توجه به این دو حدیث گران‌بهای پیامبر (ص) پاسخ روشن می‌شود:
- «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه‌اش گرسنه باشد.»

- «مَنْ أَسْبَحَ وَ لَمْ یَهْتَمْ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِینَ قَلِیسَ بِمُسْلِمٍ: کسی که صبح کند و در اندیشه رسیدگی به سایر مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.»

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۷۲ و ۷۶)

۵۴- گزینه ۱»

(مهمدر رضایی‌بغا)

در آیه مبارکه «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِینَ إِذْ بَعَثَ فِیهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ یَتْلُوا عَلَیْهِمْ آیَاتِهِ وَ یُزَكِّیهِمْ وَ یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَ إِن کَانُوا مِن قَبْلُ لَفِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ»، شرایط مردم پیش از وجود نعمت پیامبر اسلام (ص)، گمراهی آشکار توصیف شده است و اولین مسئولیت رسالت ایشان، دریافت و ابلاغ وحی است که در عبارت «یَتْلُوا عَلَیْهِمْ آیَاتِهِ» به آن اشاره گردیده است.

(دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه ۵۶)

زبان انگلیسی ۲ و ۳

۵۵- گزینه ۴

(مرتضی مفسنی کبیر)

در آیه ۳۱ سوره احزاب می‌خوانیم: «لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة لمن كان يرجو الله واليوم الآخر و ذكر الله كثيراً: قطعاً برای شما در رسول خدا (ص) سرمشق نیکویی است برای کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند.» و پیامبر (ص) می‌فرماید: «اقوام و ملل پیشین (سلف) بدین سبب دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت تبعیض روا داشتند...»

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۵۶- گزینه ۴

(مهمد رضایی بقا)

خلقت هم‌گونه جنس مرد و زن و در نتیجه یکسانی منزلت انسانی آنان در ابتدای آیه «يا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَخَلَقْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ»: «ای مردم، همانا شما را از یک مرد و یک زن آفریدیم و شما را اقوام و قبیله‌ها قرار دادیم تا با یکدیگر انس و آشنایی یابید. بی‌گمان گرامی‌ترین شما نزد خدا باتقواترین شماست. همانا خداوند دانای آگاه است.» مطرح شده و انس و آشنایی با یکدیگر به عنوان هدف خداوند از قبیله قبیله آفریدن مردم معرفی گردیده است.

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه ۷۳)

۵۷- گزینه ۴

(سیرامسان هنری)

بطلان فرض «قرآن کریم و پیامبر اسلام (ص) دربارهٔ تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری سکوت کرده‌اند» روشن است زیرا قرآن کریم هدایتگر مردم در همهٔ امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این مسئولیت مهم که به شدت به سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است، بی‌تفاوت باشد هم‌چنین پیامبر اکرم (ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسئلهٔ مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد در حقیقت بی‌توجهی به این مسئلهٔ بزرگ خود دلیلی بر نقص دین اسلام است و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه ۸۳)

۵۸- گزینه ۲

(فیروز نژادنیف - تبریز)

بررسی گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: شامل همهٔ امامان در آن دوره نمی‌شود.

گزینه ۳: ترتیب غلط است.

گزینه ۴: خدایا اینان اهل بیت من هستند نه از اهل بیت. با بیان «از»، زنان پیامبر نیز جزء اهل بیت محسوب خواهند شد.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه ۹۰ و ۹۱)

۵۹- گزینه ۲

(مهمد رضایی بقا)

اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم جامعه‌ای بر پایهٔ عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را براساس قوانین عادلانه بنا نهند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. آیا می‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوهٔ رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟ هرگز!

(دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه ۵۸)

۶۰- گزینه ۴

(امین اسریان پور)

اعتماد مردم به دین و عدم انحراف در تعالیم دین ← عصمت در تعالیم دین و وحی الهی (مرجعیت دینی) امکان هدایت مردم و به درستی رسیدن دین الهی به مردم ← عصمت در دریافت و ابلاغ وحی

(دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه ۶۱)

۶۱- گزینه ۱

(میرمسین زاهدی)

ترجمهٔ جمله: «الف: آیا تصمیم گرفتاید در آن هتل پنج ستاره اقامت کنید؟»

ب: نه. اگر خیلی گران نبود، در آن جا می‌ماندیم.»

نکته مهم درسی

با توجه به مفهوم جمله، در این سؤال شرطی نوع دوم به کار رفته است. در شرطی نوع دوم "were" به جای "was" در جمله شرط با همهٔ فاعل‌ها به کار می‌رود. (گرامر)

۶۲- گزینه ۴

(عمران نوری)

ترجمهٔ جمله: «آن محقق جوان چند هزار دلار نیاز دارد تا یکی از بهترین پروژه‌های تحقیقاتی را که تاکنون انجام داده است، به عمل برساند.»

نکته مهم درسی

با توجه به وجود کلمهٔ "dollars" که اسم قابل شمارش جمع است، "a few" و "few" توصیف‌کنندهٔ مناسبی است (رد گزینه‌های «۲» و «۳») و بعد از عبارت "one of the"، اسم قابل شمارش جمع "projects" مورد نیاز است (رد گزینه «۱»). (گرامر)

۶۳- گزینه ۳

(عمران نوری)

ترجمهٔ جمله: «اگر قطار به آن اتوبوسی که دانش‌آموزانی را که عازم لندن بودند می‌رساند، برخورد می‌کرد، چه اتفاقی می‌افتاد؟»

نکته مهم درسی

زمان فعل جملهٔ شرطی در جمله‌های شرطی نوع دوم، زمان گذشتهٔ ساده است، در ضمن دقت کنید که شکل گذشته و حال فعل "hit" یکسان هستند. (گرامر)

۶۴- گزینه ۲

(میرمسین زاهدی)

ترجمهٔ جمله: «او بسیار بیمار بود و نمی‌توانست باور کند که دکترش بتواند از مرگ زودرسش جلوگیری کند.»

(۱) وجود داشتن (۲) جلوگیری کردن

(۳) سنجیدن، اندازه گرفتن (۴) تغییر کردن (واژگان)

۶۵- گزینه ۳

(ناصر ابوالسنی)

ترجمهٔ جمله: «وقتی هم‌سن تو بودم، فکر نمی‌کردم خیلی باهوش باشم، اما پدری داشتم که واقعاً فکر می‌کرد من بهترین هستم.»

(۱) افسرده (۲) مضر

(۳) باهوش (۴) عاطفی (واژگان)

۶۶- گزینه ۲

(میرمسین زاهدی)

ترجمهٔ جمله: «بعد از دچار شدن به حملهٔ قلبی شدید، پدرم عادت غذایی‌اش را تغییر داد و رژیم غذایی گیاهی را آغاز کرد.»

(۱) سلامتی (۲) رژیم غذایی

(۳) نکته (۴) علامت (واژگان)

۶۷- گزینه ۲

(رحمت‌الله استیری)

ترجمهٔ جمله: «موفقیت یا شکست پروژه مشروط به میزان پولی بود که آن‌ها می‌خواستند صرف آن کنند.»

(۱) در دسترس (۲) مشروط

(۳) مکرر (۴) خاص (واژگان)

۶۸- گزینه «۲»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «تقریباً هیچ زندگی بشری در نواحی وسیع خشکی و دریای یخ‌زده‌ای که روستا را احاطه کرده بود، وجود نداشت.»

- (۱) ترکیب کردن
(۲) احاطه کردن
(۳) تأسیس کردن
(۴) ایجاد کردن

(واژگان)

۶۹- گزینه «۳»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «دکتر همیشه به من توصیه می‌کند که سبزیجاتی را که حاوی مقادیر زیادی از ویتامین‌ها و مواد معدنی هستند بخورم تا از بدنم در مقابل عفونت محافظت کنم.»

- (۱) موقعیت
(۲) علامت تعجب
(۳) عفونت
(۴) تولید

(واژگان)

۷۰- گزینه «۳»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «مقدار پولی که شما باید هنگام غذا خوردن در آن رستوران محلی پرداخت کنید هیچ تناسبی با خدماتی که ارائه می‌دهند، ندارد.»

- (۱) ارتباط
(۲) الگو
(۳) ارتباط، ربط، تناسب
(۴) توضیح

نکته مهم درسی

واژه «communication» برای بیان ارتباط میان انسان‌ها به کار می‌رود، در حالی که «relationship» علاوه بر آن معنی برای بیان ارتباط میان چند چیز به کار می‌رود.

(واژگان)

۷۱- گزینه «۴»

(میرمسین زاهری)

ترجمه جمله: «فردادی که تلاش می‌کنند از دریا عبور کنند و در کشورهای اروپایی ساکن شوند با مشکلات بی‌شماری مواجه می‌شوند.»

- (۱) ترم، دوره
(۲) شکل
(۳) مدخل
(۴) میزبان

نکته مهم درسی

واژه «host» به معنی میزبان در ترکیب «a host of» به معنی «تعداد بی‌شمار» به کار می‌رود.

(واژگان)

۷۲- گزینه «۳»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «آن مجله عمدتاً حاوی عکس‌هایی از حیوانات بود که به نظر نمی‌رسید او به آن‌ها علاقه‌مند باشد، اما عکسی از گیاهی کمیاب هم وجود داشت که توجهش را جلب کرد.»

- (۱) به‌آرامی
(۲) به‌طور مکرر
(۳) عمدتاً
(۴) به‌روانی

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

میزان چاقی به‌سرعت رو به افزایش است و لازم است که ما راه‌های جدیدی بیابیم تا به افراد برای مهار پُرخوری کمک کنیم. بر اساس تحقیق جدید، «خوردن تخیلی» می‌تواند یکی از این روش‌ها باشد. روانشناسی در ایالات متحده آمریکا می‌گوید که اگر خوردن غذای خاصی را تصور کنید، میل شما به آن غذا کاهش خواهد یافت و اگر علاقه شما به آن غذا کم‌تر شود، مقدار کم‌تری از آن خواهید خورد. گری مروج، توضیح می‌دهد که افراد وقتی نیاز دارند وزن کم کنند، اغلب سعی می‌کنند از فکر کردن درباره غذا اجتناب کنند. با این حال، ممکن است این روش خوبی نباشد. از طرف دیگر، اگر خودتان را مجبور به فکر کردن درباره جویدن غذا و در واقع بلعیدن آن کنید، گرسنگی‌تان را کاهش خواهید داد.

۷۳- گزینه «۲»

(علی شکوهی)

- (۱) موفقیت
(۲) تحقیق
(۳) جمعیت
(۴) موضوع

(کلوزتست)

۷۴- گزینه «۴»

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی

فعل بعد از «imagine» به صورت -ing دار (اسم مصدر) خواهد بود (رد گزینه‌های «۱ و ۳»). با توجه به مفهوم جمله، ساختار معلوم نیاز داریم نه مجهول (رد گزینه «۲»). (کلوزتست)

۷۵- گزینه «۲»

(علی شکوهی)

- (۱) تمرین کردن
(۲) اجتناب کردن
(۳) در نظر گرفتن
(۴) ادامه دادن

(کلوزتست)

۷۶- گزینه «۳»

(علی شکوهی)

- (۱) کمی بعد
(۲) برای مثال
(۳) از طرف دیگر
(۴) تعجبی ندارد که

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب:

امروزه تقریباً همه دوربین دارند. می‌توانیم با تلفن‌های همراه خود عکس بگیریم، با ایمیل عکس‌ها را برای دوستان خود ارسال کنیم و در عرض چند ثانیه از رایانه عکس‌ها را چاپ کنیم. با این وجود، سی سال پیش، استفاده از دوربین‌ها به همین سادگی نبود و به‌راحتی در دسترس نبودند. آن دوربین‌ها از فیلم استفاده می‌کردند که گران بود و برای چاپ باید با مواد شیمیایی خاصی ظاهر می‌شد. سپس، در سال ۱۹۸۲، نوع جدیدی از دوربین، عکاسی را آسان‌تر و مقرون به صرفه‌تر کرد. آن دوربین فیلم‌برداری بود، اما دارای فلاش داخلی و سایر امکانات بود. این دوربین «هولگا» نام داشت.

دوربین هولگا کاملاً از پلاستیک ساخته شده بود. حتی لنزی که در اکثر دوربین‌ها معمولاً از شیشه‌ای با کیفیت بالا ساخته می‌شد، پلاستیکی بود. پلاستیک ارزان‌تر از فلز یا شیشه بود، بنابراین، سازندگان دوربین می‌توانستند قیمت هولگا را به اندازه کافی پایین نگه دارند تا بسیاری از مردم از پس قیمت آن برآیند.

با این حال، هنگامی که مردم شروع به استفاده از هولگا کردند، متوجه مشکلاتی شدند. گاهی اوقات لکه‌های تیره در گوشه و کنار عکس‌ها ظاهر می‌شد. گاهی اوقات رنگ‌هایی که در عکس‌ها ظاهر می‌شدند با رنگ اشیای حقیقی عکاسی‌شده متفاوت بودند. [کیفیت] ساخت پایین و مواد ارزان‌قیمت دوربین اجازه می‌داد تا نور به داخل دوربین نفوذ کند و روی فیلم تأثیر بگذارد.

با این‌که برخی از مشتریان از این نقص‌ها ناراحت بودند، بسیاری از افراد جلوه‌های عجیب و غریب و غالباً بی‌نظیری را که دوربین ایجاد می‌کرد دوست داشتند. عکاسان حرفه‌ای شروع به استفاده از این دوربین برای عکاسی از مناظر، مردم و صحنه‌های خیابان کردند. حتی امروزه، در جهانی مملو از تجهیزات دقیق، برخی از افراد هولگای غیرقابل‌پیش‌بینی را برای گرفتن عکس‌های بی‌نظیر انتخاب می‌کنند.

۷۷- گزینه «۳»

(مسن روی)

ترجمه جمله: «نویسنده تمام موارد زیر را در مورد هولگا بیان می‌کند جز این‌که مردم آن را نپذیرفتند، زیرا ارزان قیمت بود.»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۱»

(مسن روی)

ترجمه جمله: «متن کدام نظر را تأیید می‌کند؟»

«بزارهایی که بی‌نقص نیستند باز هم می‌توانند مفید باشند.»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۲»

(مسن روی)

ترجمه جمله: «هدف نویسنده از نوشتن این متن، «مطلع کردن مردم در مورد یک دوربین جالب» است.»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۴»

(مسن روی)

ترجمه جمله: «نویسنده به احتمال زیاد نسبت به هولگا چه احساسی دارد؟»
«آن علیرغم تمام مشکلات فنی‌اش تصاویر جالبی خلق می‌کند.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

این دنباله بازگشتی است و داریم:

$$a_1 = 1$$

$$n=1 \Rightarrow a_2 = a_1 + (1+1) \Rightarrow a_2 = 1+2=3$$

$$n=2 \Rightarrow a_3 = a_2 + (2+1) \Rightarrow a_3 = 3+3=6$$

$$n=3 \Rightarrow a_4 = a_3 + (3+1) = 6+4=10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۲- گزینه «۳»

(مهمرب بفرایی)

برای محاسبه a_1 به جای x مقدار ۱ و برای محاسبه a_2 به جای x مقدار ۲ قرار می‌دهیم و به همین ترتیب جملات بعدی را محاسبه می‌کنیم.

$$\xrightarrow{x=1} a_1 = \frac{3}{2} \times 1 + 1 = \frac{5}{2}$$

$$\xrightarrow{x=2} a_2 = \frac{3}{2} \times 2 + 1 = 4 = \frac{5}{2} + \frac{3}{2} = a_1 + \frac{3}{2}$$

$$\xrightarrow{x=3} a_3 = \frac{3}{2} \times 3 + 1 = \frac{11}{2} = 4 + \frac{3}{2} = a_2 + \frac{3}{2}$$

بنابراین رابطه بازگشتی آن به صورت زیر است:

$$a_{n+1} = a_n + \frac{3}{2}, a_1 = \frac{5}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۳- گزینه «۲»

(امیر زرنادری)

$$a_3 = \left[2 \times (3) + \frac{1}{2} \right] = \left[\frac{13}{2} \right] = \left[\frac{6}{5} \right] = 6$$

$$b_4 = (-1)^{2 \times (4) + 1} = (-1)^9 = -1 \Rightarrow a_3 \times b_4 = 6 \times (-1) = -6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۴- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

چون $x^2 - 1, 4x + 1, 7x$ سه جمله متوالی دنباله فیبوناچی هستند، پس:

$$(x^2 - 1) + (4x + 1) = 7x$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x = 0 \Rightarrow x(x - 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{غ ق ق} & x = 0 \\ \text{ق ق ق} & x = 3 \end{cases}$$

به ازای $x = 0$ جملات دنباله فیبوناچی به دست نمی‌آید.

$$x = 3 \Rightarrow 8, 13, 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۵- گزینه «۴»

(مهمرب بفرایی)

برای n های زوج، از رابطه بالایی و برای n های فرد، از رابطه پائینی مقدار جملات را به دست می‌آوریم:

$$\xrightarrow[n \text{ فرد}]{n=1} a_2 = \frac{1}{2} \times a_1 + 1 = \frac{1}{2} \times 2 + 1 = 2$$

$$\xrightarrow[n \text{ زوج}]{n=2} a_3 = 2 \times a_2 = 2 \times 2 = 4$$

$$\xrightarrow[n \text{ فرد}]{n=3} a_4 = \frac{1}{2} \times a_3 + 1 = \frac{1}{2} \times 4 + 1 = 3$$

$$\xrightarrow[n \text{ زوج}]{n=4} a_5 = 2 \times a_4 = 2 \times 3 = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۶- گزینه «۴»

(امیر زرنادری)

برای یافتن a_{100} از ضابطه بالایی و برای یافتن a_7 از ضابطه پایینی

$$a_{100} = 5\sqrt{100} - 1 = 50 - 1 = 49 \quad \text{استفاده می‌کنیم:}$$

$$a_7 = \frac{3+7}{7-6} = 10 \Rightarrow \text{اختلاف خواسته شده} = 49 - 10 = 39$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۷- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

برای نوشتن a_{m+1} و a_{m-1} کافیست در a_n جای n ها، به ترتیب $m+1$ و $m-1$ قرار دهیم:

$$a_{m+1} = a_{m-1} + 60 \Rightarrow (m+1)^2 + 8(m+1) = (m-1)^2 + 8(m-1) + 60$$

$$\Rightarrow m^2 + 2m + 1 + 8m + 8 = m^2 - 2m + 1 + 8m - 8 + 60$$

$$\Rightarrow 4m = 44 \Rightarrow m = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۸- گزینه «۴»

(علی شهبازی)

ابتدا با جای گذاری $n=1$ جمله دوم را حساب می‌کنیم:

$$a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n \xrightarrow{n=1} a_3 = a_2 + 2a_1$$

$$\Rightarrow 7 = a_2 + 2 \times (1) \Rightarrow a_2 = 5$$

حالا $n=2$ تا $n=5$ را جای گذاری می‌کنیم:

$$a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n \xrightarrow{n=2} a_4 = a_3 + 2a_2 \Rightarrow a_4 = 7 + 2(5) = 17$$

$$a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n \xrightarrow{n=3} a_5 = a_4 + 2a_3 \Rightarrow a_5 = 17 + 2(7) = 31$$

$$a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n \xrightarrow{n=4} a_6 = a_5 + 2a_4 \Rightarrow a_6 = 31 + 2(17) = 65$$

$$a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n \xrightarrow{n=5} a_7 = a_6 + 2a_5 \Rightarrow a_7 = 65 + 2(31) = 127$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۹- گزینه «۳»

(عمیرضا سیوری)

با قرار دادن جمله عمومی برابر $\frac{1}{2}$ ، داریم:

$$\frac{-n^2 + 6}{1 \cdot n} = -\frac{1}{2} \Rightarrow 2n^2 - 12 = 1 \cdot n$$

$$\Rightarrow 2n^2 - 1 \cdot n - 12 = 0 \Rightarrow 2(n^2 - 6n - 6) = 0$$

$$\Rightarrow n^2 - 6n - 6 = 0 \Rightarrow (n-6)(n+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{ق ق ق} & n = 6 \\ \text{غ ق ق} & n = -1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۹۰- گزینه «۳»

(عمیرضا سیوری)

$$\text{دنباله مربعی: } a_n = n^2 \Rightarrow a_7 = 49$$

$$\text{دنباله مثلثی: } b_n = \frac{n(n+1)}{2} \Rightarrow a_8 = \frac{8(8+1)}{2} = \frac{8 \times 9}{2} = 36$$

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, \dots \Rightarrow F_{11} = 89$$

$$F_{11} - (a_7 + b_n) = 89 - (49 + 36) = 89 - 85 = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- گزینه «۱»

(امیر زرنروز)

همیشه اطلاعات مثبتی در اختیار نیست. همه اعضای جامعه باید از شانس یکسانی برای انتخاب شدن در نمونه تصادفی برخوردار باشند. برای بررسی کیفیت چای یک زمین یک نمونه تصادفی از آن انتخاب می‌کنیم و به روش آزمایش و مشاهده، کیفیت آن را مشخص می‌کنیم.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۸ تا ۱۰۰)

۹۲- گزینه «۴»

(امیر زرنروز)

اولاً عملیات ریاضی مانند جمع، تفریق و معدل‌گیری برای رتبه کنکور دو نفر یا بیشتر، بی‌معناست پس نوع متغیر کیفی است ثانیاً افراد را از نظر رتبه می‌توانیم با هم مقایسه کنیم پس مقیاس آن، ترتیبی است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۰)

۹۳- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{کل تعدادها}} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

$$3 = \frac{2+3+4+4+a}{5} \Rightarrow 15 = 13 + a$$

$$\Rightarrow a = 15 - 13 = 2 \Rightarrow a = 2$$

$$\text{داده‌ها: } 2, 3, 4, 4, 10, 2 + 5(2) \Rightarrow \bar{x}' = \frac{2+3+4+4+11+2}{5} = \frac{125}{5} = 25$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴)

۹۴- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

طبق صفحه ۱۰۷ (حاشیه) و صفحه ۱۰۸، در منحنی نرمال تقریباً ۶۸ درصد از داده‌ها در فاصله کمتر از ۱ واحد انحراف معیار نسبت به میانگین قرار دارند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۱)

۹۵- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

$$\sigma = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

$$\Rightarrow \sqrt{2} = \sqrt{\frac{40}{n}} \Rightarrow (\sqrt{2})^2 = \left(\sqrt{\frac{40}{n}}\right)^2 \Rightarrow 2 = \frac{40}{n}$$

$$\Rightarrow 2n = 40 \Rightarrow n = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

۹۶- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

انحراف معیار داده‌های $a-1, a+8, b+5, c-4$ صفر است. پس همه یکسان هستند:

$$2a-1 = a+8 \Rightarrow a = 9$$

$$a+8 = b+5 \xrightarrow{a=9} 17 = b+5 \Rightarrow b = 12$$

$$a+8 = c-4 \xrightarrow{a=9} 17 = c-4 \Rightarrow c = 21$$

میانگین داده‌های $a = 9, b = 12, c = 21$ را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{9+12+21}{3} = 14$$

و حالا انحراف معیار داده‌های ۲۱ و ۱۲ و ۹ برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{(21-14)^2 + (12-14)^2 + (9-14)^2}{3} = \frac{49+4+25}{3}$$

$$= \frac{78}{3} = 26 \Rightarrow \sigma = \sqrt{26} \approx 5.1$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

۹۷- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا مضرب‌های طبیعی عدد ۳ را که کوچک‌تر از ۴۰ هستند، به ترتیب

$$2, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39 \quad \text{می‌نویسیم:}$$

$$Q_1 = 10.5 \quad Q_2 \quad Q_3 = 31.5$$

دامنه میان چارکی (IQR) عبارت است از تفاضل چارک اول از چارک

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 31.5 - 10.5 = 21 \quad \text{سوم:}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۵)

۹۸- گزینه «۲»

(کوروش داوری)

مد داده‌ای است که بیشترین فراوانی را داشته باشد، پس مد برابر ۵ است

زیرا فراوانی آن ۸ و بیشتر از بقیه داده‌ها است.

برای محاسبه میانگین باید داده‌ها در فراوانی‌هایشان ضرب شوند و تقسیم بر کل فراوانی‌ها شود.

$$\bar{x} = \frac{(1 \times 2) + (2 \times 6) + (3 \times 4) + (4 \times 4) + (5 \times 8) + (6 \times 6)}{2 + 6 + 4 + 4 + 8 + 6}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{2 + 12 + 12 + 16 + 40 + 36}{30} = \frac{118}{30} \approx 3.9$$

$$\text{تفاضل میانگین از مد} = 5 - 3.9 = 1.1$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴ و ۱۱۷ تا ۱۲۵)

۹۹- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

فراوانی مطلق داده ۱۲ برابر ۳ است (تعداد نقاط بالای ۱۲)

تعداد کل فراوانی‌ها برابر تعداد کل نقطه‌هاست: $1 + 3 + 5 + 2 + 4 = 15$

$$\alpha_i = \frac{f_i}{N} \times 360^\circ \Rightarrow \alpha_{12} = \frac{3}{15} \times 360^\circ = 72^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۵)

۱۰۰- گزینه «۴»

(فاطمه فهیمیان)

داده‌های داخل و روی جعبه: داده‌های بزرگتر یا مساوی Q_1 و کوچکتر یا مساوی Q_3 هستند.

$$1, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 19, 20, 21, 23$$

$$Q_1 = 7, Q_3 = \frac{11+12}{2} = 11.5, Q_2 = 19$$

داده‌های داخل و روی جعبه $7, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 19$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{7+8+9+11+12+14+16+19}{8} = \frac{96}{8} = 12$$

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(7-12)^2 + (8-12)^2 + (9-12)^2 + (11-12)^2 + (12-12)^2 + (14-12)^2 + (16-12)^2 + (19-12)^2}{8}$$

$$= \frac{25+16+9+1+0+4+16+49}{8} = \frac{120}{8} = 15 \Rightarrow \sigma = \sqrt{15}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷ و ۱۱۱ تا ۱۲۵)

اقتصاد

۱۰۱- گزینه «۳»

(فاطمه فهیمیان)

توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر می‌تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

۱۰۲- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش (سیاست پولی انقباضی - مانند فروش اوراق مشارکت) را به کار می‌گیرد.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۵)

۱۰۳- گزینه «۳»

(فاطمه هیاتی)

الف) بودجه، برنامه «کوتاه مدت یک‌ساله» است که در آن منابع درآمدی و مخارج برنامه‌های پیش‌بینی شده است.

ب) لایحه بودجه شامل یک «ماده واحد» و چندین «تبصره» است.

ج) لایحه بودجه ابتدا در «کمیسیون بودجه مجلس» مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس در «جلسه علنی مجلس» مطرح می‌شود.

(اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۱۰۴- گزینه «۳»

(نسرین پعفری)

بهبود توزیع ثروت و درآمد: تقسیم برابر فرصت‌ها، توزیع عادلانه ثروت و درآمد، مقابله با فقر، ارتقای سطح زندگی اقشار کم‌درآمد و فقیر جامعه همواره یکی از اهداف مهم و مورد توجه دولت‌ها است. (مثال: تصمیم دولت برای پرداخت ماهانه صد هزار تومان به مدت ۴ ماه به ۳۰ میلیون نفر از اقشار کم درآمد کشور در دوران همه‌گیری ویروس کرونا)

ثبات قیمت‌ها: تلاش دولت‌ها بر این است که تا حد ممکن از افزایش مداوم و بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری کرده و با اتخاذ سیاست‌های مناسب تورم را مهار و رشد قیمت‌ها را تثبیت کنند. (مثال: توزیع مرغ یخ‌زده به قیمت ارزان در بازار (افزایش عرضه کل برای کاهش قیمت مرغ))

اشتغال کامل: وظیفه دولت در رفع مشکل بیکاری، به معنای این نیست که به بیکاران کار دهد و به‌طور مستقیم در بدنه دولت اشتغال ایجاد کند، بلکه با مدیریت زمینه‌های ایجاد بیکاری یا اشتغال سعی بر حل مشکل کند. پیشگیری افزایش بیکاری از طریق: برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت (برگزاری دوره‌های آموزش کلاس‌های آنلاین برای آموزگاران و دبیران) و مهارت‌افزایی حین کار و اعطای یارانه‌های تولید

رشد و پیشرفت اقتصادی: با افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، اندازه اقتصاد خود و رفاه مردم را نسبت به گذشته بیشتر کنند و همچنین در رقابت جهانی از دیگر اقتصادها عقب نمانند. (مثال: دستور بانک مرکزی به بانک‌ها برای پایین آوردن نرخ بهره وام پرداختی به شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی)

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۱۰۵- گزینه «۱»

(فاطمه فهیمیان)

الف) برای حل این‌گونه مسائل باید به دو نکته یا شرط اصلی توجه شود:

نکته اول: سهم هر دهک می‌تواند بزرگ‌تر از (یا مساوی با) سهم دهک ماقبل خود یا کوچک‌تر از (یا مساوی با) سهم دهک بعد از خود باشد، این شرط در تمامی گزینه‌ها رعایت شده است.

نکته دوم: نظر به این که مجموع سهم دهک‌ها باید برابر با ۱۰۰ شود، اگر سهم دهک‌های معلوم را جمع بزنیم و عدد حاصل را از ۱۰۰ کسر کنیم، مجموع سهم دهک‌های مجهول مشخص می‌گردد، یعنی:

$$\text{مجموع سهم دهک‌های معلوم (به درصد)} \\ = 2 + 3 + 5 + 8 + 11 + 14 + 18 = 61$$

$$100 - 61 = 39 = \text{مجموع سهم دهک‌های مجهول (به درصد)}$$

بنابراین مجموع سهم دهک‌های گزینه‌های «۲» و «۴» برابر با ۳۸ و غلط است ولی مجموع سهم دهک‌ها در گزینه‌های «۱» و «۳» برابر با ۳۹ است.

ب) سهم دهک دهم با توجه به قسمت «الف» سؤال برابر با ۲۱ درصد است، بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{21}{2} = 10.5 = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

ج) ۳۰ درصد کم درآمد جامعه یعنی سهم دهک‌های اول تا سوم (۸ = ۳ + ۳ + ۲)، در نتیجه سهم ۳۰ درصد کم درآمد جامعه از درآمد ملی برابر خواهد بود با:

$$\text{دولار } 5200 = 65000 \times \frac{8}{100}$$

د) هرچه شاخص توزیع درآمد عدد بزرگتری باشد، توزیع درآمد در آن کشور ناعادلانه‌تر است، بنابراین کشور A نسبت به کشور B توزیع ناعادلانه‌تری دارد. (اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۰۶- گزینه «۴»

(فاطمه هیاتی)

الف) سرمایه‌گذاری اجتماعی، مهم‌ترین سرمایه‌گذاری است؛ زیرا بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد، انجام دادن سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی فراهم نخواهد شد.

ب) آنچه را که مالیات بر آن وضع می‌شود، پایه مالیاتی می‌نامند.

ج) خزانه‌داری، جایگاه ویژه‌ای در مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی جامعه و حاکمیت دارد. (اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۴ و ۱۰۸)

۱۰۷- گزینه «۳»

(فاطمه هیاتی)

کارخانه مواد غذایی: سرمایه‌گذاری مولد

امور فرهنگی: سرمایه‌گذاری اجتماعی

ساخت نیروگاه‌ها: سرمایه‌گذاری زیربنایی

احداث جاده‌ها: سرمایه‌گذاری زیربنایی

خودروسازی: سرمایه‌گذاری مولد

(اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۷)

۱۰۸- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

الف) گاهی با بررسی سهم هر برنامه از کل بودجه، میزان اولویت و اهمیت امور را نسبت به هم می‌توان نشان داد.

ب) مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات بر «فروش چندمرحله‌ای» است که «کالاها و خدمات واسطه‌ای» را از پرداخت مالیات «معاف می‌کند».

ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله «سیاست‌های توسعه‌ای» به‌شمار می‌رود.

د) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای «بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی سازمان‌های توسعه‌ای» به حساب‌های معرفی شده از سوی «خزانه‌داری کل کشور» واریز می‌شود.

ه) استقراض برای تأمین «هزینه‌های جاری» کار معقولی نیست، ولی چنانچه وجوه قرض گرفته شده صرف: «سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد». (اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۴، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۲ و ۱۰۴)

۱۰۹- گزینه «۴»

(نسرین معفری)

$$\begin{aligned} 3 &= \text{شاخص دهکها } 1970 \\ 3 &= \text{شاخص دهکها } 1980 \\ 4/5 &= \text{شاخص دهکها } 1990 \\ 4 &= \text{شاخص دهکها } 2000 \\ 5 &= \text{شاخص دهکها } 2010 \end{aligned}$$

نخست درآمد سرانه در سالهای مختلف را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{واحد پولی } 2,000 = \frac{120,000}{60} = \text{درآمد سرانه } 1970$$

$$\text{واحد پولی } 2,500 = \frac{155,000}{62} = \text{درآمد سرانه } 1980$$

$$\text{واحد پولی } 2,500 = \frac{162,500}{65} = \text{درآمد سرانه } 1990$$

$$\text{واحد پولی } 1,500 = \frac{105,000}{70} = \text{درآمد سرانه } 2000$$

$$\text{واحد پولی } 1,200 = \frac{90,000}{75} = \text{درآمد سرانه } 2010$$

درآمد سرانه در سالهای ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ با هم برابر و بیشتر از سالهای دیگر است. در نتیجه بالاترین سطح رفاه تعلق می‌گیرد به سالی که بالاترین درآمد سرانه و کوچکترین عدد مربوط به شاخص دهکها را دارد یعنی سال ۱۹۸۰.

وسعت فقر در سالی بیشتر است که پایین‌ترین درآمد سرانه و بالاترین عدد مربوط به شاخص دهکها را دارد، یعنی سال ۲۰۱۰.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۱۰- گزینه «۲»

(فاطمه میاتی)

$$\text{الف) ریال } 14,400 = \frac{12}{100} \times 120,000 = \text{مالیات ماهانه فرد B}$$

$$\text{ریال } 172,800 = 12 \times 14,400 = \text{مالیات سالانه فرد B}$$

$$\text{ریال } 1,440,000 = 12 \times 120,000 = \text{درآمد سالانه فرد B}$$

مالیات سالانه - درآمد سالانه = مانده خالص سالانه

$$\text{ریال } 1,267,200 = 1,440,000 - 172,800 = \text{مانده خالص سالانه}$$

$$\text{ریال } 4,400 = \frac{8}{100} \times 55,000 = \text{مالیات ماهانه فرد A}$$

$$\text{ریال } 8,000 = \frac{10}{100} \times 80,000 = \text{مالیات ماهانه فرد C}$$

$$\text{ریال } 3,600 = 8,000 - 4,400 = \text{تفاضل مالیات ماهانه فرد A و C}$$

(اقتصاد، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

آثار منظوم قیصر امین‌پور: درکوجه آفتاب، آینه‌های ناگهان، تنفس صبح، دستور زبان عشق، ظهر روز دهم

آثار مثنوی قیصر امین‌پور: طوفان در پراتز، سنت و نوآوری در شعر معاصر، بی‌بال پریدن
آثار موسوی گرمارودی: خواب ارغوانی، برآشفتن گیسوی تاک، گوشواره عرش
آثار سلمان هراتی: از این ستاره تا آن ستاره، دری به خانه خورشید، از آسمان سبز
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۱۲- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

نویسنده کتاب «خسی در میقات» جلال آل احمد است.

مشهورترین اثرش داستان بلند «مدیر مدرسه» است. نمونه نثر پرشتاب و بریده بریده جلال را که از آن با عنوان «نثر تلگرافی» یاد می‌کنند، در این اثر به کمال می‌بینیم. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۴)

۱۱۳- گزینه «۲»

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

توضیحات گزینه «۲» مربوط به دوره سوم شعر معاصر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۱۴- گزینه «۳»

(سمیه قان‌بیلی)

نیمه در سال ۱۳۰۱ شمسی منظومه «افسانه» را منتشر کرد که به عنوان بیانیه شعر نو شناخته می‌شود.

جریان نوگرایی شعری نیمه در شعر «ققنوس» به سال ۱۳۱۶ شمسی تثبیت شد. او در «ققنوس» تغییراتی در اصول و ضوابط شعر سنتی ایجاد کرد و تجدیدی را که از مشروطه آغاز شده بود و به افسانه او رسیده بود، تکامل بخشید.

«زمستان» مجموعه شعری سروده مهدی اخوان ثالث است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۱۵- گزینه «۴»

(سمیه قان‌بیلی)

آثار سیمین دانشور: آتش خاموش - شهری چون بهشت - سووشون

آثار موسوی گرمارودی: صدای سبز - خواب ارغوانی - برآشفتن گیسوی تاک - گوشواره عرش

«چشم‌هایش» نوشته بزرگ علوی از نویسندگان نسل اول و «سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ» اثر زین‌العابدین مراغه‌ای از پیشگامان داستان‌نویسی نوین است. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۷۷ و ۷۸)

۱۱۶- گزینه «۳»

(سیدفهمال طباطبایی نژاد)

در گزینه «۳» پایه اول مصراع اول با «فعلاتن» شروع شده است و اختیار شاعری ندارد.

در سه گزینه دیگر فاعلاتن در اول بیت، اختیار وزنی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۴)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مهمیر مهری)

اختیار «فعلاتن به جای فعلاتن» در رکن نخست هر دو مصراع به کار رفته است. همچنین در رکن پایانی مصراع نخست اختیار «بدال» صورت گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فعلاتن به جای فعلاتن» در هر دو مصراع / فاقد «بدال»

گزینه «۲»: «فعلاتن به جای فعلاتن» در مصراع نخست / فاقد «بدال»

گزینه «۴»: فاقد «فعلاتن به جای فعلاتن» / «بدال» در رکن پایانی مصراع نخست
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ و ۸۵)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مهمیر مهری)

بلند بودن هجای پایانی: برمی‌رفت / ابدال: در رکن پایانی مصراع، شاعر به جای «فعلن» از «فع‌لن» استفاده کرده است. / حذف همزه: آهم از

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد اختیار بلند بودن هجای پایانی / فاقد ابدال / حذف همزه: آبی است

گزینه «۲»: بلند بودن هجای پایانی: است / فاقد ابدال / حذف همزه: تر است

گزینه «۴»: بلند بودن هجای پایانی: وداع / فاقد ابدال / فاقد حذف همزه

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۱۹- گزینه «۴»

(سعید معفری)

وزن این مصراع «مفتعلن فاعلن / مفتعلن فاعلن» بوده که در رکن نخست آن شاعر به جای «مفتعلن» از «مفاعلن» بهره برده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

۱۲۰- گزینه «۱»

(عمید مهرنی)

در رکن پایانی هر دو مصراع، «ابدال» صورت گرفته است. هجای پایانی مصراع نخست، کشیده و مصراع دوم کوتاه است که هر دو بلند محسوب می‌شوند. در ترکیب‌های «از آن» و «من است» همزه، حذف خواهد شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۲۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخوردگی و یأس در میان روشن‌فکران و شعرا پیدا شد و جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی نیز رواج یافت. شاعران این جریان بیشتر به مسائل سیاسی و اجتماعی و مشکلات و آرمان‌های مردم توجه دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۲۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

نیما در مسیر شاعری خود، از واژگان روزمره، عامیانه و نو بهره می‌برد. او از کسانی است که کوشید شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند و زبان، تخیل، احساس، معنی، فرم و ساختار شعر را متحول کرد. نیما در مسیر خود از نوآوری و به‌کارگرفتن ترکیب‌های تازه نهراسید. سیر آزاد تخیل را می‌توان در شعر افسانه‌نیما یافت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۷۱)

۱۲۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

داستان‌نویسی نوین با نویسندگانی مانند صادق هدایت، بزرگ علوی و صادق چوبک، گسترش یافت؛ این گروه موسوم به نویسندگان نسل اول هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

۱۲۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

نویسندگان آثاری که نادرست معرفی شده‌اند:

سووشون: سیمین دانشور

شوهر آهو خانم: علی محمد افغانی

شهری چون بهشت: سیمین دانشور

همسایه‌ها: احمد محمود

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳، ۷۴ و ۸۰)

۱۲۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- تلفیق پشتوانه ادبی با ارزش‌های نوین انقلاب، از ویژگی‌های سبک شاخته نخست شاعران و نویسندگان انقلاب اسلامی یعنی پیشکسوتانی مانند حمید سبزواری و قیصر امین‌پور بود.

- شاخته جوان ادبیات انقلاب، کار خود را در انقلاب آغاز کردند و چون به اصول آن پایبند بودند، منادی اندیشه‌های انقلاب شدند و الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را از حال و هوای انقلاب و موضوعات و مفاهیم رایج در آن دریافت کردند؛ از جمله این افراد می‌توان به سلمان هراتی و علیرضا قزوه اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۲۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در هجای هفتم مصراع اول ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اختیار وزنی ابدال به کار رفته است اما بیت گزینه «۲» فاقد این اختیار شاعری است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

۱۲۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

آخرین هجای هر دو مصراع بیت گزینه «۴» بلند هستند (نا، عا). بنابراین اختیار وزنی ندارد، اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب «راق و یاق - ته و ته - روش و جوش» هجاهای کشیده یا کوتاه هستند که بنابر اختیار شاعری بلند تلفظ می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۲۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

د	ل	عا	شق	چ	غ	مَز	سو
U	U	-	-	U	U	-	-
کش	تی	ی	نو	ح	چ	عَن	دی
-	U	U	-	U	U	-	-
فعلاتن				فعلاتن			

ز	ش	دو	را	دا	رَد
U	U	-	-	-	-
ش	ی	طو	فایز	دا	رَد
U	U	-	-	-	-
فعلاتن			تبدیل فعلن به فعلن		

دقت کنید در آغاز مصراع دوم «فعلاتن» به جای «فعلاتن» آمده است و در هجای دوم مصراع دوم، هجای بلند، کوتاه و در هجای سوم این مصراع، هجای کوتاه، بلند تلفظ شده است.

در هجای «۱۳» هر دو مصراع هم اختیار وزنی ابدال «آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه» آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۲۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

تر	سم	ک	عَش	ک	در	غ
-	-	U	-	U	-	U
-	-	U	-	U	-	U
ویل	را	ز	سَر	ب	مُه	ر
م	ما	پَر	د	دَر	شَ	ود
U	-	-	U	-	U	-
U	-	-	U	-	U	-
ب	عا	لم	سَ	مَر	شَ	ود

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در مصراع اول، بلند بودن هجای پایان مصراع در هر دو

گزینه «۲»: بلند بودن هجای پایان مصراع اول

گزینه «۳»: بلند بودن هجای پایان مصراع در هر دو

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۱۳۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

بیت بر وزن «فعلاتن مفاعلن فعلن» است و تنها دو بار از اختیار بلند بودن هجای پایانی استفاده کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۳۱- گزینه «۲»

(اعظم نوری نیا)

محاکمة اللغتين: امیرعلیشیرنوایی / مجالس سبعة: مولوی / تحفة الاحرار: جامی / اخلاق الاشراف: عبید زاکانی / تذکرة الاولیا: عطار نیشابوری / انوار سہیلی: ملاحسین واعظ کاشفی

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحہ‌های ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۳۸ و ۳۹)

۱۳۲- گزینه «۴»

(سمیه قان بیللی)

نثر فنی کم کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران از میان می‌رود. در این دوره (قرن هفتم و هشتم) برخی از نویسندگان، کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحہ ۳۸)

۱۳۳- گزینه «۴»

(مفسن اصغری)

الف) غم‌گرایی: عراقی
ب) شادی‌گرایی: خراسانی
ج) باور به اختیار و اراده: خراسانی
د) باور به قضا و قدر: عراقی
ه) ستایش عشق: عراقی

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفہوم، صفحہ‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۳۴- گزینه «۴»

(عمیر مهرثی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دست» مجاز از انگشتان دست
گزینه «۲»: «سر» اول مجاز از بالین و محضر
گزینه «۳»: «نفس» اول مجاز از جان

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحہ‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۳۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

در ابیات «الف»، «ج» و «د»، واژه «خون» در معنای مجازی «کشتن» به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحہ‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۳۶- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

«لعل» هر چند در معنای لب به کار رفته و مجاز به علاقه شباهت است، اما طبق عرف کنکور سراسری در سالیان اخیر، مجاز به علاقه شباهت، مجاز در نظر گرفته نمی‌شود و تنها استعاره است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «دست» مجاز از اعمال و رفتار
گزینه «۳»: «مہتاب» مجاز از ماه
گزینه «۴»: «سر» مجاز از قصد و نیت

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحہ‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۳۷- گزینه «۳»

(عمیر مهرثی)

وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحہ ۳۵)

۱۳۸- گزینه «۲»

(عمیر مهرثی)

وزن این مصراع «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.

وزن سایر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحہ‌های ۳۳ تا ۳۵)

۱۳۹- گزینه «۳»

(عمیر مهرثی)

وزن این مصراع «فعولن فعولن فعولن فعولن» است.

وزن سایر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۲»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحہ‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۴۰- گزینه «۱»

(مفسن اصغری)

در بیت صورت سؤال شاعر به معشوق می‌گوید: «اگر از زبان (لب) تو امان و پناهی (زنهار) برای من صادر شود، در بالاترین مقام خواهم بود». این مفہوم در بیت گزینه «۱» نیز بیان شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: توصیف زیبایی لب معشوق

گزینه «۳»: توصیف خنده زیبای معشوق و ترجیح آن بر شکوفه‌های بهاری

گزینه «۴»: توصیف زیبایی لب معشوق و غمگین شدن شاعر با دیدن آن

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفہوم، صفحہ ۳۱)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

۱۴۱- گزینه «۱»

(نور امسکی)

«لَمَّا»: وقتی، هنگامی که (رد گزینه ۳) / «شاهدتُ جدی و جدتی»: پدربزرگ و مادربزرگم را دیدم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «بعد الرجوع من السفر الطویل»: بعد از بازگشت از سفر طولانی (رد سایر گزینه‌ها) / «حسنتُهما»: آنان را در آغوش گرفتم، آن دو را بغل کردم (رد سایر گزینه‌ها) / «بکیت من الفرحة»: از شادی گریه کردم (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۲»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

«یستمّر»: ادامه می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «المحسن»: نیکوکار، انسان (شخص) نیکوکار / «عمله الحسن»: کار نیکش (خوبش)، کار نیک یا کار خوب خود (خویش) / «يقوم به»: آن را انجام می‌دهد، به آن اقدام می‌کند، به آن می‌پردازد / «و إن مُنِع»: هر چند (اگرچه) منع شود یا باز داشته شود (رد گزینه ۳) / «القیام به»: انجام آن، اقدام به آن، پرداختن به آن / «مسروراً»: (حال) با خوشحالی (رد گزینه ۳) در ساختار جمله فارسی در جای نامناسبی قرار گرفته است (عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۳- گزینه ۴»

(عمر تاج‌بفش)
این جمله شرطی نیست، در جمله شرطی فعل شرط و جواب شرط در آخرشان علامت ساکن می‌گیرند (مجزوم می‌شوند). پس «مَنْ» در این جمله به صورت «کسی که» ترجمه می‌شود و فعل «يُفَكِّرُ» نیز نباید به صورت مضارع التزامی ترجمه شود. ترجمه صحیح عبارت: «کسی که قبل از حرفزدن می‌اندیشد، از خطا در امان می‌ماند!» (عربی (۲)، ترجمه)

۱۴۴- گزینه ۱»

(سید ممدعلی مرتضوی)
«این درختان»: هذه الأشجار (رد گزینه ۳) / «می‌کاریم»: نغرس (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تا دیگران بخورند»: لکی یا کل الآخرون (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «از میوه‌هایشان»: من ثمارها (عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۵- گزینه ۴»

(ابراهیم احمدی- بوشهر)
«القادمة» اسم فاعل است و باید به این شکل بیاید، همچنین «الجوزة» (با حرکت فتحه روی ج) به معنای «دانه» صحیح است.
(عربی (۳)، ضبط حرکات)

۱۴۶- گزینه ۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «اسم مفعول، مبنی» نادرست است. اسم فاعل از فعل مزید ثلاثی «يُعِينُ» و اسمی معرب است.
گزینه ۲: «ماضیه: حَسَنٌ؛ مضارع: يُحَسِّنُ» نادرست است. «الإحسان» مصدر باب افعال است، ماضی آن «أَحْسَنَ» و مضارع آن «يُحَسِّنُ» است.
گزینه ۴: «مثنی للمذکر، خبر» نادرست است. «الغدوان» (به معنی «دشمنی») اسمی مفرد است و «ان» در آخر آن، علامت مثنی نیست، بلکه جزء خود کلمه است.
(عربی (۲)، تفهیم صرفی و اعراب)

۱۴۷- گزینه ۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)
«یرجو» و «يَأْمَلُ» به معنی «امید دارد» مترادف هستند.
(عربی (۳)، واژگان)

۱۴۸- گزینه ۲»

(تویر امساکلی)
«خیر» در گزینه ۲، به معنای «بهترین» است و اسم تفضیل محسوب می‌شود؛ ترجمه عبارت: آیا دانستی که بهترین فرزندان، کسی است که پدر و مادرش را یاری می‌کند؟
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الخیر» به معنای «خوبی» است.
گزینه ۳: «عملاً خیراً» به معنای «کار خیری، عمل خوبی» است.
گزینه ۴: «خیرهم» به معنای «خوبی‌شان» است.

(عربی (۲)، قواعد اسم)

۱۴۹- گزینه ۲»

(ولی بریی- ابرهر)
در گزینه ۲، «يُسَاعِدُ» فعل شرط و «يُحْتَوَى» جواب شرط است. ترجمه عبارت: هر کس هم‌شاگردی‌ها را در درس‌ها یاری کند، او را بسیار دوست می‌دارند!
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مَنْ» شرایط و قواعد اسلوب شرط را ندارد و کلمه پرسشی (به معنی «چه کسی») است.
گزینه ۳: «اگر «فهو محبوب» به کار می‌رفت، می‌توانست جواب شرط از نوع جمله اسمیه باشد.
گزینه ۴: «مَنْ» موصول (به معنی «کسی که») است و فعل و جواب شرط ندارد.
(عربی (۲)، انواع جملات)

۱۵۰- گزینه ۳»

(ابراهیم احمدی- بوشهر)
در گزینه ۳، «أنت تحصد» جواب شرط از نوع جمله اسمیه است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لا تنتظر» جواب شرط از نوع جمله فعلیه است.
گزینه ۲: «يَضُرُّ» جواب شرط از نوع جمله فعلیه است.
گزینه ۴: «لا تسبق» جواب شرط از نوع جمله فعلیه است.

(عربی (۲)، انواع جملات)

تاریخ (۳)

۱۵۱- گزینه ۴»

(ملیه گریبی)
هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد، بسیار بالا بود و ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده با هزینه کمتر استفاده کند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۲)

۱۵۲- گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)
بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و آن‌ها نمی‌توانند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کنند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۲)

۱۵۳- گزینه ۲»

(علی ممد کریمی)
آیرون باید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سیدضیاءالدین طباطبایی درباره او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۳)

۱۵۴- گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)
به فاصله کوتاهی بعد از کودتای سیاه، سیدضیاءالدین طباطبایی (مهره) سیاسی کودتا استعفا کرد و به اروپا رفت؛ اما رضاخان (مهره نظامی کودتا) در مقام وزیر جنگ روزبه‌روز بر قدرت و نفوذ خود افزود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۳)

۱۵۵- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)
آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، سوءاستفاده از نام آزادی و مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب و غرب‌گرایان سکولار در اداره کشور می‌دانست.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۴)

۱۵۶- گزینه ۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
رضاشاه دستور داد تا مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند. مسیر شرقی غربی می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای انگلستان تسهیل کند و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود. در صورتی که احداث مسیر شمال جنوب، دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال به خلیج فارس (برای حمل به اروپا) را آسان می‌نمود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۶)

۱۵۷- گزینه ۴»

(میلاد باغ‌شیفی)
با افزایش استبداد فردی رضاشاه زندگی فردی او نیز به کلی دگرگون گشت و این انباشت سرمایه شخصی باعث برانگیخته شدن خشم عمومی در سطوح مختلف شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدیر و معاصر، صفحه ۹۶)

۱۵۸- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)

رضاشاه که تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی است، پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور به تقلید از او به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۹۷)

۱۵۹- گزینه «۱»

(ملیحه گریبی)

سیدحسن مدرس یگانه دشمن سرسخت و جدی رضاشاه به‌شمار می‌رفت. رضاشاه پس از فراهم شدن زمینه، وی را از خواف به کاشمر برد و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان‌جا مسموم کرد و به شهادت رساند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه های ۹۷ و ۹۸)

۱۶۰- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شیفی)

هم‌زمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند تا با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند و سیاستمداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش دستور دادند تا امکانات تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم سازند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۹۸)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

با توجه به نقش حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی، مدیریت حمل‌ونقل و حمل‌ونقل پایدار، یکی از موضوعات مهم در همه جوامع است.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۵۹)

۱۶۲- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

$175 = \frac{100}{4} \times \frac{7}{1} \Rightarrow \frac{100}{1} \times \frac{7}{4} =$ طول مسیر قابل‌احداث بین دو مکان = شاخص انحراف (۱).
 طول مسیر مستقیم بین دو مکان
 شاخص مطلوب یعنی بدون هیچ‌گونه انحراف، ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۰)

۱۶۳- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

با تحلیل مسیرها و گره‌ها می‌توان قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه را بررسی کرد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۰)

۱۶۴- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

هرچه طول مسیرهای پیموده‌شده، از یک مکان به مکان‌های دیگر، کمتر باشد، دسترسی آن مکان به سایر مکان‌ها بهتر است. هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند، کمتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان مطلوب‌تر است؛ چون تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت‌وآمد و تأخیر زمانی بیشتر است. مکان‌هایی با کمترین نقاط بر سر راه، مطلوب‌ترین دسترسی را دارند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۱)

۱۶۵- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

حمل‌ونقل ریلی به سرمایه‌فروانی نیاز دارد؛ اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و ترافیک ندارد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۲)

۱۶۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

هرچه حجم محموله بیشتر باشد، هزینه حمل آن کمتر می‌شود؛ مانند غلات به‌صورت فله.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۲)

۱۶۷- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در مدیریت حمل‌ونقل باید به میزان و نوع تقاضا توجه کرد. برای مثال، ناحیه‌ای که در آن جمعیت زیادی نیاز به جابه‌جایی دارند یا رساندن خدمات آموزشی و بهداشتی به آن‌ها ضروری است، نسبت به نواحی‌ای که تقاضای فصلی یا موقتی دارند، در اولویت قرار می‌گیرند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۲)

۱۶۸- گزینه «۱»

(ممدعلی فطیبه بایگی)

(الف) کاهش تنوع زیستی

(ب) آلودگی آب

(ج) فرسایش خاک

(د) آلودگی منظر

(ه) آلودگی منظر

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۳)

۱۶۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای بیش از سایر شیوه‌های حمل‌ونقل است.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۴)

۱۷۰- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

حمل‌ونقل چندوجهی ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل‌ونقل است. امروزه برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند که در برنامه‌های مختلف به جای یک شیوه حمل‌ونقل کالا از مبدأ تا مقصد، از دو یا چند شیوه استفاده شود تا بتوان زمان و هزینه‌های حمل‌ونقل را به خوبی مدیریت کرد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا عمل‌ونقل، صفحه ۶۵)

تاریخ (۱)

۱۷۱- گزینه «۲»

(علی‌ممد کریمی)

هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است، پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۷۲- گزینه «۲»

(ملیحه گریبی)

حفاری یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان به‌شمار می‌رود و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۷۳- گزینه «۱»

(میلاد باغ‌شیفی)

تمدن مصر بیش از هر چیز به خاطر بناهای باستانی مانند اهرام، معابد، کاخ‌ها و نیز آثار هنری به ویژه مجسمه‌سازی شهرت دارد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۱)

۱۷۴- گزینه «۱»

(علی‌ممد کریمی)

جمهوری رم در فاصله سال‌های ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م سیاست توسعه‌طلبانه نظامی را پیش گرفت و سلسله جنگ‌های بزرگی میان آن جمهوری و حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی رخ داد. سرانجام رومیان رقیبان خود را شکست دادند و بر دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن مسلط شدند. در نتیجه این فتوحات، جمهوری رم تبدیل به قدرتی بزرگ در مدیترانه شد و به توسعه‌طلبی خود در اروپا، آفریقا و آسیا ادامه داد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۵۶)

۱۷۵- گزینه «۳»

(ملیحه گریبی)

اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره اینکه محتوای افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۲)

۱۷۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

داریوش هخامنشی به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

۱۷۷- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

نخستین فرمانروایان اشکانی، برای حفظ قلمرو خود، گاهی ناچار به اظهار اطاعت از سلوکیان بودند، اما مهرداد یکم با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قدرت و قلمرو حکومت اشکانی را به طور چشمگیری افزایش داد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۲)

۱۷۸- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شینی)

خسروانوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المندب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۱۷۹- گزینه «۴»

(علی‌مفهر کرمی)

شواهد باستان‌شناسی، لوح‌های گلی و گزارش‌های مورخان یونانی، مخصوصاً هرودت، اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع تجاری در دوران سلسله هخامنشیان ارائه می‌دهند. در آن زمان، شهر بابل در قلب پادشاهی هخامنشی، مرکز تجاری مهمی به‌شمار می‌رفت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۲۵)

۱۸۰- گزینه «۴»

(ملیحه گریبی)

در عصر ساسانیان، اوستا به زبان پهلوی ترجمه و شرح و تفسیرهایی بر آن نوشته شد. همچنین کتاب‌های اعتقادی بر اساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی تألیف گردید. از جمله مهم‌ترین و مفصل‌ترین این کتاب‌ها باید از دینکرد، نام برد که دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۴)

جغرافیای ایران

۱۸۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۷)

۱۸۲- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

پژوهشگر با مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۱۰)

۱۸۳- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۹)

۱۸۴- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

توده کوهستانی سهند در شرق دریاچه ارومیه قرار دارد. اشترانکوه در شمال غرب زردکوه قرار گرفته است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶)

۱۸۵- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در اطراف خط استوا به دلیل گرم‌بودن و صعود هوا، کم‌فشار حراری تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم‌ومرطوب است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۷)

۱۸۶- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

الف) محل اتصال خلیج فارس به دریای عمان ← تنگه هرمز

ب) بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس ← جزیره قشم

ج) تنها بندر اقیانوسی ایران ← بندر چابهار

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۸۷- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسی، جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۸۸- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

از لحاظ نظام اداری بخش تابع شهرستان است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۷۱ و ۷۳)

۱۸۹- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

فعالیت‌های اقتصادی در سه بخش انجام می‌شود؛ کشاورزی، صنعت و خدمات. توجه هم‌جانبه به سه بخش یادشده، نقش مهمی در توسعه اقتصادی و پیشرفت کشورها دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۶)

۱۹۰- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

سازمان جهانی گردشگری، ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی، در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۶)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای تبیینی و تفسیری هر دو محافظه‌کارند و نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند، بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند. قوانین طبیعت در همه مکان‌ها و زمان‌ها یکسانند، از این رو نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می‌تواند به تمامی مکان‌ها و زمان‌ها تعمیم داده شود. ولی جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌ایم به همه جوامع دیگر تعمیم بدهیم. مثلاً نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه جوامع غربی به دست می‌آوریم به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارند، تعمیم دهیم. برای پیشگیری از چنین اشتباهی، ناگزیر باید سایر جوامع و فرهنگ‌ها را نیز مطالعه و بررسی کنیم. اما در اینجا هم امکان دارد، مرتکب خطای دیگری شویم بدین صورت که در مطالعه سایر جوامع و فرهنگ‌ها، به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نکنیم و آن‌ها را از منظر غرب مطالعه کنیم و معانی پدیده‌های اجتماعی در آن فرهنگ‌ها را به درستی دریافت نکنیم. برای جلوگیری از این خطا باید بکوشیم جوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان مطالعه کنیم؛ یعنی با رویکرد تفسیری به بررسی آن‌ها بپردازیم. در این صورت با مشکل دیگری مواجه می‌شویم؛ تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌سازد. علاوه بر این، فرهنگ‌های مختلف معمولاً به مرزهای خودشان محدود نمی‌مانند و ما را ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند. ولی وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۹۲- گزینه «۴»

تشریح موارد نادرست:

- انقلاب‌های رنگین درصد براندازی حکومت‌های مخالف غرب هستند.
- امور سیاسی مورد تأیید یا رد، نكوهش و ستایش انسان‌ها هستند. یعنی اموری خنثی نیستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹، ۶۲ و ۶۵)

۱۹۳- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

عبارت گزینه «۳» مربوط به رویکرد تفسیری است و پیامد یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی (رویکرد تبیینی) را نشان نمی‌دهد. مطالعه جوامع و فرهنگ‌های دیگر از منظر خودشان ← «رویکرد تفسیری» (جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۹۴- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند؛ از این رو با ارزش‌دایی و معنادایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند. جامعه‌شناسی تفسیری نیز، اگرچه امور سیاسی را پدیده‌هایی معنادار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن‌ها ارائه نمی‌دهد. به همین دلیل جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای تبیینی و تفسیری هر دو محافظه‌کارند و نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند، بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند. جامعه‌شناسان انتقادی، یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند. (جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۵)

۱۹۵- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

مطالعه قدرت به عنوان یک پدیده خنثی، پیامد منحصر کردن علم به علم تجربی از سوی جامعه‌شناسان تبیینی است. شکل‌گیری قدرت مقبول و غیرمشروع، پیامد اعمال قدرت برخلاف حکم الهی و تبعیت مردم از آن با رضایت است. از دست رفتن امکان مقایسه و داوری ارزش‌ها پیامد مطالعه فرهنگ فقط از منظر جامعه خود است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷، ۶۴ و ۶۵)

۱۹۶- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

الف: تبعیت ناشی از تهدید و ترس ← تبعیت با کراهت
ب: هژمونی ← سلطه به شیوه فرهنگی که بیشتر مورد رضایت و پذیرش است.
ج: حکومت اقلیت بر اساس خواست و میل خود ← الیگارش
د: با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید ← مقبولیت

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۱۹۷- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

از مصادیق الیگارش، حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران است که در برابر اکثریت مردم، مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند. قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد. امروزه بسیاری از کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند و به همین دلیل گاهی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند؛ سلبریتی به معنای ستاره و فرد مشهور است. ستاره‌ها سلبریتی شدن خود را مدیون رسانه‌ها هستند. رسانه‌ها نیز از طریق آن‌ها درآمدزایی می‌کنند. سلبریتی‌ها گاهی جریان‌ساز شده و جنبش‌هایی به راه می‌اندازند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۵، ۵۸ و ۶۱)

۱۹۸- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

تفاوت‌ها یا نابرابری‌ها، اسمی یا رتبه‌ای هستند و تفاوت‌های رتبه‌ای خود به دو دسته طبیعی و اجتماعی تقسیم می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۶۸)

۱۹۹- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

موقعیت خانواده‌ای که در آن متولد شده‌ایم ← تفاوت رتبه‌ای
تفاوت در تحصیلات ← تفاوت رتبه‌ای
تفاوت در رنگ پوست ← تفاوت اسمی
تفاوت در میزان ثروت افراد مختلف ← تفاوت رتبه‌ای

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۶۸)

۲۰۰- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۶۹)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۰۱- گزینه «۳»

(مبیناسارات تایبک)

عبارت نخست ← دیدگاه اول: براساس این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

عبارت دوم ← دیدگاه سوم: براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند. از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

عبارت سوم و چهارم ← دیدگاه دوم: گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد، تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. از این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۰۲- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

جلوگیری از بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها توسط ارزش جهان‌شمول عدالت تحقق می‌یابد.

فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح عقلانیت باشد. سطح اول باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۰۳- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

ارزش‌های فرهنگ جاهلی در دوران خلافت دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد.

استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه در برابر اسلام، آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس به ناچار، ظاهر اسلامی به خود گرفته بود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸، ۲۹ و ۳۱)

۲۰۴- گزینه «۲»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد می‌کردند. بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران برای مقابله با سلطه استعمار از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله جدیدی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز کرده است.

فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفته بود. این ارزش‌ها در دوران خلافت دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد. ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد. فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود گروه‌های مهاجم بیگانه را در درون خود هضم و جذب می‌کرد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۲۰۵- گزینه «۲»

(مبیناسارات تایبک)

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - نادرست (در استعمار فرانسه، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند).

گزینه «۳»: نادرست - درست (استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه شکل گرفت).

گزینه «۴»: نادرست - درست (امپریالیسم سیاسی با تکیه بر قدرت نظامی شکل می‌گیرد). (پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۰۶- گزینه «۲»

(مبیناسارات تایبک)

تشریح موارد نادرست:

گزینه «۱»: غلبه نظامی همواره با غلبه فرهنگی همراه نیست.

گزینه «۳»: استعمار اروپایی در قرن هفدهم و هجدهم بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

گزینه «۴»: هدف کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه به قصد ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران بود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱ و ۲۴)

۲۰۷- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

تشریح عبارت نادرست:

از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی فرهنگی غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۹، ۴۰ و ۴۳)

۲۰۸- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

روشنگری خاص در طول بیش از ۴۰۰ سال فرهنگ جدید غرب شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است. وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد؛ این علم توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد و صرفاً به صورت دانش ابزاری در خدمت اهداف دنیایی انسان قرار می‌گیرد.

پس از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است. در بحران معرفت‌شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۲۰۹- گزینه ۴»

(آزیتا بیرقی)

علت آغاز فرهنگ جدید غرب، پیدایش فلسفه‌های روشنگری بود. علت ظهور قشر جدید سرمایه‌داران، گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت بود.

علت شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر به جای حقوق فطری الهی انسان، حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس بود که به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۲)

۲۱۰- گزینه ۱»

(آزیتا بیرقی)

فناوری و صنعت، محصول پیشرفت علم تجربی است. (د)

آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی به معنای لیبرالیسم است. (الف)

ظهور فلسفه‌های روشنگری سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق تسری داد. (ب)

فئودالیسم نظام ارباب رعیتی در غرب است که نوعی برده‌داری بود. (ج)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۰، ۵۲ و ۵۳)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- گزینه ۴»

(فرهار قاسمی نژاد)

عقل در انسان در ابتدا حالت بالقوه دارد که با تربیت و تمرین به فعلیت و شکوفایی می‌رسد، اما این تربیت و تقویت همچنان باید ادامه داشته باشد و تداوم این امر باعث تقویت بیشتر این قوه خواهد شد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۲۱۲- گزینه ۳»

(نیما بواهری)

از آنجا که فلسفه با استدلال‌های عقلی محض سروکار دارد، استفاده عقل در این دانش از سایر دانش‌ها بیشتر است و معمولاً فلسفه را با عقل و استدلال عقلی همراه می‌دانند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۴)

۲۱۳- گزینه ۲»

(مجید پیرسینلو)

فیلسوفان با دلیل و برهان وجود عقول را اثبات می‌کنند، نه با شهود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «عقول در قید زمان نیستند، بنابراین سال و ... در موردشان به کار نمی‌رود.

گزینه ۳: «عقول در قید مکان نیستند، بنابراین محل خلقت و ... در موردشان به کار نمی‌رود.

گزینه ۴: «عقول حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند و به مفاهیم (تصورات) و استدلال مفهومی نیازی ندارند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۴)

۲۱۴- گزینه ۲»

(نیما بواهری)

فیلسوفان الهی معتقدند که روح (رد گزینه‌های ۱ و ۳) هر انسانی نیز استعداد رسیدن به مرتبه‌ای از عقل به عنوان یک حقیقت متعالی را دارد؛ یعنی می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد باشد که در عین حال که از قوه استدلال برخوردار است (این‌گونه نیست که استدلال و برهان را کنار بگذارد و تنها قادر به شهود باشد) / رد گزینه‌های ۱ و ۴، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را شهود کند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۴)

۲۱۵- گزینه ۱»

(مجید پیرسینلو)

می‌توان گفت اندیشمندان ایران قدیم هم از عقل به‌عنوان یک وجود متعالی و برتر آگاه بوده‌اند و هم به آن به‌عنوان تعقل و خردورزی و برهان اهمیت می‌داده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «در اندیشه حکیمان ایران قدیم «مزدا»، که همان خداست، کل جهان را با خرد و عقل خود رهبری می‌کند.

گزینه ۳: «حکمای ایران باستان می‌گفتند که «مزدا»، که همان خداست، با خرد و اندیشه خود جهانیان و وجدان‌ها و خردها را آفریده است. این خرد و عقل، آفریده آفریننده (مخلوق خدا) است. پس سایر خردها، مخلوق مخلوق خدا هستند.

گزینه ۴: «در اندیشه حکیمان ایران قدیم، خرد با وجود آفریدگار (و نه مخلوقات) متحد و یگانه است.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۵)

۲۱۶- گزینه ۴»

(نیما بواهری)

لوگوس نزد هراکلیتوس، همان حقیقت و وجود برتری است که جهان و اشیا ظهور او هستند، همان‌طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه‌های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند. بنابراین، از نظر او اشیا عالم، همان کلمات آن حقیقت برتر و بیان علم و حکمت اویند. (پس لوگوس نشان‌دهنده حقیقت و قانون واحدی است که در موجودات جهان جاری و عامل وحدت‌بخش آنان است)

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۵)

۲۱۷- گزینه ۱»

(نیما بواهری)

عقل، از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشان و درجه حرارت آب، عقل نظری نامیده می‌شود. اما عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید‌ها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظلم کند، عقل عملی نامیده می‌شود.

شناخت احکام هستی اشیا و حرکت و سکون از احکامی است که مربوط به خود موجودات و چگونگی آن‌ها است و از کنش‌های ما مستقل است، لذا در ذیل عقل نظری قرار می‌گیرد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۶)

۲۱۸- گزینه ۴»

(مجید پیرسینلو)

عقل در دوره جدید اروپا، یعنی از رنسانس تاکنون، تحولات و تطوراتی را از سر گذرانده که عمدتاً مربوط به حدود (مرزهای) توانایی‌های عقل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا ... می‌گفتند که ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون‌وچراهای عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند.

گزینه ۲: «در ابتدای دوره رنسانس (پس از دوره دوم حاکمیت کلیسا)، اختلافی میان فلاسفه آغاز شد و به تدریج رشد کرد؛ به گونه‌ای که فیلسوفان اروپا به دو دسته «عقل‌گرا» و «تجربه‌گرا» تقسیم شدند.

گزینه ۳: «دکارت که با ریاضیات به‌خوبی آشنا بود، به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۲۱۹- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

فرانسیس بیکن که روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست، از فیلسوفان خواست که از بهایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند، دست بردارند و فقط به آنچه از طریق تجربه به دست می‌آید تکیه کنند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۸)

۲۲۰- گزینه «۱»

(نیما بواهری)

دکارت معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او دیگر به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان، عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه استدلال به حساب می‌آورد.

توجه: بدیهیات عقلی اموری هستند که عقل هر انسانی به آن‌ها حکم می‌کند و نیازی به استدلال برای اثبات ندارند. دکارت نمی‌گوید که وجود خدا و ... از بدیهیات عقلی‌اند، بلکه معتقد است که عقل آن‌ها را می‌تواند با استدلال اثبات کند؛ و این استدلال، عقلی محض (مستقل از حس و تجربه) هستند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۸)

منطق

۲۲۱- گزینه «۲»

(کیمیا طهماسبی)

متداخل قضیه «هر کنکوری دانش‌آموز است» قضیه «بعضی کنکوری‌ها دانش‌آموز هستند» می‌شود؛ زیرا در تداخل فقط سور تغییر می‌کند، نه نسبت.

(منطق، املام قضایا، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۲۲- گزینه «۱»

(مبیر پیرسینلو)

متناقض عکس مستوی «برخی غیر ایرانی‌ها دریافت‌کننده واکسن کرونا هستند» را بدین طریق به دست می‌آوریم: ۱- عکس مستوی می‌سازیم؛ برخی دریافت‌کنندگان واکسن کرونا غیر ایرانی هستند. ۲- متناقض می‌سازیم؛ هیچ دریافت‌کننده واکسن کرونا غیر ایرانی نیست.

اکنون معلوم است که قضیه به دست آمده که یک سالبه کلیه است با یک موجبه کلیه (گزینه ۱) رابطه تضاد دارد.

تکلیف: در گزینه «۴» یک موجبه کلیه داریم، اما موضوع و محمول در جای درستی نیستند. در رابطه تضاد (و سایر روابط مربع تقابل) باید دو قضیه، موضوع و محمول یکسان داشته باشند.

(منطق، املام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۲۲۳- گزینه «۴»

(نیما بواهری)

از صدق یک قضیه کلی می‌توان کذب متضاد آن را نتیجه گرفت. همان‌طور که در گزینه «۴» از صدق «هیچ الف ب نیست» کذب «هر الف ب است» نتیجه گرفته شده است.

(منطق، املام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۲۲۴- گزینه «۴»

(فرهار قاسمی نزار)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» ایهام انعکاس وجود دارد، ولی در گزینه «۴» مغالطه‌ای وجود ندارد.

توضیح این که بحث صدق و کذب به مغالطه ربطی ندارد. در گزینه‌های «۱» و «۳» سالبه جزئی به سالبه جزئی عکس شده و در گزینه «۲» موجبه کلی به موجبه کلی عکس شده است که مغالطه ایهام انعکاس است. ولی در گزینه «۴» موجبه کلی به موجبه جزئی عکس شده است که مغالطه نیست.

(منطق، املام قضایا، صفحه ۶۹)

۲۲۵- گزینه «۳»

(کیمیا طهماسبی)

در گزینه «۳» مقدمات استدلال اول یک قیاس شکل سوم را تشکیل می‌دهند؛ زیرا حد وسط (برنامه) در هر دو قضیه در جایگاه موضوع قرار دارد، اما مقدمات استدلال دوم یک قیاس شکل چهارم را تشکیل می‌دهند؛ زیرا حد وسط (استدلال) در قضیه اول در جایگاه موضوع و در مقدمه دوم در جایگاه محمول قرار دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو قیاس شکل سوم هستند.

گزینه «۲»: هر دو قیاس شکل اول هستند.

گزینه «۴»: هر دو قیاس شکل چهارم هستند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳)

۲۲۶- گزینه «۳»

(کیمیا طهماسبی)

شرط اول برای نتیجه‌گیری از یک قیاس، تکرار حد وسط (به صورت لفظی و معنایی) است تا دو قضیه با یکدیگر ارتباط پیدا کنند. در صورتی که از قیاسی که حد وسط در آن تکرار نشده است، نتیجه‌گیری شود، فرد دچار مغالطه عدم تکرار حد وسط می‌شود.

در استدلال اول محمول مقدمه اول «در قفس» است، اما موضوع مقدمه دوم «قفس» است، بنابراین حد وسط عیناً تکرار نشده است.

در استدلال دوم، تیر در مقدمه اول به معنای «ابزار جنگی» است؛ اما در مقدمه دوم به معنای «سپاره عطار» است، پس اشتراک لفظ باعث عدم تکرار حد وسط شده است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۴)

۲۲۷- گزینه «۴»

(مبیر پیرسینلو)

همه گزینه‌ها قضایایی شخصیه هستند که در آن، همه مصادیق موضوع، مورد نظرند (علامت موضوع مثبت است). بنابراین هیچ قضیه‌ای به لحاظ دامنه مصادیق موضوع با دیگر قضایا متفاوت نیست. اما محمول قضایای شخصیه در بحث دامنه مصادیق، از قانون محمول قضایای محصوره تبعیت می‌کند. یعنی در قضایای موجبه، برخی مصادیق (علامت منفی می‌شود) و در سالبه همه مصادیق (علامت مثبت می‌شود) محمول مدنظرند. بنابراین تنها قضیه سالبه گزینه «۴» است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۲۸- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

گزینه «۴» هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد؛ زیرا مقدمه اول آن موجب است (شرط اول). حد وسط در مقدمه دوم دارای علامت مثبت است (شرط دوم). «تصور» که در نتیجه دارای علامت مثبت است؛ در مقدمه نیز دارای علامت مثبت می‌باشد و «استدلال» که در نتیجه دارای علامت مثبت است؛ در مقدمه نیز دارای علامت مثبت می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد شرط سوم است؛ زیرا «فکر» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۲»: فاقد شرط سوم است؛ زیرا «دارای قانون» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۳»: فاقد شرط سوم است؛ زیرا «پستاندار» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه علامت منفی دارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۲۹- گزینه «۲»

(مهیر پیرسینلو)

در گزینه «۲» تمامی شرایط اعتبار قیاس اقترانی رعایت شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو مقدمه سالبه هستند.

گزینه «۲»: حد وسط (نیازمند به قرنطینه) در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۴»: محمول نتیجه (محروم از تحصیل) علامت مثبت دارد، اما در مقدمه دوم علامت منفی دارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

۲۳۰- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

در شکل اول و دوم اگر حدوسط در هر دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد، قیاس حتماً نامعتبر خواهد بود.

در شکل سوم و چهارم اگر حدوسط در هر دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد، موضوع نتیجه علامت منفی دارد، پس نتیجه حتماً جزئی خواهد بود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

این‌که انسان می‌تواند به خطاهای خود پی ببرد و به شناخت درست برسد، نشانه آن است که انسان می‌تواند به شناخت درست برسد.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۳۲- گزینه «۳»

(نیمای پواهری)

بسیار پیش آمده که ما یک مسئله ریاضی را حل کرده‌ایم، اما بعد متوجه شده‌ایم که در حل آن مسئله راه را اشتباه رفته‌ایم. سپس راه دیگری را انتخاب کرده و به پاسخ صحیح رسیده‌ایم.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه ۴۵)

۲۳۳- گزینه «۴»

(نیمای پواهری)

معرفت‌شناسی بخشی از فلسفه است (نه همه آن) که به پدیده شناخت می‌پردازد و می‌کوشد به این‌گونه پرسش‌ها پاسخ دهد. معرفت‌شناسی همیشه جزئی از فلسفه بوده است.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

۲۳۴- گزینه «۳»

(مهیر پیرسینلو)

معنا و مفهوم معرفت روشن است و نیازی به تعریف ندارد. اگر هم ابهامی از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام برطرف می‌شود و این دقیقاً همان تعریف لغوی است.

نکته: تعریف تحلیلی نام دیگر تعریف مفهومی است.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه ۴۶)

۲۳۵- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

توانایی و امکان رسیدن انسان به شناخت، بدون پذیرش اصل واقعیت داشتن جهان ممکن نیست. به همین دلیل است که فلاسفه برای شناخت به این اصل تکیه می‌کنند، به این معنی که اگر جهان واقعیت نداشته باشد، امکان شناخت هم وجود، نخواهد داشت. در حالی که سوفیست‌هایی مانند گرگیاس مقدمه استدلال خود را بر انکار وجود اشیاء قرار می‌دهند.

(فلسفه (۱)، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۲۳۶- گزینه «۱»

(نیمای پواهری)

گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست.

(فلسفه (۱)، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۲۳۷- گزینه «۳»

(مهیر پیرسینلو)

در شناخت عقلی، عقل صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق می‌رسد و از یافته‌های تجربی استفاده‌ای نمی‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر دو شناخت تجربی و عقلی، از نیروی عقل استفاده می‌شود. گزینه «۲»: در شناخت تجربی و عقلی از قواعد اولیه تعقل مانند قانون علیت استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: در شناخت تجربی هم تحلیل عقلی وجود دارد، اما از داده‌های حسی نیز استفاده می‌شود.

(فلسفه (۱)، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۲۳۸- گزینه «۲»

(نیمای پواهری)

شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم نیز استوار است و دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آن‌ها بهره می‌برد؛ برخی از این قواعد عبارت‌اند از: ۱- پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. ۲- هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند.

(فلسفه (۱)، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۲)

۲۳۹- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

معرفت شهودی یک معرفت بی‌واسطه است؛ یعنی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند.

(فلسفه (۱)، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۳)

۲۴۰- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

اگر انسان بخواهد به شناخت کلی برسد و عمل تعمیم را انجام دهد، نیازمند کمک عقل است. شناخت تجربی هر چه قدر هم گسترده باشد، مادامی که از عقل کمک نگیرد، قابل تعمیم نخواهد بود.

(فلسفه (۱)، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

روان‌شناسی

۲۴۱- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آن‌ها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش‌آمده هستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۲)

۲۴۲- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

در تصمیم‌گیری‌های پیچیده و مهم، باید از روش‌های میان‌بر استفاده کرد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۴)

۲۴۳- گزینه «۳»

(معمداً ابراهیم مازنی)

حل مسئله دارای پنج مرحله است: ۱- تشخیص مسئله، ۲- به‌کارگیری راه‌حل مناسب، ۳- ارزیابی راه‌حل، ۴- بازبینی و اصلاح راه‌حل، ۵- انتخاب راه‌حل‌های جایگزین.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۴۴- گزینه «۲»

(پریسا ایزری)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در بعضی مواقع تصمیم‌گیری با خطر همراه است و اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.

گزینه «۳»: فردی که با وجود طوفانی بودن دریا، از شنا کردن امتناع نمی‌کند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری وی بر اساس هزینه‌هایی که کرده است، می‌باشد. در مثال صورت سؤال، فرد با وجود هزینه‌هایی که کرده است، به خاطر وجود خطر، از شنا کردن، امتناع می‌کند.

گزینه «۴»: اگر افرادی به علت وجود ضرر زیاد مواد مخدر از استعمال آن پرهیز کنند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری آن‌ها، بر اساس خطر از دست دادن است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۲۴۵- گزینه «۳»

(فرهاد علی نژاد)

«سوگیری تأیید» یکی از موانع تصمیم‌گیری است که فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند و طبیعتاً به اطلاعات مخالف با دیدگاهش توجهی نمی‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۹)

۲۴۶- گزینه «۲»

(نصیب کلانتری)

عبارت گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» از مسئله‌های خوب تعریف شده هستند؛ اما عبارت گزینه «۲» که مربوط به مباحث علوم انسانی است، یک مسئله خوب تعریف نشده می‌باشد و هدف آن را نمی‌توان به طور دقیق تعریف کرد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۲۴۷- گزینه «۲»

(میناسادات تاپیک)

- حل مسئله، فرایندی است که به وسیله آن فرد می‌کوشد راه‌حل مناسبی برای مشکل پیدا کند.

- حل مسئله، یک فرایند و جریان تحت کنترل است. در جریان حل یک مسئله، هر چه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب راه‌حل بهتر، بیشتر است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۲۴۸- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی)

بررسی حقوق هر یک از مشاغل مدیریتی به مرحله سوم یعنی بیان ویژگی هر اولویت و انتخاب شغل کارمندی به مرحله پنجم یعنی اجرای بهترین اولویت در مراحل تصمیم‌گیری اشاره دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۲۴۹- گزینه «۴»

(معمداً ابراهیم مازنی)

فرض «الف» از نوع تصمیم‌گیری مهم و ساده است. فرض «ب» نیز از نوع تصمیم‌گیری معمولی و ساده است. پس تفاوت این دو فرض، در مهم یا معمولی بودن (میزان اهمیت) است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۹)

۲۵۰- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

اگر با مسئله‌ای بزرگ روبه‌رو شدیم و قادر به حل آن نبودیم بهتر است از روش خرد کردن استفاده کنیم، مریم به جای خرد کردن مسئله، به یک‌باره خود را درگیر مسئله‌ای بسیار بزرگ کرد و همین عامل، موجب عدم موفقیت او شد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۶)